

**KVINESDAL
KOMMUNE**

ÅRSBERETNING OG ÅRSRAPPORT 2018

Innledning

Rådmannens kommentar

For 2018 har vi valgt å kople beretning og rapport sammen i ett dokument. Årsberetningen er den lovbestemte rapporteringen, men årsrapporten er tilbakemeldingen fra tjenesteområdene på resultater og måloppnåelse. Ved å knytte disse sammen får man forhåpentligvis en bedre samlet oversikt over kommunens totale bilde for året som gikk.

Kvinesdal kommune har to sentrale roller som samfunnsaktør. Å gi gode velferdstjenester til kommunens innbyggere er vår viktigste oppgave. Kommunen er til for å dekke innbyggernes primære behov for ulike tjenester. Brukerperspektivet skal ha hovedfokus. Denne oppgaven skal løses innenfor et sett av lover, regler og krav om måloppnåelse. Samtidig skal vi være i stand til å endre og utvikle oss i takt med samfunnet omkring, holde orden på økonomien og ikke minst ta vare på den andre vesentlige rollen - kommunen som samfunnsutvikler, tilrettelegger og bidragsyter for næringsutvikling. For å oppnå dette må vi ha dyktige og motiverte ansatte som er stolte av jobben sin. Vi som er ansatt i kommunen har hele tiden som mål å levere så gode tjenester vi kan innenfor rammene våre.

Selv med krevende utfordringer og forholdvis store innsparinger hengende over oss, så viser resultatene for 2018 at det jobbes godt og målrettet over hele linjen. Det er hyggelig å konstatere at netto driftsresultat viser 2,15%, noe som er over hva tekniskberegningssutvalg har gitt som anbefaling til kommunene. Målt i kroner hadde kommunen et mindreforbruk på kr 15,05 millioner.

Dette er oppnådd samtidig med at enhetene ikke fikk full kompensasjon for prisstigningen, og at det ble gjennomført en nedskjæring på 8,5 mill. kroner.

Kvinesdal kommune har relativt stor andel frie midler. Totalt er det ved utgangen av 2018 kr 74,7 millioner på disposisjonsfond. Når det gjelder gjeldsgraden er denne over målsetting (0,75 mot mål på 0,5), noe som betyr at man bør være varsom med store investeringer i årene framover som krever stor lånefinansiering .

Sykefraværet peker i riktig retning. Her opplevde vi at fraværet gikk ned fra 8,04 % i 2017 til 7,00 % i 2018. Sykefraværet må fortsatt ha høy fokus hos alle, og målet framover må være ytterligere reduksjon. Med en arbeidsstokk på 622 personer i 2018 betyr det at 43 kvinner og menn er borte fra jobb hver dag - et høyt antall !

Kvaliteten på tjenestene som kommunen leverer er gjennomgående god.

Innbyggerundersøkelsen gjennomført i høst viser oss at innbyggerne er stort sett mer fornøyd med de kommunale tjenestene enn innbyggerne i andre kommuner som har gjennomført undersøkelsen.

Hjemmehjelp- og hjemmesykepleie-tjenesten er innbyggerne i år mer fornøyd med enn de har vært tidligere år, vi ligger også høyere enn landsgjennomsnittet her.

Kommunens innbyggere er mest fornøyd med miljø, boligtilbud og trygghet.

Ut fra kommentarene fra innbyggerne nevner at de er spesielt fornøyd med Kvinabadet, idrettshall, turstier, vilje til utvikling og prosjektet Kjør me ved. De mener vi ikke har lyktes på følgende områder:

antall butikker i sentrum, manglende tilbud til ungdom, sentrum prioriteres foran andre steder i bygda, flere gang og sykkelstier for å gi barn en sikrere skolevei og vedlikehold av veger.

Kvinesdal har høye inntekter. Sammenlignet med andre kommuner har Kvinesdal kommune en relativt høy ressursinnsats for å produsere tjenestene. Det gjelder særlig pleie- og omsorgstjenestene. Det henger delvis sammen med at kommunen er langstrakt og at kommunen har valgt en desentralisert struktur som krever mer ressurser enn en gjennomsnittskommune å drifte.

Som ny rådmann i kommunen 1. august 2018 vil jeg takke alle medarbeidere for en god mottakelse, og vil samtidig benytte sjansen til å takke for den gode innsats dere legger ned for Kvinesdal kommune.

Avslutningsvis vil jeg takke kommunestyret for den tillit de har gitt meg, og ikke minst for det gode samarbeidet i 2018.

Jens Arild Johannessen
Rådmann

Innholdsfortegnelse

1	Årsberetning og årsrapport 2018.....	4
2	DEL 1 ÅRSBERETNING 2018.....	5
3	Hovedtallsanalyse:	5
3.1	Driftsregnskapet.....	5
4	Avviksanalyse av driften:.....	9
5	Investeringsregnskapet	13
6	Balansen:	18
6.1	Nøkkeltallsanalyse.....	20
7	Likestilling og mangfold:	24
8	Interkommunalt samarbeid.....	34
9	DEL 2 ÅRSRAPPORT	38
9.1	Organisering av Kvinesdal kommune	38
9.2	Rådmann med stab.....	41
10	Sektor for samfunnsutvikling	43
10.1.1	Næringsutvikling:.....	43
10.1.2	Omdømme og synlighet	44
10.2	Informasjonsenheten	44
10.3	Plan- og Miljøenheten.....	46
10.4	Kulturenheten.....	52
10.5	Teknisk drift.....	56
11	Sektor for oppvekst	58
11.1	Grunnskole felles	61
11.2	Kvinesdal ungdomsskole	71
11.3	Liknes skole	73
11.4	Vesterdalen skole	75
11.5	Austerdalen skole.....	78
11.6	Feda skole	80
11.7	Kvinlog skule	82
11.8	Kvinesdal voksenopplæring	85
11.9	Barnehageenheten	88
12	Sektor for Helse og omsorg.....	91
12.1	Boligbaserte tjenester.....	93
12.2	Åpen omsorg og rehabilitering	96
12.3	Kvinesdal bo og dagsenter	99
12.4	Enhet for Levekår.....	103
12.5	NAV	108

1 Årsberetning og årsrapport 2018

Dette dokumentet er delt opp i to deler, den første delen presenteres årsberetningen og den andre delen presenteres årsrapporten.

Årsberetningen består hovedsakelig av den pliktige rapporteringen etter gjeldende lover og forskrifter med hensyn til økonomisk resultat, jfr. kommuneloven § 48 pkt. 5. En fyldig rapportering for tjenesteområdene vil fremkomme i årsrapporten.

Delen hovedtallsanalyse tar utgangspunkt i de økonomiske oversiktene for driftsregnskapet, investeringsregnskapet og balansen.

Resultatene er vurdert i forhold til budsjettet og vesentlige avvik i forhold til dette vil bli forklart. Kommuneloven § 47-1 pkt. sier at kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer.

2 DEL 1 ÅRSBERETNING 2018

Denne delen dekker de forhold som skal redegjøres for i hht. Kommunelovens § 48 med forskrifter.

3 Hovedtallsanalyse:

3.1 Driftsregnskapet

I det følgende presenteres driftsregnskapet for 2018 i form av utdrag fra skjema 1a. Avvik mellom regnskap og budsjett kommenteres. Avvik som relateres til enhetene kommenteres under avviksanalyse av driften.

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet					
Tall i 1 kroner	Note	Regulert Opprinnelig			Regnskap 2017
		Regnskap 2018	budsjett 2018	budsjett 2018	
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER					
Skatt på inntekt og formue	1	-141 303 559	-141 033 000	-141 033 000	-135 926 065
Ordinært rammetilskudd	1	-194 712 560	-191 833 000	-191 833 000	-191 349 460
Eiendomsskatt annen eiendom	1	-63 756 223	-61 643 000	-63 643 000	-62 623 753
Andre direkte eller indirekte skatter	1	-28 463 959	-30 277 000	-30 277 000	-30 816 378
Andre generelle statstilskudd	1	-31 074 762	-27 411 000	-24 711 000	-33 708 234
Sum frie disponible inntekter		-459 311 063	-452 197 000	-451 497 000	-454 423 890
FINANSINNEKTER/-UTGIFTER					
Renteinntekter og utbytte	20	-17 391 935	-16 500 000	-16 500 000	-17 061 287
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	11	-2 739 378	-2 697 000	0	-118 914
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		8 960 348	9 000 000	9 000 000	8 751 002
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		179 839	0	0	160 291
Avdrag på lån		22 017 815	22 000 000	21 000 000	20 700 020
Netto finansinntekter/-utgifter		11 026 689	11 803 000	13 500 000	12 431 113
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER					
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk		0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	12	15 474 330	15 474 330	0	13 772 875
Til bundne avsetninger	12	3 799 221	7 167 000	6 986 000	6 990 849
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	12	-9 761 330	-9 761 330	0	-13 772 875
Bruk av ubundne avsetninger	12	-3 537 320	-3 537 320	-3 200 000	-10 428 000
Bruk av bundne avsetninger	12	0	0	0	-1 000 000
Netto avsetninger		5 974 901	9 342 680	3 786 000	-4 437 151
FORDELING					
Overført til investeringsregnskapet		1 722 320	1 722 320	1 600 000	8 791 257
Til fordeling drift		-440 587 154	-429 329 000	-432 611 000	-437 638 672
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)		425 537 538	429 329 000	432 611 000	427 877 342
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk		-15 049 615	0	0	-9 761 330

Frie disponible inntekter:

1) Skatt på inntekt og formue.

Kvinesdal kommune har ikke justert skatten i løpet av 2018. Avviket mellom regnskap og regulertbudsjett er på 0,27 mill., noe som utgjør 0,2% høyere enn budsjettet.

Regjeringen har videreført at 40pst av kommunesektorens inntekter skal komme fra skatter. Skatteinntekter og inntektsutjevning for den enkelte kommune fastsettes ikke gjennom statsbudsjettet. Det er lagt inn en vurdering av beste anslag for kommunens skatteinntekter. Det er denne delen som er usikker og ikke et treffsikkert anslag for skatten.

Skatteveksten på årsbasis ble i statsbudsjettet for 2018 anslått til 1,3 pst for kommunene og 2,7 pst for fylkeskommunene. På bakgrunn av lavere lønnsvekstanslag ble anslagene på skatteveksten satt ned til henholdsvis 1,0 pst og 2,3 prosent i revidert nasjonalbudsjett (RNB). Deretter ble vekstanslagene oppjustert til 2,4 prosent for kommunene og 3,3 prosent for fylkeskommunene i oktober 2018. Anslagene ble satt opp igjen på bakgrunn av ekstraordinært store uttak av utbytter til personlige skatteyttere, som trolig skyldes tilpasninger til skattereformen.

2) Ordinært rammetilskudd,

Til beregningen av rammetilskuddet inklusiv inntektsutjevningen ble det brukt en prognosemodell som er utarbeidet av kommunenes sentralforbund (KS). Kommunen har budsjettet med 191,833 mill., regnskapet viser 2,879 mill. mer enn budsjettet. Det vil si 1,5% høyere enn regulertbudsjettet. Skattevekst har og en påvirkning på ordinært rammetilskudd.

3) Skatt på eiendom,

Kommunen har kun eiendomsskatt på verk og bruk i 2018, med en skattetakst på 7 promille. Den består av skatt på vannkraft Sira-Kvina, skatt på småkraftverk og verk og bruk. Regulertbudsjett viser 61,643 mill. mot regnskapet på 63,756 mill. Det er et positivt avvik på 2,113 mill. avvik i prosent på 3,4% i forhold til regulertbudsjett og regnskap. Årsaken til avviket skyldes nye opplysninger om verk og bruk under arbeid. Kvinesdal kommune etterspurte Statnett om opplysninger på verk og bruk under arbeid november 2017. Kvinesdal kommune fikk ikke opplysningene før januar 2019. Kommunen har lagt til grunn takst 2016 for skatteåret 2018. Det er spesielt Kvinesdal transformatorstasjon ved Hestespranget, Fjotland transformatorstasjon og kraftlinjer i Vestre korridor som er årsaken til økningen.

4) Andre direkte eller indirekteskatter,

denne posten består av konsesjonsavgift og naturressursskatt. Konsesjonsavgifter er avgifter som er knyttet til vannkraftutbygging. Avgiftene er for å gi kommunen en erstatning for generelle skader ulemper som ikke blir kompensert på annen måte. Konsesjonsavgiften går inn i et fond sammen med avsetningene til næringsfond. Det var budsjettet med 6,986 mill., kommunen fikk inn 6,83 mill. Sira-Kvina avkortet utbetalingen med 3,21 mill. etter OED vedtaket. Sira-Kvina gjorde en etterregning av konsesjonsavgiften i perioden 2000-2017. Konsesjonsavgiftens netto utbetalinger sammenlignet med regulertbudsjett utgjør 3,67 mill. Forskriften om justering av konsesjonsavgiften sier at den justeres automatisk ved første årskifte 5 år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert 5 år.

Naturressursskatt kommer fra de store kraftverkene Tonstad, Åna-Sira og Solhom. Fra småkraftverk er det Høylandsfoss og Trælandsfoss. Naturressursskatten beregnes med 1,1 øre/KWh til kommunen av gjennomsnitt produksjon av kraftverkene de siste 7 årene (2010-2016).

Forutsatt at selskapet har tilstrekkelig skattegrunnlag for overskuddsskatten i fremtiden, vil naturressursskatten ikke utgjøre noen ytterligere skattekostnad for selskapet.

Naturressursskatten er budsjettet med 23,291 mill. regnskapet viser 24 846 mill. et avvik på 1,555 mill. som gir prosentvis avvik på 6,7%. Årsaken til avviket skyldes fordelingsprosjenter i skatteregnskapet.

Kommunens prosentandel hvert år av samla etterskuddspliktige blir anslått av SKD. Korrigerings/retting blir rettet opp når de endelige fordelings tall foreligger.

5) Andre generelle statstilskudd

Denne posten består av Konesjonskraftsalg, integreringstilskudd, statstilskudd asylmottak og rentekompensasjoner for skolebygninger, eldreomsorg og kirkebygg.

Det er et positivt avvik i forhold til regnskap og regulertbudsjett på 3,66 mill. prosentvis avvik blir 13,3%. Avviket skyldes merinntekter på integreringstilskuddet på 2,05 mill.

Konesjonskraftsalg viser merinntekter i forhold til revidertbudsjett på 1,25, som skyldes høyere strømpriser i 2018 og rentekompensasjons merinntekter på 0,36 mill. i forhold til regulertbudsjett. Det skyldes høyere rente enn det som kommunen fikk opplyst fra Husbanken da budsjett 2018 ble vedtatt. Integreringstilskudd må ses i sammenheng med enheten NAV, det er her mesteparten av inntektene blir generert. NAV hadde et merforbruk på 0,44 mill.

Finansinntekter/utgifter:

7) Renteinntekter og utbytte

Utbytte til Agder energi utgjorde 14,03 mill. Renteinntektene av bankinnskudd og startlån var på nærmere 3,36 mill., Det ble et positivt avvik på ca.0,9 mill. som utgjør 5,4% avvik fra regulertbudsjettet. Kvinesdal kommune har bankavtale med Sparebanken sør og det er avtalt en fast rente i hele avtaleperioden, det medfører at årsaken til avviket er økning bankinnskuddet i forhold til det som er budsjettet som grunnlag.

8) Gevinst finansielle instrumenter

Denne posten består av oppgjør etter Terra securitas ASA konkursbo. Denne posten er tatt opp i en budsjettrevisjon. Det er et marginalt avvik fra regnskap og regulertbudsjett på 0,042 mill.

9) Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Denne posten består av renteutgifter på lånene som er tatt opp i forbindelse med investeringene og startlånene. Det ble 0,04 mill. mindre utgifter enn regulertbudsjett viser.

10) Tap på finansielle instrumenter

Det er eiendomsfond Aberdeen Asia som er nedskrevet med 0,18 mill.

11) Avdrag på lån

Gjelder minimumsavdrag på de kommunallånene. Det er betalt 22,02 mill. i avdrag for regnskapsåret 2018.

Avsetninger og bruk av avsetninger:

Dette er avsetninger og bruk av avsetninger som er vedtatt av kommunestyret, det som er brukt eller avsatt i driften er ikke med i disse tallene.

Avsetningen til ubunden avsetninger, som er avsetninger til disposisjonsfondet er identisk med det kommunestyret har gitt føringer på. Det er derfor ingen avvik.

Det samme gjelder for bruk av ubundne avsetninger, altså bruk av disposisjonsfondet.

Bruk av bundne avsetninger er det ingen transaksjoner på hverken regnskap eller budsjett.

Avsetningen til bundne fond, i dette tilfelle til næringsfondet er 3,37 mill. lavere enn budsjettet. Årsaken til avviket er avkortning fra Sira Kvina kraftselskap etter OED vedtaket. All inntekt i forbindelse med konesjonsavgiften skal avsettes til næringsfondet.

Fondsmidlene kan ikke nyttes til å dekke løpende drift av kommunen jfr. §2 formål.

Overføringer til investeringsbudsjettet,

Denne er lik som budsjettet, det er egenfinansieringsbidrag fra driften til investeringsregnskapet.

Summen av punkt 1 til og med 20 viser hva som er igjen til fordeling, 440,587 mill. Det ble brukt 425,538 mill. i driften (skjema 1B). Det medfører at mindreforbruket ble på 15,05 mill.

Vesentlige avvik i forhold til revidert budsjett:

I løpet av 2018 er det ikke store endringer fra regnskap til regulertbudsjett, se tidligere kommentarer ovenfor. Det er tilstrebet å ta høyde for de fleste endringene i løpet av 1. og 2. budsjettrevisjon, men man har ikke klart å utligne alle.

Regnskapsmessig mindreforbruk:

Bunnlinjen i kommunens driftsregnskap kalles regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk. Kommuneregnskapet er finansielt orientert og tar utgangspunkt i inntektene som kommunen har tilgjengelig. Et forbruk ut over inntektene er dermed et merforbruk og gir et underskudd. Bunnlinjen tar opp i seg både ordinære driftsposter, renter og avdrag samt de interne finanstransaksjonene. Interne finanstransaksjoner er bruk av og avsetning til fond og overføring til investeringsregnskapet .

Regnskapet for Kvinesdal kommune viser et regnskapsmessig mindreforbruk på **15,05 mill.**

Årsaken til mindreforbruket kan oppsummeres slik:

Hva er årsaken til mindreforbruket?	
Skjema 1B (Driften kap.1-7)	
Merforbruk i ansvar (1000-6520-Driften)	335 125
Merforbruk VA selvkost og kai og anløp	(842 016)
Mindreforbruk interkom/pensjon osv.	4 298 352
Sum mindreforbruk skjema 1B, hele driften	3 791 462
Skjema 1A	
Mer personskatt	1 825 297
Mer eiendomsskatt	2 113 223
Mer konsesjonskraftsalg	1 251 000
Mer rammetilskudd inkl.inntektsutjev.	2 879 560
Mer rentekompensasjon	362 312
Mer integreringstilskudd flyktninger	2 050 450
Mer renteinntekter og mindre renteutgifter	763 285
Mindre avdrag	(17 815)
Mer utbytte Agder energi	30 841
Sum mindreforbruk skjema 1A	11 258 154
Mindreforbruket	15 049 615

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. For å sikre en forsvarlig formuesforvaltning, er det anbefalt at netto driftsresultat i prosent av inntektene

minimum bør være 1,75 prosent samlet for kommunesektoren. For å opprettholde et stabilt investeringsnivå uten reell økning av gjelden, er det nødvendig at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene holder seg på et relativt høyt nivå.

Svakheten ved netto driftsresultat er at det er avdragsutbetalingene og ikke avskrivningene som innvirker på driftsresultatet. Avskrivningene har ikke resultateffekt i det kommunale regnskapet. Når avdragene erstattes med avskrivningene viser netto driftsresultat gjennomgående lavere tall. Netto driftsresultat for Kvinesdal kommune er på 2,15 prosent.

4 Avviksanalyse av driften:

Skjema 1b (driften) har i 2018 et samlet mindreforbruk på 3,791 mill.

Driften fikk økt rammene i første og andre budsjettrevisjon. Mange av disse bevilgninger vil også ha effekt fremover.

Avvikene leses ved å ta differanse fra regulertbudsjett mot regnskap, dersom det er overforbruk så vil dette komme frem som -, dersom det er mindreforbruk vil dette komme frem som et positivt tall.

Sektor for samfunnsutvikling

Informasjonsenheten:

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
15 483 500	16 484 175	1 000 675	6,07

Enhetsleder Hege Fåland Ludviksen forklarer mindreforbruket som følgende:

«Informasjonsenheten ble etablert ved en sammenslåing av to enheter og samtidig ble IT-avdelingen flyttet fra kommunen til DDV.

Mindreforbruket kan forklares med at budsjettet ikke er balansert i forhold til de endringene som ble gjort i denne omorganiseringen. Vi arbeider med å justere slik at vi finner den riktige balansen.»

Rådmann og fellesutgifter:

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
27 056 766	27 138 340	81 574	0,30

Rådmannen Jens Arild Johannessen har levert et økonomisk resultat i balanse.

Plan og miljøenheten

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
7 461 575	7 896 000	434 425	5,50

Enhetsleder Chris Michelsen har levert et resultat i tråd med budsjettet. Hans forklaring til mindreforbruket er:

«Plan- og miljøenheten har hatt en del oppsigelser i 2018, og derav har et par stillinger har stått ledig i kortere tid i forbindelse med nyansettelse.

En vikarstilling for 6 mnd. som arealplanlegger ble ikke lyst ut igjen, i hovedsak for at vi ikke hadde ressurser til å lære opp en nyansatt for en så kort periode.»

Kulturenheten

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
10 845 712	10 433 800	-411 912	-3,95

Enheten har levert et resultat som ikke er i tråd med budsjettrammen. Enhetsleder Jan Schou forklarer årsaken til merforbruket slik: «*Overforbruk hovedsakelig med bakgrunn i dårlig besøk/betydelig lavere inntekter i Kvinabadet i sommer.*»

Teknisk drift

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
44 391 069	42 581 000	-1 810 069	-4,25

Enheten har levert et resultat med 1,8 mill. i merforbruk. Det er flere årsaker til merforbruket, enhetsleder Geir Netland forklarer merforbruket slik: «*Bakgrunnen til at teknisk drift hadde et merforbruk i 2018, var økte utgifter knyttet til strøm og vintervedlikehold av vei.*

Når det gjelder økte strømavgiftene, så er dette knyttet til økt strømpris.

Merforbruket knyttet til vintervedlikehold av vei, skyldes i hovedsak mye brøyting tidlig i 2018.»

Sektor for oppvekst

Kvinesdal skolen

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
76 823 484	76 529 000	-294 484	-0,38

Skolesektoren leverte et resultat i balanse, totalt et merforbruk på 0,3 mill. av en totalbudsjettramme på 76,5 mill.

Voksenopplæringen:

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
53 775	1 392 000	1 338 225	96,14

Voksenopplæringen hadde et mindreforbruk på 1,3 mill. Skyldes at enheten fikk tildelt midler fra disposisjonsfondet.

Barnehagene:

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
45 850 649	46 678 000	827 351	1,77

Barnehagene hadde et mindreforbruk på 0,8 mill. Skyldes at ikke alle stillingene er blitt besatt i 2018. De ansatte driver barnehagene med god økonomistyring i alle ledd.

Sektor for pleie og omsorgssektoren:

De enheter som er årsaken til merforbruket er Kvinesdal bo og rehabilitering, Boligbaserte tjenester og NAV.

Enheten Levekår

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
21 856 230	23 339 000	1 482 770	6,35

Enhetsleder Vigdis Hunsbedt har alltid klart å levere et resultat i pluss. mindreforbruk på 1,5 mill. skyldes stort sett tilskudd for enslige mindreårige som er høyere enn budsjettet.

Boligbaserte tjeneste

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
39 628 714	38 146 000	-1 482 714	-3,89

Enheten har hatt inne Therese Netland som vikarierende enhetsleder til Carina Alemi kom tilbake fra sin permisjon. Merforbruket skyldes i hovedsak overforbruk på lønnsutgifter, noe som skyldes høyt sykefravær i boligene og at det i noen tider har vært behov for ekstra assistanse utover den vanlige turnusen. Ansvarsområdet BPA (Brukerstyrt personlig assistanse) har og et merforbruk på 1 mill. BPA er en alternativ måte å organisere praktisk bistand og opplæring på for personer med nedsatt funksjonsevne. BPA gir personer større mulighet til å styre tjenestene og hverdagen selv. Kommunen kjøper tjenester fra firmaet JAG.

Åpen omsorg

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
52 508 500	52 546 000	37 500	0,07

Enhetsleder Torhild Kvinlaug har levert et resultat i balanse.

Kvinesdal bo og dagsenter

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
36 248 469	35 502 730	-745 739	-2,10

Fra et overforbruk på 1,03 i 2017 er merforbruket redusert ned til 0,75 mill. Enhetsleder Line Daastøl sier følgende om merforbruket:

«Vi måtte bruke vikarbyrå to mnd. i 2018 til sykepleier på natt da vi hadde ledige stillinger. Disse ble besatt i mars og vi var endelig riktig bemannet med sykepleier på natt i enheten etter mange år med vakante sykepleierstillinger. Vi har ikke hatt noen stillinger som har blitt vakante i løpet av dette året på den avdelingen vi kuttet, selv om vi reduserte med tre rom og tilsvarende skal reduseres i bemanning fra mandag til torsdag. (en dagvakt og en kveldsvakt disse dagene). Vi har redusert på innleie ved sykdom og fravær. Etter vi har innført sen middag (kl.1530) så har budsjettet for matvarer hatt et overforbruk da det koster å innføre varm lunsj hver ukedag. Vi har brukt ledige rom på boenhetene til korttidspasienter, vikarutgifter er også en del av overforbruket tross at vi hadde en stor nedgang i sykefraværet.»

Nav

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
18 757 917	18 317 000	-440 917	-2,41

Enheten har et merforbruk på -0,44mill. Denne enheten må også ses i sammenheng med inntekter fra integreringstilskudd på skjema 1a. Kommunen fikk over 2,05 mill. mer i tilskudd enn budsjettet. Økning i tilskudd henger sammen med økning av utgifter på NAV.

Merforbruket forklarer enhetsleder Bente Haugland følgende: *«Dette skyldes utgifter og underbudsjettering på introduksjonsprogrammet. Introduksjonsstønad er regulert etter folketrygdens grunnbeløp. Introstønad utgjør 2 x grunnbeløpet i folketrygden. Budsjettet er ikke blitt justert for prisvekst, mens det var en økning i grunnbeløpet på 3,47%. Utgifter til intro utgjør ca 50% av NAV sitt totale regnskap, og må sees i sammenheng med overføring av integreringstilskudd til kommunene.»*

Helse og omsorg

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
-18 441	300 000	318 441	106,15

Dette er et felleskapittel for Helsesektoren som styres av kommunalsjef for helse og omsorg. Tanken er at det skal brukes til digitalisering i helsesektoren. Avviket skyldes at det er brukt minimalt på dette ansvarsområdet samt at kommunen har mottatt inntekt fra andre kommuner.

Interkommunale samarbeid

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
29 764 798	31 124 000	1 359 202	4,37

Hadde et mindreforbruk på 1,3 mill. Avviket skyldes barnevernet med 0,7 mill., andel til skattoppkrever og arbeidsgiverkontroll viser 0,366 bedre enn budsjettet. Utgiftene ble lavere en budsjettet.

VA-området

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
-7 457 719	-8 403 000	-945 281	-11,25

Dersom vi ser på ansvarsområdene 6800 til 6840 viser det et merforbruk på 0,95 mill. Det gir ikke et rett bilde av selvkostområdet, siden selvkost har direkte og indirekteutgifter. I tillegg er det bruk eller avsetning til bundne fond. Vann Knaben gikk med 0,2 mill. i overskudd, avløp Knaben gikk med 0,568 mill. i overskudd, Vann gikk med 0,638 mill. i overskudd og avløp gikk med 0,07 mill. i underskudd. Overskuddet settes av på et bunden fond som vil fremkomme som en utgift i driften ved å avsette til fond. Og underskudd dekkes av fond dersom det er midler på fondet. Det vil i regnskapet vises som en inntekt ved bruk av fond. Viser til note 18 i årsregnskapet 2018 for utfyllende informasjon.

Kirke og andre tros- og livssynssamfunn

Avviket på 0,106 mill. skyldes tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn.

Pensjon

Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik	Avik i %
132 843	3 000 000	2 867 157	95,57

I henhold til gjeldende regnskapsregler belastes pensjonspremie i driftsregnskapet. Avviket mellom pensjonspremien og beregnende pensjonskostnader føres som premieavvik. Dersom pensjonspremien er høyere enn pensjonskostnader betyr dette et positivt premieavvik som inntektsføres i det aktuelle regnskapsåret og utgiftsføres deretter over 7 år. Negativt premieavvik framkommer når premien er lavere enn pensjonskostnader. Negativt premieavvik utgiftsføres i det aktuelle regnskapsåret og inntektsføres deretter over 7 år. Hensikten med ordningen er å sikre jevnere belastning av pensjonsutgifter i regnskapet. På kort sikt er det beregnet pensjonskostnad som får resultat effekt mens på lang sikt er det pensjonspremien som får resultat effekt.

Som følge av at pensjonspremien har vært høyere enn de beregnede pensjonskostnader i de siste årene er akkumulert premieavvik blitt 26,6 mill. i 2018. Dette er utgifter som kommunen må dekke inn over driftsbudsjettet de neste 7 årene.

Kommunen har satt av midler til å dekke de fremtidige amortiseringsutgiftene. Det vil si at det brukes av fondet for å dekke utgiftene og det oppståtte premieavviket vil og føre til avsetning eller bruk til/av premieavvikfondet.

Forskjellen på regulert budsjett og regnskap er på 95,57%. Hovedårsaken til avviket er at kommune har mottatt 2,56 mill. fra premiefondet mer enn budsjettet.

Følgende transaksjoner er utført på pensjonkapittelet, det er en utgift på 1,5 mill. Tidligere kommunalsjef ved samfunn og næring har gitt beskjed til regnskapsavdelingen i 2009/10 at vi skulle inntektsføre 1,5 mill. Det gjaldt innbetaling fra Lindland Maskin AS i forbindelse med arbeidet på Opoft. Regnskapsavdelingen har tidligere spurt om det vil komme inntekter fra Lindland Maskin AS og revisjonen har stilt spørsmålsteget til gyldigheten av denne forskutterte inntektsføringen. Det er tatt en vurdering i henhold til regnskapsforskriften og loven og kommet frem til at inntekten inntektsføres det året innbetalingen kommer. Derfor er denne forskutterte inntekten utgiftsført i 2018.

Den andre transaksjonen er renteutgiftene på momskravet fra skatteetaten som er utgiftsført med 0,55 mill. og momsrefusjon i driften som utgift på 0,37 mill. Dersom kommunen vinner saken vil kommunen kunne inntektsføre disse forskutterte utgiftene i det året saken blir avgjort.

5 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet omfatter utgifter og inntekter til investeringer i bygg og anlegg, kjøp og salg av aksjer\andeler, renter og avdrag videreutlån og utlån av egne midler. I investeringsregnskapet føres i tillegg avsetninger og bruk av fond til investeringsformål. Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap.

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet					
Tall i 1 kroner	Regulert		Opprinnelig		
	Regnskap 2018	budsjett 2018	Reguleringer 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
FINANSIERINGSBEHOV					
Investeringer i anleggsmidler	42 903 762	47 073 184	15 978 184	31 095 000	30 049 379
Utlån og forskutteringer	2 246 000	3 500 000	500 000	3 000 000	3 522 991
Kjøp av aksjer og andeler	1 722 320	1 722 320	122 320	1 600 000	2 541 265
Avdrag på lån	2 399 590	3 000 000	0	3 000 000	2 299 590
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	51 075 527
Avsetninger	623 143	0	0	0	1 268 106
Årets finansieringsbehov	49 894 815	55 295 504	16 600 504	38 695 000	90 756 858
FINANSIERING					
Bruk av lånemidler	-26 177 633	-32 611 864	-3 425 864	-29 186 000	-69 221 803
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-197 871	0	0	0	-604 105
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	-750 000
Kompensasjon merverdiavgift	-3 845 643	-8 073 320	-3 164 320	-4 909 000	-4 040 078
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-12 683 195	-3 200 000	-200 000	-3 000 000	-4 946 990
Andre inntekter	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-42 904 341	-43 885 184	-6 790 184	-37 095 000	-79 562 975
Overført fra driftsregnskapet	-1 722 320	-1 722 320	-122 320	-1 600 000	-8 791 257
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-5 268 154	-9 688 000	-9 688 000	0	-2 402 625
Sum finansiering	-49 894 815	-55 295 504	-16 600 504	-38 695 000	-90 756 858
Udekket / Udisponert	0	0	0	0	0

Kommunen har brukt veilederen i ”budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet” som er utgitt av kommunal- og regionaldepartementet ved avslutning av investeringsregnskapet. Som tidligere år har det også i 2018 vært et stort fokus på at investeringsregnskapene skal være så realistiske som mulig. I veilederen er det opplyst at investeringsbudsjettet skal være 1-årig. Det er ikke alltid like praktisk å få til, men det er fullt fokus på å kunne klare denne målsetningen. Investeringsprosjektene er ikke realistiske med tanke på at det skal gjennomføres på 1 år. Det har medført at flere av prosjektene er blitt nedskrevet i 2018. Rådmannen har som målsetning å legge prosjektene i tidslinjen ØP2019-2022.

Investeringsutgifter.

Investering i anleggsmidler

Opprinnelig budsjett for 2018 utgjorde 31,1 mill. Overført ramme fra 2017 utgjorde nærmere 16 mill. Investeringsrammen for 2018 som vises som regulertbudsjett var altså på hele 47,1 mill.

Brutto investeringsutgifter på 42,9 mill. er i regnskapets hovedoversikt splittet mer enn i årsberetningen, og splitting på enkelt prosjekter framgår av det detaljerte investeringsregnskapet skjema 2B. Det vises også til noter i regnskapet for ytterligere forklaringer.

Noen av investeringsprosjektene går over flere regnskapsår, og det er ikke uvanlig med periodiske avvik mellom budsjett og regnskap i byggetiden. Det vil fortsatt bli fokus i 2019 på å redusere dette avviket. Det gjøres ved at budsjettet nedjusteres ned til et realistisk nivå.

Det har vært en vanlig praksis at de prosjektene som ikke er blitt ferdigstilt i 2018 er blitt automatisk videreført til neste budsjettår. I 2019 vil en kun overføre de prosjektene som det vil skje aktiviteter på. De prosjektene som vil bli overført til neste budsjettår vil komme som en egen sak til kommunestyret.

Investeringsregnskapet viser at egenfinansieringen er overført fra drift til investering på 1,7 mill. og bruk av avsetninger på 5,3 mill. Lånefinansieringsgraden innebærer en gjeldsoppbygging som igjen vil føre til økt minimumsavdrag som blir belastet i driften. Det medfører at det økonomiske handlingsrommet blir mindre.

Det har ikke vært negative avvik per prosjekt som overskrider 1 mill., dersom en ser bort fra moms fakturaen fra skatteetaten som skyldes Kvinabadet. Utgiften på 1,66 mill. er utgiftsført, i investeringsregnskapet. Det betyr ikke at kommunen har gitt seg i denne saken. Kan sammenlignes med Terra saken, der vi utgiftsførte et eventuelt tap. I senere tid har kommunen vunnet Terra saken og det som tidligere er utgiftsført er i fremtiden blitt inntektsført igjen. Det samme vil skje hvis kommunen vinner momssaken med skatteetaten. Det at det ikke er budsjettet med utgifter på Kvinabadet og finansieringen skyldes at kommunen fikk kravet etter 31.12.2018. Positive avvik over 1 mill. skyldes at disse ikke er regulert ned i en budsjettrevisjon. Årsaken til det positive avviket skyldes at det er for stor budsjetttramme i 2018, og at denne burde vært fordelt ut over planperioden. Videre skyldes det positive avviket at det har vært forsinkelser i prosjektene.

Utlån og forskutteringer

Post "Utlån og forskuttering" Denne består av startlån til innbyggerne.

Det er lånt ut 1,25 mill. mindre til innbyggerne enn regulert budsjett viser. Restbeløpet overføres til 2019. Årsaken til avviket skyldes færre søknader og ikke kvalifiserte søkere. En annen medvirkningsfaktor er at bankene har strammet inn utlånspraksisen. Startlån aksepteres som hovedregel ikke som erstatning for manglende egenkapital..

Kjøp av aksjer og andeler

Det gjelder kjøp av eierandeler i KLP på 1,72 mill. Regnskapet er lik regulert budsjett.

Avdrag på lån

Gjelder avdrag på startlån som er tatt opp i Husbanken. Avviket på 0,6 mill. skyldes at det er betalt inn mindre enn budsjettet. Det er avdragsplanen som følges.

Dekning av tidligere års udekket

Ingen transaksjoner i løpet av 2018.

Avsetninger

Det er avsatt 0,623 mill. på et bundet investeringsfond forbeholdt startlån. Det vil si at innbyggerne har betalt inn ekstra på formidlingslånene. Som det fremgår av KRS nr. 3 reserverer kommuneloven § 50 nr. 7 c) inntekter fra mottatte avdrag på utlån og refusjoner fra forskutteringer til nedbetaling av kommunens innlån. Dersom kommunen faktisk betaler mindre avdrag enn mottatte avdrag og refusjoner skulle tilsi, skal derfor det overskytende

beløpet avsettes til bundet investeringsfond. Dette fondet kan kun anvendes til å dekke avdrag på og innfrielse av innlån.

Det er ikke tallfestet budsjettmessig på avsetning, derfor er det avvik mellom regnskap og budsjett.

Finansiering av investeringsprosjektene.

Bruk av lånemidler

Punktet ”*Bruk av lånemidler*”, denne posten består av bruk av kommunale lån som er vedtatt brukt til investeringsprosjekter i investeringsregnskapet. I tillegg er det og lån som kommunen har tatt opp med Husbanken for videre utlån til innbyggerne i kommunen, såkalt startlån. Denne må ses i sammenheng med post «Utlån og forskuttering».

Regulert budsjett viser 32,6 mill. og det er benyttet seg av 26,2 mill. av bruk av lån. Årsaken til avviket skyldes at kommunen har mottatt spillemidler på 9,2 mill. som ikke var budsjettert. I tillegg er ikke alle investeringsprosjektene ferdigstilt i 2018. Dersom ikke kravet til skatteetaten var blitt regnskapsført ville det medført et større avvik på bruk av lånemidler målt opp mot budsjettet.

Inntekter fra salg av anleggsmidler

Punktet ”*Inntekter fra salg av anleggsmidler*”, denne består av salg boligtomter i kommunen. Avviket på 0,2 mill. skyldes at kommunen ikke har budsjettert med salg av boligtomter i 2018. Eventuelt salg av boligtomter vil i fremtiden bli fanget opp i en budsjettrevisjon.

Tilskudd til investeringer

Ingen transaksjoner i løpet av 2018.

Kompensasjon for merverdiavgift

Punktet ”*kompensasjon merverdiavgift*”, avviket på 4,2 mill. skyldes at ikke alle investeringsprosjektene er gjennomført.

Mottatt avdrag på utlån og refusjoner

Punktet ”*mottatt avdrag på utlån og refusjoner*”,

Det er et avvik på 9,5 mill. Posten gjelder mottatt avdrag på lån og refusjoner. Det er tidligere budsjettert med at kommunen skal få spillemidler. Kommunen har mottatt 9,2 mill. i spillemidler som skyldes Kvinabadet, disse er ikke blitt korrigert i en budsjettrevisjon. Årsaken til avviket skyldes i hovedsak spillemidler som kommunen har mottatt.

Andre inntekter

Ingen bevegelser

Overført fra driftsbudsjettet

Består av egenfinansieringen og egenkapital tilskudd KLP. Posten er i henhold til regulertbudsjettet.

Bruk av avsetninger

Dette er finansieringsmidler som bruk av disposisjonsfond, ubundne investeringsfond og bundne investeringsfond.

Det er budsjettert med 9,68 mill. bruk av fond og det er brukt 5,3 mill. Avviket på 4,38 mill. skyldes at ikke prosjektene er ferdigstilt og at kommunen har mottatt spillemidler. Det medfører at kommunen ikke har hatt behov for å bruke all budsjettert bruk av fond. Finansieringen ved bruk av fond blir videreført til budsjett 2019.

6 Balansen:

Balanseregnskapet			
Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Faste eiendommer og anlegg	4	597 132 244	602 394 948
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	125 577 930	119 908 845
Utlån		48 488 125	48 852 529
Aksjer og andeler	5	206 984 654	205 360 475
Pensjonsmidler	3	655 578 109	611 727 815
Sum anleggsmidler		1 633 761 062	1 588 244 613
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer	11	41 188 559	42 178 092
Premieavvik	3	27 875 978	24 908 644
Aksjer og andeler	11	164 201	344 040
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd		165 265 798	170 652 832
Sum omløpsmidler		234 494 536	238 083 608
Sum eiendeler		1 868 255 598	1 826 328 221
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond	12	-74 677 874	-72 378 043
Bundne driftsfond	12,17	-37 370 658	-38 609 612
Ubundne investeringsfond	12	0	0
Bundne investeringsfond	12	-8 072 351	-7 449 208
Regnskapsmessig mindreforbruk		-15 049 615	-9 761 330
Regnskapsmessig merforbruk		0	0
Udisponert i investeringsregnskapet		0	0
Udekket i investeringsregnskapet		0	0
Kapitalkonto	15	-393 820 484	-359 329 617
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inv)		0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	14	7 917 166	7 917 166
Sum egenkapital		-521 073 816	-479 610 644
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelsler	3	-756 503 622	-747 238 268
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån		-490 498 077	-501 495 807
Sum langsiktig gjeld		-1 247 001 699	-1 248 734 075
KORTSIKTIG GJELD			
Kassekredittlån		0	0
Annen kortsiktig gjeld	20	-98 881 964	-96 821 420
Premieavvik	3	-1 298 118	-1 162 081
Sum kortsiktig gjeld		-100 180 082	-97 983 501
Sum egenkapital og gjeld		-1 868 255 597	-1 826 328 220
Ubrukte lånemidler			
Ubrukte lånemidler		7 061 120	19 819 078
Andre memoriakonti		1 510 755	2 067 824
Motkonto for memoriakontiene		-8 571 876	-21 886 903
Sum memoriakonti		0	0

Balansen viser verdien av kommunens eiendeler per 31.12.18, og hvordan eiendelene (anleggs- og omløpsmidler) er finansiert med henholdsvis egenkapital og gjeld. Oversikten over balanseregnskapet er vist i tabellen ovenfor og i årsregnskapet for 2018.

Eiendeler:

Anleggsmidlene:

Verdiendring på anleggsmidlene fra 2017 til 2018 skyldes aktivering av nye investeringer og fradrag for avgang og avskrivninger.

Pensjonsmidlene har blitt økt med 43,85 mill. fra 2017 til 2018, disse utgjør KLP (kommunale landspensjonskasse og SPK (statens pensjonskasse). Denne økningen er basert på beregninger som viser forskjellen mellom innbetalinger, forventet avkastning av pensjonsmidler og faktisk utbetalinger.

Omløpsmidler:

Disse har blitt redusert fra 238,1 mill. i 2017 til 234,5 mill. i 2018. Hovedårsaken til reduksjonen er at ubrukte lånemidler er blitt redusert.

Egenkapital og gjeld:

Egenkapital:

Egenkapitalen er styrket fra 2017 til 2018. Det skyldes i hovedsak det regnskapsmessige mindreforbruket på 15 mill. Kapitalkontoen er økt med 34,5 mill. er i hovedsak aktivering av anleggsmidler og avdrag eksterne lån. For nærmere spesifisering av kapitalkonto henvises til note 15 i årsregnskapet.

Kapitalkontoen er differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld, justert for ubrukte lånemidler. Hvor ubrukte lånemidler er andel av langsiktig gjeld som ikke er regnskapsført i investeringsregnskapet. Kapitalkontoen viser egenkapitalfinansiert andel av anleggsmidlene. (393,82 mill./1 633,76mill.) *100=**24,1%**

Kapitalkonto per.31.12.18 = 393,82 mill.
+Langsiktig gjeld per.31.12.18= 1 247 mill.
-Ubrukte lånemidler per.31.12.18 = 7,06 mill.
=Anleggsmidler per.31.12.18= 1 633,76 mill.

Tabellen under viser utviklingen i egenkapitalfinansiert andel av anleggsmidlene fra 2015 til 2018, som vi ser ligger egenkapitalfinansiert på litt over 20% i alle de fire årene.

2018	2017	2016	2015
24,10 %	22,60 %	22,70 %	21,10 %

Gjeld:

Hovedårsaken til reduksjon i langsiktig gjeld er mindre låneopptak i 2018 på grunn av gjenværende ubrukte lånemidler.

6.1 Nøkkeltallsanalyse

Et regnskap er historie, og således i utgangspunktet helt uinteressant, fordi historien ikke er noe man kan endre. Følgelig er også nøkkeltall historiske tall. Men hvis vi skal kartlegge den veien vi skal gå (mot et mål), så må vi alltid ta utgangspunkt i nåsituasjonen. I denne sammenhengen kan nøkkeltall være et viktig instrument for å kartlegge hva som er galt, eller hva som er i ferd med å skje. De viktigste tradisjonelle nøkkeltallene omhandler likviditet og soliditet.

Hensikten med nøkkeltallsanalyse, er at man skal oppdage urovekkende trekk. Poenget er at man skal få informasjon så raskt at det er mulig å ta tak i problemområder og gjøre noe med det før det er for sent.

Likviditet

Med likviditet menes kommunens betalingsevne. For å se på kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser, kan man se på forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Dette kalles likviditetsgrad. Man bør ha en viss buffer for å dekke svingningene i likviditeten. Likviditetsgraden måles pr. årsskiftet, og sier ikke noe om likviditeten gjennom året.

Likviditetsgrad 1

Denne tar utgangspunkt i alle omløpsmidlene. Likviditetsgrad 1 = omløpsmidler/kortsiktig gjeld, og nøkkeltallet bør være større enn 2, fordi noen av omløpsmidlene kan være mindre likvide. For å gi et mest mulig riktig bilde av kommunens likviditet er det brukt korrigerte tall, der premieavviket er trukket fra.

Likviditetsgrad 1 viser utviklingen fra 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018
Likviditetsgrad 1	2,48	1,44	2,20	2,09

Likviditetsgrad 1 har ligget stabil på litt over 2 de to siste årene.

Likviditetsgrad 1 tilfredsstillende kravet om å være minst større enn 2.

Likviditetsgrad 2

Denne tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. Likviditetsgrad 2 = mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld.

Jo høyere tallet er jo bedre.

De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank, og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som kan omgjøres i kontanter fort.

Ved beregningen av likviditetsgrad 2 er det benyttet korrigerte tall lik likviditetsgrad, der premieavvik er trukket i fra.

Utviklingen de siste 4 årene har vært slik:

	2015	2016	2017	2018
Likviditetsgrad 2	2,44	1,43	2,20	2,09

Likviditetsgrad 2 er lik likviditetsgrad 1, det skyldes at vi ikke har noe midler på sertifikater og obligasjoner. Posten aksjer og andeler utgjør kun 164 201 kr., noe som ikke gir noe utslag i

forholdstallet for likviditetsgrad 1 og 2. Det er eiendomsfond Aberdeen Asia som har verdi på 164 201 kr. Likviditetsgrad 2 ligger fortsatt godt over minimumsnivå for tilfredsstillende likviditet.

Likviditetsgrad 3

Denne tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene som kasse og bank, men er korrigert for ubrukte lånemidler, bundne driftsfond, bundne investeringsfond og premieavvik.

Dette nøkkeltallet bør være større enn 0,5.

	2015	2016	2017	2018
Likviditetsgrad 3	1,20	0,54	1,08	1,14

Likviditetsgrad 3 gir et mer realistisk bilde av likviditeten ettersom man trekker ut ubrukte lånemidler og bundne fond. Dette fordi lånemidler og bundne fond øker kontantbeholdningen midlertidig, men er avsatt til bestemte formål. Samtidig trekker man ut premieavviket fra kortsiktig gjeld da denne skal fordeles over flere år. Man sitter da igjen med likvider kommunen har i sin ordinære, løpende drift.

Likviditetsgrad 3, nøkkeltallet ligger nå over minimumsnivå i forhold til tilfredsstillende likviditet. Likviditetsgrad 3 bør som nevnt være over 0,5.

Likviditetsgradene viser at kommunen fortsatt har kontroll på likviditet per.31.12.18, men dette gir kun et øyeblikksbilde av likviditeten.

Kommunen må ha kontroll på likviditeten og ikke komme i en situasjon hvor kommunen lovlig har disponert alle midler, men likevel ikke kan betale sine forpliktelser slik som leverandørgjeld og lønn til de ansatte. Det er derfor viktig å bygge opp disposisjonsfondet for å møte uforutsette utgifter.

Kommunens «frie» fond per 31.12.18

Disposisjonsfondet = 74,678 mill.

- Premieavvik = 27,217 mill.
- politisk fordelte oppgaver = 20,518 mill.

«Frie» midler som ikke er bundet opp = 26,943 mill.

Mindreforbruk som skal fordeles = 15,050 mill.

Kommunen har «frie» midler på 26,943 mill., det vil si 4,34% av driftsinntektene. Det er anbefalt at frie midler ikke er lavere enn 5%. Totalt er disposisjonsfondet på 12% av driftsinntektene.

Arbeidskapital:

Et supplement til likviditetsgrader er arbeidskapitalen (omløpsmidler – kortsiktig gjeld).

Dette sier noe om det absolutte likviditeten. Arbeidskapitalen bør være positiv.

Differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld er arbeidskapitalen. Den gir uttrykk for kommunens evne til å betjene gjelden (forpliktelsene). Hvis endring i arbeidskapitalen er positiv så indikerer det at kommunens likviditet har blitt styrket igjennom året. Nedenfor følger kommunens arbeidskapital de siste 4 årene:

Arbeidskapitalen sier noe om kommunens likviditet				
	2018	2017	2016	2015
Omløpsmidler	234 494 536	238 083 608	177 113 602	257 227 218
Kortsiktig gjeld	100 180 082	97 983 501	106 873 435	96 548 451
Arbeidskapital	134 314 454	140 100 107	70 240 167	160 678 767
Korrigert for ubrukte lånemidler	-7 061 120	-19 819 078	-1 149 881	-44 771 924
Bokført Arbeidskapital	127 253 334	120 281 029	69 090 286	115 906 843
Bokført Arbeidskapital	127 253 334	120 281 029	69 090 286	115 906 843
Akkumulert premieavvik	-26 577 860	-23 746 563	-24 219 272	-22 301 549
Reell arbeidskapital	100 675 474	96 534 466	44 871 014	93 605 294
Bundne investeringsfond	8 072 351	7 449 208	6 556 702	4 604 305
Bundne driftsfond	37 370 658	38 609 612	33 030 290	26 671 365
Frie midler	55 232 465	50 475 646	5 284 022	62 329 624

Kommunen har en positiv arbeidskapital på litt over 134,3 mill. Denne har hatt en liten nedgang i forhold til året før. Det skyldes at omløpsmidler har blitt redusert og at kortsiktig gjeld har økt.

Arbeidskapitalen sier noe om kommunenes betalingsevne på kort sikt. Premieavvik ligger som en del av kommunens omløpsmidler, men er i realiteten bundet og dermed av langsiktig karakter. Premieavviket kan ikke omgjøres til betalingsmidler slik som kortsiktig fordringer som blir betalt.

Og ubrukte lånemidler er også en del av omløpsmidlene, ubrukte lånemidler er bundet til investeringer. Det er derfor riktig å korrigere arbeidskapitalen med disse to komponentene for å se det riktige nivå og utvikling av arbeidskapitalen. En kommer da frem til en «Reell arbeidskapital» (Se tabell ovenfor). Det vises at en betydelig del av arbeidskapitalen er reservert til bestemte formål, men kun en begrenset andel er reell driftslikviditet. Det er derfor nødvendig å fortsette å styrke driftslikviditeten fremover.

Den reelle arbeidskapitalen har økt med ca. 4,1 mill., det skyldes flere faktorer. Omløpsmidler består av ubrukte lånemidler, disse er blitt redusert. Korrigerer bankinnskudd for ubrukte lånemidler vil en se at bankbeholdningen har økt fra ca.150 mill. til 158 mill. Det er en av hovedfaktorene til at den reelle arbeidskapitalen har økt.

Dersom man ser på den ukorrigerte arbeidskapitalen i % av driftsinntektene, har kommunen en arbeidskapital på 21,66% av driftsinntektene. Men så lenge en andel av arbeidskapitalen består av ubrukte lånemidler og premieavvik, er ikke den reelle arbeidskapitalsituasjonen like sterk som den gir uttrykk for. Korrigert for ubrukte lånemidler og premieavvik utgjør arbeidskapitalen 16,23% av driftsinntektene. Det må også ta hensyn til at deler av fondsmidlene er knyttet til bestemte formål. Da utgjør den 8,9%. Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 8-10% av driftsinntektene.

Soliditet

Med soliditet menes kommunens evne til å tåle tap. Gjeldsgraden og egenkapitalprosent gir informasjon om soliditeten. Betydelige låneopptak over tid vil forverre soliditeten, som igjen vil bidra til å svekke nivået på fremtidig tjenesteproduksjon.

Egenkapitalprosenten har utviklet seg slik de siste 4 årene:

2015	2016	2017	2018
26,15	27,05	26,26	27,89

Egenkapitalprosenten sier noe om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Den resterende andel av kommunens eiendeler er finansiert med fremmedkapital/lån. Jo høyere egenkapitalprosent, desto bedre soliditet. Kommunens egenkapitalprosent har i perioden har vært på et jevnt nivå. Årsaken til oppgangen fra 2017 til 2018 er at kommunen har finansiert sine investeringer med litt mindre bruk av lån fra 2017 til 2018.

Gjeldsgraden

Definisjonen på gjeldsgraden er (sum gjeld/sum egenkapital) viser forholdet mellom hvor stor gjelden er i forhold til egenkapitalen. Denne definisjonen passer godt til det private regnskapet. For kommunen vil en gjeldsgrad være forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter ekskl. finansinntekter og er nøkkeltall som viser kommunens økonomiske handlefrihet. Startlån er inkludert i brutto lånegjeld.

Har valgt å ta brutto lånegjeld korrigeret for startlån, ubenyttede lånemidler og gjelden til Kvinesdal kommunebygg as. Årsaken til at gjelden til Kvinesdal kommunebygg as bør være med er at kommunen har opprettet et as som kommunen betaler en leie til istedenfor direkte avdrag på lånet. Kommunebygg as er 100% eid av Kvinesdal kommune. Ved å opprette et as å ta opp et lån i as vil lånet ikke vises direkte i kommuneregnskapet.

Nedenfor vises utviklingen i gjeldsgraden fra 2015-2018:

	2015	2016	2017	2018
Brutto lånegjeld	461 515 506	436 604 417	501 495 807	490 498 077
Lån Kvinesdal kommunebygg as	35 938 159	34 967 298	34 011 286	32 536 959
Startlån	-33 881 744	-37 682 153	-38 382 563	-38 982 973
Ubruktetlånemidler	-44 771 924	-1 149 881	-19 819 078	-7 061 120
Korrigeret lånegjeld	418 799 997	432 739 681	477 305 452	476 990 943
Driftsinntektene	567 908 965	610 666 569	623 449 862	620 212 426
Gjeldsgrad	0,74	0,71	0,77	0,77

Gjeldsgraden viser hvor mye kommunens langsiktige gjeld som skal betjenes av kommunens ordinære driftsinntekter. Økende gjeldsgrad innebærer at betjeningen av gjeldsutgifter vil legge beslag på en økende andel av kommunens midler.

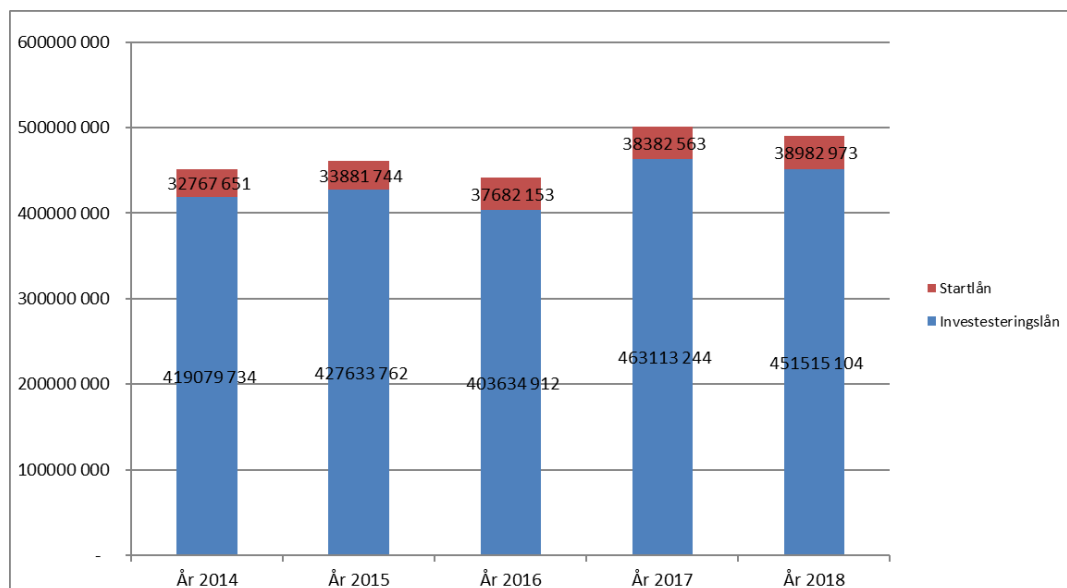
Målsetning til kommunen bør være at gjeldsgraden ikke er høyere enn 50%. En gjeldsgrad på 70% er i overkant høyt i følge økonomisjefen.

Utviklingen i kommunens lånegjeld:

Kommunens sin andel av lånefinansiering av sine investeringer, medfører rente- og avdragsutgifter i driftsregnskapet. Kommuneloven stiller også som kjent krav til hvor store avdrag som minimum må dekkes over driftsbudsjettet. KL.§ 50 pkt.7.

Kvinesdal kommunes gjeld er fordelt på to hovedgrupper. Dette er lån opptatt til investeringsformål og lån knyttet til videre utlåneordninger – ”startlån”. Kvinesdals kommunes gjeldsforpliktelse i perioden skyldes store årlige investeringer, samt liten egenfinansieringsevne.

Nedenfor vises utviklingen fra 2014 til 2018 i graf og tabell.

2014	2015	2016	2017	2018
419 079 734	427 633 762	398 922 264	463 113 244	451 515 104
32 767 651	33 881 744	37 682 153	38 382 563	38 982 973

Dersom man skal få låneandelen ned mot et sunt nivå på 50% (gjeld i % av driftsinntektene) bør kommunen redusere investeringsnivået, og nye låneopptak bør ikke overstige det kommunen totalt betaler i avdrag pr. år.

7 Likestilling og mangfold:

Kommuneloven § 48, nr.5, 2.ledd stiller krav om at det må redegjøres for likestilling i kommunen i årsberetningen. Redegjørelsen skal inneholde faktisk tilstand, og iverksatte og planlagte tiltak for å fremme likestilling og forhindre forskjellsbehandling i strid med lovverket.

Kommuneplanens målsetting

Gjennom systematisk og langsiktig arbeid skal Kvinesdal bli et likestilt samfunn med gode levekår som inkluderer alle innbyggerne i det gode liv. (Kommuneplanens samfunnsdel).

Likestillings- og diskrimineringsloven pålegger kommunen å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering, både som offentlig myndighet og som arbeidsgiver. Disse pliktene gjelder kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og

adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Indikator for kjønnslikestilling i kommunene

Innbygger i Kvinesdal kommune	Kvinesdal				Vest-Agder	Landet
	2008	2011	2014	2017	2017	2017
Andel barn 1-5 år i barnehage (%)	80,3	85,9	88,9	88,0	89,8	91,3
Kvinneandel blant kommunestyrerepresentanter (%)	33,3	33,3	37	37	36	39
Andel menn med høyere utdanning (%)	11,7	12,8	14,4	15,3	25,9	29,5
Andel kvinner med høyere utdanning (%)	16,7	18,3	20,6	23,8	33,5	37,2
Andel menn (20-66 år) i arbeidsstyrken (%)	82,4	80,1	79,8	77,0	76,3	79
Andel kvinner (20-66 år) i arbeidsstyrken (%)	77,8	75,8	76	74,5	72,1	74,6
Gjennomsnittlig bruttoinntekt, menn (kr)	418 300	422 300	464 800	482 000	506 100	533 900
Gjennomsnittlig bruttoinntekt, kvinner (kr)	227 700	255 300	289 200	317 200	335 000	369 600
Andel sysselsatte menn (20-66 år) som jobber deltid (%)	15,3	14,6	13,2	9,3	12,7	11,2
Andel sysselsatte kvinner (20-66 år) som jobber deltid (%)	54,1	54,3	53,4	55,6	45,7	35,4
Andel fedre som tar hele fedrekvoten eller mer av foreldrepengeperioden	53,9	61,5	60	78,6	69,3	69,8
Grad av kjønnsbalansert næringsstruktur (skår)	0,42	0,41	0,4	0,42	0,57	0,6
Andel kvinner blant sysselsatte (20-66 år) i offentlig sektor (%)	81,9	81,4	81,2	80,4	72,5	70,1
Andel kvinner blant sysselsatte (20-66 år) i privat sektor (%)	30,1	29,4	28,5	27,9	35,3	36,6
Kvinneandel blant ledere (20-66 år) (%)	30	34,9	31,5	31,8	32,2	35,9
Grad av kjønnsbalanse i utdanningsprogram på videregående skole (skår)	0,58	0,57	0,62	0,61	0,67	0,67

Kilde: SSB

I følge Statistisk sentralbyrås indikatorer for kjønnslikestilling scorer Kvinesdal kommune lavere på noen indikatorer enn Vest-Agder og landet. Det skjer en gradvis endring i positiv retning på flere indikatorer. Sammenlignet med 2008 er andelen av fedrene som tar hele fedrekvoten markant økt. Andel kvinner og menn med høyere utdanning har økt i Kvinesdal i løpet av de siste årene, men tallene ligger fortsatt langt under snittet i fylket og i landet.

Forskjellene i menns og kvinners deltidsarbeid og inntekter er viktige likestillingsutfordringer i Kvinesdal kommune. Andel sysselsatte kvinner i deltidsstillinger har gått litt ned i 2017, men er fortsatt vesentlig høyere enn i Vest-Agder og landet for øvrig. Andel kvinner blant sysselsatte i offentlig sektor er høy i kommunen, og tilsvarende lav i privat sektor.

Kjønnsbalanse og lønn

Ansatte i Kvinesdal kommune	Kjønnsbalanse		
		Kvinner	Menn
Gjennomsnittlig årslønn (basis 100 %)	2017	441 300 kr	507 700 kr
	2018	448 900 kr	526 200 kr
Gjennomsnittlig årslønn i kommunen totalt (basis 100 %)	2017	451 500 kr	
	2018	462 600 kr	
Årslønn 450 000 – 499 000	2017	16 %	16 %
	2018	18 %	12 %
Årslønn > 500 000 kr	2017	21 %	17 %
	2018	21 %	49 %
Rådmann, stab, toppledergruppe	2017	43 %	57 %
	2018	40 %	60 %
Enhetsledere	2017	50 %	50 %
	2018	53 %	47 %
Ansatte i faste stillinger	2017	83 %	17 %
	2018	82 %	18 %
Kvinner av vikarer for faste stillinger	2017	89 %	11 %
	2018	80 %	20 %

Kvinesdal kommune er en stor organisasjon med 488 årsverk fordelt på 622 ansatte. Da er ikke lærlinger, tillitsvalgte, varig tilrettelagte arbeidsplasser på spesielle vilkår eller ordfører medregnet. Hovedvekt av tilsatte i kommunal sektor er kvinner – kvinneandelen i Kvinesdal kommune ligger ved 83 %.

Oversikt over andel kvinner og menn i heltids- og deltidsstillinger i kommunen

Stillingsstørrelse %	2018			2017		
	Andel kvinner	Andel menn	Totalt antall	Andel kvinner	Andel menn	Totalt antall
Mindre enn 35	8%	12%	55	6 %	12 %	46
35-60	19%	15%	115	23 %	13 %	135
61-80	26%	6%	140	26 %	5 %	144
81-99	11%	4%	61	10 %	4 %	56
100 (heltid)	36%	63%	251	35 %	66 %	249
totalt	100%	100%	622	100 %	100 %	630

Totalt antall	517	105		527	103	
---------------	-----	-----	--	-----	-----	--

Kvinesdal kommune har totalt 251 ansatte (40,4 %) i heltidsstillinger og 371 ansatte (59,6 %) i deltidsstillinger. 89 % av ansatte i deltidsstillinger er kvinner, 11 % er menn.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner og menn i kommunen

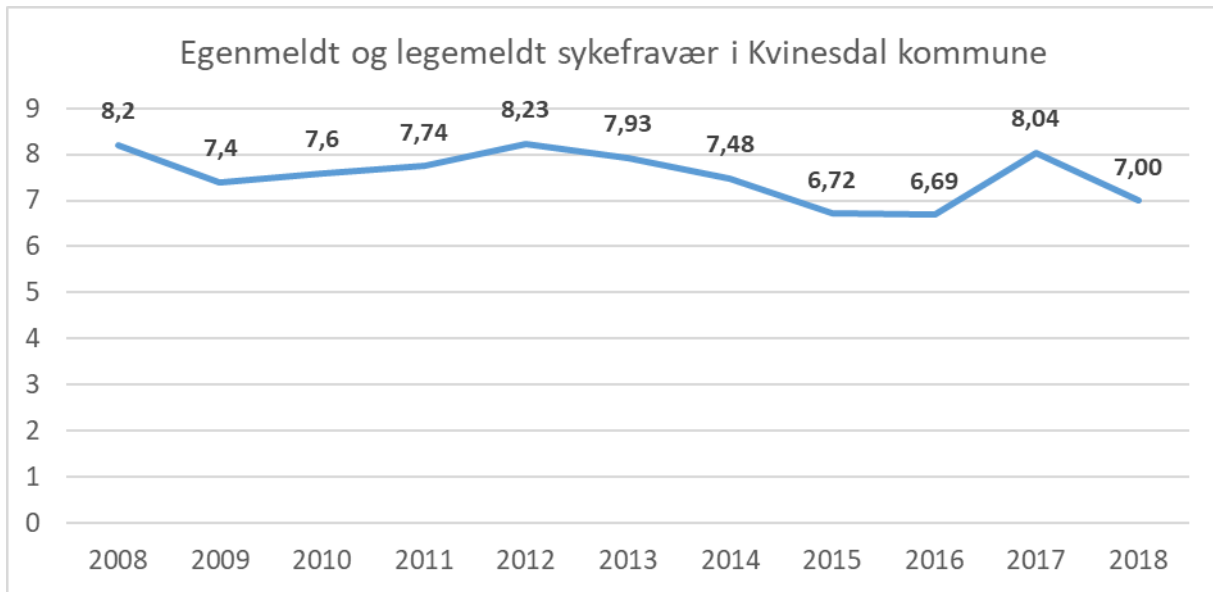
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse % (fast ansatte/vikarer, aktivt stillings%)	Kvinner	Menn	Totalt
2017	76,8 %	84,2 %	77,9 %
2018	78,48%	85,41%	79,35%

Det har vært en tydelig oppgang i gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner over tid, fra 68,53 % i 2015 og 76,1 % i 2016 til 78,48 % i 2018.

Foreldrepermisjon, sykefravær og fravær pga. sykt barn

		Kvinner	Menn
Foreldrepermisjon	2017	29 stk	5 stk
	2018	32 stk	3 stk
Sykefravær for hvert kjønn	2017	8,97 %	4,14 %
	2018	7,70%	4,20%
Fravær pga. sykt barn	2017	0,23 %	0,03 %
	2018	0,20%	0,02%

Utvikling sykefravær

Det har vært en nedgang i det totale sykefravær i Kvinesdal kommune i 2018. Sykefraværet i 2018 har ligget ved 7,00 % for hele kommunen. Det er 1 400 færre sykefraværsdager enn i 2017. Både korttidsfravær og langtidsfravær har gått ned i 2018. Sykefravær er vesentlig høyere for kvinnelige ansatte enn for ansatte menn i Kvinesdal kommune. Kvinesdal kommune jobber aktiv med forebygging og oppfølging av sykefravær.

Prosjekt «Likestilt arbeidsliv»

Kvinesdal kommune har deltatt i pilotprosjektet «Likestilt arbeidsliv» i Agderfylkene (2016 – 2018). Det er en sertifiseringsordning for virksomheter som arbeider strategisk og systematisk med likestilling og mangfold. I pilotprosjektet ble følgende seks indikatorer for likestilt arbeidsliv vurdert:

1. Forankring av likestillings- og mangfoldsarbeidet i virksomheten.
2. Tilrettelegging for mangfold og likestilling ved rekruttering og avansment.
3. Tilstrebe heltidsstillinger.
4. Rom for arbeidstakere som varig eller midlertidig krever tilrettelegging av arbeidet.
5. Forebygging og bekjemping av diskriminering og seksuell trakassering.
6. Mål om lik lønn for arbeid av lik verdi.

Kvinesdal kommune ble sertifisert som likestilt virksomhet 05.06.18.

Kommunedelplan «Levekår og likestilling»

Ny handlingsplan for likestilling og mangfold ble vedtatt i 2017 i drifts- og tjenesteutvalg som er kommunens likestillingsutvalg. Enheter rapportere på måloppnåelse/status på tiltak.

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder 2015–2027 (LIM – planen) vil blitt tatt med i det videre arbeidet med likestilling og mangfold i Kvinesdal kommune.

Evaluering av handlingsplan for likestilling og mangfold

Holdningsskapende arbeid med likestilling er et stort fokusområde i hele oppvekstsektoren. I skolen er dette arbeidet en integrert del av alle fag der det er naturlig. Kommunen følger Kunnskapsløftets kompetansemål i forhold til dette. Ansatte ved de ulike skoler bruker likestillingsverktøyet «Fritt Valg» aktivt.

Heltidskultur vil være viktig fokus framover. Større stillingsprosenter kan bidra til større tilstedeværelse og helhetskultur. Dette gir igjen større kontinuitet og kvalitet på tjenestene. Som i andre kommuner på Sørlandet er den største delen av deltidsarbeidet ønsket fra den kvinnelige ansattes side, for eksempel på grunn av omsorgsforpliktelser. Kvinesdal kommune som arbeidsgiver må derfor jobbe videre med kulturen og bidra til en økning av stillinger. Kvinesdal kommune har gått sammen med 3 andre kommuner i Lister i et felles kartleggingsprosjekt om heltidskultur i Lister som ble gjennomført i 2018. Resultatene skal danne utgangspunktet for det videre arbeidet med reduksjon av deltidsarbeidet i kommunen.

Status handlingsplan likestilling og mangfold

Enhet/sector	Mål	Tiltak / aktiviteter	Status/ måloppnåelse
Levekår/ Helsestasjon	Kartlegging av fedres opplevelse ved besøk på helsestasjonen.	Gjennomføre kartlegging, følge opp med tiltak dersom nødvendig.	Kartlegging gjennomføres i 2019.
Oppvekst	Like muligheter for yrkesdeltakelse	Vurdering 5-dagers-skoleuke Vurdering tilbud og satser SFO og barnehage.	Deltakelse i Agderfylkes prosjekt for kommuner i regionen med 4-dagers-skole ble vurdert i 2018. Kvinesdal kommune deltar ikke. SFO satser tas opp årlig til revisjon. Fulltidsplass SFO og barnehage har lavest sats.
Skole	Muliggjøre interessebaserte yrkesvalg uavhengig av tradisjonelle kjønnsroller	Kontinuerlig arbeid med jevnt fokus. Likestillings--uke på skolene utgår. Invitere rollemodeller med utradisjonelle yrker for sitt kjønn til å møte elever (informasjon og dialog).	Fokus på kjønnslikestilling i lokale læreplaner. Likestillingsuke på skolene utgår. Kvinlog skule har hatt besøk til temaet utradisjonelle yrkesvalg.
Alle enheter i kommunen	Heltidskultur: Det store heltidsvalget. Prosjektarbeid i Kvinesdal/felles prosjekt i Lister. Redusere andel deltidsarbeid. 60% - 80% - 100% stillinger	Politisk forankring, kartlegging (alle involverte), tiltak og oppfølging.	Deltakelse i prosjektet «Heltidskultur i Lister» 2017/18. Oppfølging av FAFO-rapport planlegges i 2019. Politisk bestilling i verbale punkter til budsjettet: Ved utlysninger skal det tilstrebese min 80 % stilling.

NAV	Karrieredag Karriereveiledning Muligheter for utdanning	Informasjon om desentraliserte utdanningsmuligheter og utdanningsvalg. Tilbud om fagutdanning	Inspirasjonsdag om utdanningsmuligheter i nye sektører januar 2018. NAV bruker nye verktøy for kartlegging, utdannings- og karriereveiledning.
Alle enheter	Mangfoldsperspektiv Oppbygging av flerkulturell kompetanse.	Kursing av ledere og ansatte.	Workshop i flerkulturell kompetanse for ledere i oppvekstsektor planlegges (november 2019).
Alle relevante enheter	Øke kulturforståelsen, skape møtearenaer	Flerkulturell uke (barnehage, skole, voksenopplæring, kultur, møter, arrangementer). Kafeopplegg på biblioteket.	Flerkulturell uke planlegges. Gjennomføring ca. februar 2020. Språkkafé gjennomføres jevnlig på biblioteket i Kvinesdal. Kommunen tilbyr språkpraksisplasser ved behov i dialog med NAV.
Alle enheter	Målrettet IA-arbeid	Oppfølging og rulling av handlingsplan for IA-arbeid. Eget IA-utvalg.	Kommunens IA-utvalg møter månedlig. IA-utvalg har en dialog med enhetene om blant annet tilrettelegging og inkludering.
Alle enheter i kommunen	Motvirke diskriminering	Gjennomgang og kvalitetssikring av alle dokumenter.	Kontinuerlig arbeid i enhetene. Det jobbes også målrettet med temaet på skolene.
Markering Pride Day	Informasjon, bidra til åpenhet, toleranse og respekt	Informasjon på kommunens intra- og internettside.	Det planlegges en informasjonskampanje i 2019.
Barnehage	Personalet i barnehagene utfører en pedagogikk som fremmer likestilling.	Holdningsskapende arbeid. Gjennomgang av litteratur og leker angående likestillingsperspektiv. Ny filming og analyse av det pedagogiske arbeidet. Oppfølging.	Likestilling og mangfold følges opp som kjernekomponenter i barnehagenes rammeplan. Fokus på likestillingsfremmende verdier i «være sammen» satsingen. Ny filming utgår pga. ressursituasjonen inntil videre.
Skole	Personalet i skolene utfører en pedagogikk som fremmer likestilling.	Holdningsskapende arbeid. Pedagogikk - bevissthet på likestillingsfremmende språk og holdninger, omtaler og tiltaler av elever. Etablere felles praksis på å korrigere uakseptable holdninger mht likestilling Felles retningslinjer.	Det jobbes kontinuerlig med det i Kvinesdalskolen. Håndtering av krenkende atferd inngår i planen for elevenes skolemiljø (Kap. 9A).
Kommunen som arbeidsgiver – mangfoldsperspektiv Prosjekt «Likestilt arbeidsliv»	Bevisstgjøring i alle ledd, informasjon på lederforum Prosedyrer og reglement	Pilotprosjekt i Agder Rekruttering Diskriminering/utenforskap	Deltakelse i prosjektet «Likestilt arbeidsliv» i Agder. Kvinesdal kommune ble sertifisert som likestilt arbeidsgiver i vår 2018.
Representasjon i kommunestyret	Bedre kjønnsfordeling. Mangfold i samfunnet gjenspeiles i politisk styret	Politiske partier gjennomfører tiltak	Følges opp internt i partiene.
Kultur	Mangfoldsperspektiv: Inkluderende fritids- og kulturtilbud.	Gjennomgang av kommunens fritids- og kulturtilbud.	Gjennomgang av kommunens fritids- og kulturtilbud gjennomført 2018.

		Oppfølging med tiltak dersom nødvendig.	
Alle enheter Likestilling og forebygging av diskriminering	Informere og involvere de ansatte i likestillingsarbeidet	Likestilling som tema på kommunedag	Jevnlig informasjon om likestillingsarbeidet i kommunen til ansatte, ledere og politikere. Oppdatert informasjon om likestillingsarbeid legges ut på intranettsiden.

Beholde og rekruttere

Plan for å beholde og rekruttere arbeidskraft i Kvinesdal kommune ble vedtatt i 2012. I planen er det lagt inn tiltak for å benytte arbeidskraftreservene hos personer med nedsatt funksjonsevne og i innvandrerbefolkningen, mindre bruk av deltid og en effektiv livsfasepolitikk. I kommunens ansettelsesreglement presiseres at det ikke anledning til å legge vekt på søkers politiske syn, seksuell orientering, funksjonshemming, alder, kjønn, etnisitet, språk, religion, livssyn m.v.

Seniortiltak

Kommunens seniorplan bygger på en grunnholdning om at seniorer er en ressurs med verdifull kompetanse som virksomheten trenger. Planens tiltak er derfor rettet inn mot å få ansatte til å stå lenger i arbeid. Av tiltakene kan nevnes tilbud om årlig seniorsamtale med leder, herunder vurdering av behov/muligheter for tilrettelegging av arbeidet dersom nødvendig (fra 55 år) og deltakelse på seniorsamling hvert annet år (fra 58 år).

Lønns- og arbeidsforhold

Lønnspolitiske retningslinjer for Kvinesdal kommune er i samsvar med hovedtariffavtalen for kommunal sektor og skal fremme og ivareta likelønn, herunder likebehandling mellom kjønnene i vurdering av lønn og avansement.

Beskyttelse mot trakassering

Kvinesdal kommune har utarbeidet og tatt i bruk Policy og prosedyre for forebygging og håndtering av mobbing, trakassering og utilbørlig adferd. I formålserklæringen heter det at alle ansatte i Kvinesdal kommune skal behandles med respekt og verdighet. Mobbing og trakassering aksepteres ikke. De mest sentrale lovgrunnlagene er arbeidsmiljøloven og likestillings- og diskrimineringsloven.

Arbeidstid

Arbeidstidsordningen er lik for begge kjønn.

Sammensetning av kommunestyret, medlemmer pr. 31.12.18:

	Antall	Andel
Kvinner	9	33,3 %
Menn	18	66,6 %
Sum	27	100 %

En tredjedel av Kvinesdals kommunestyrerepresentanter er kvinnelige folkevalgte.

Sammensetning av rådmannens ledergruppe pr. 31.12.18:

	Antall	Andel
Kvinner	11	45,8 %
Menn	13	54,2 %
Sum	24	100 %

I ledergruppen er det tilnærmet kjønnsbalanse. Toppledergruppen består av 3 menn og 1 kvinne.

Etiske retningslinjer:

Kommunen har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte som sikter på å bevisstgjøre i etisk atferd. Formålet er å sikre en verdimeisig, moralsk og etisk bevissthet som veiviser i den daglige samhandling med kolleger, brukere og samarbeidspartnere. Retningslinjene ble revidert av en tverrfaglig arbeidsgruppe i 2018. De nye retningslinjene ligger lett tilgjengelig på kommunens nettsider og i kvalitetssystemet, de har vært tema på lederforum og skal med jevne mellomrom tas opp på personalmøter. Pleie- og omsorgstjenesten praktiserer etisk refleksjon. Etisk refleksjon kan gi flere handlingsalternativer og begrunnelser for handling.

Diskriminering:

Det er iverksatt tiltak for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling og diskriminering i strid med likestillingslovgivning.

Inkludering:

Kommunen har forpliktet seg til å jobbe aktivt med et mer inkluderende arbeidsliv (IA). Arbeidsmiljøutvalget i kommunen har vedtatt egen handlingsplan for IA-arbeidet og har etablert et eget IA-utvalg. Det legges til rette for ansatte med redusert funksjonsevne så langt det er mulig. Videre samarbeider kommunen med NAV og andre aktører i å tilby et antall plasser til arbeidstrening, språkpraksis og lignende.

HMS 2018

Arbeidsmiljøutvalget har behandlet 28 saker samt 30 trykte referatsaker i 2018. Hovedpunkter i AMUs arbeid var blant annet:

- Medarbeiderundersøkelse 2018
- Oppfølging HMS-aktiviteter/handlingsplaner
- HMS-virksomhetsplan
- Trafikksikkerhet
- Arbeidsmiljøpris 2018
- Ny inkluderingspris
- Evaluering samarbeid med Lister BHT
- Verneområder/verneombud i Kvinesdal kommune
- Modulbygg Liknes skole
- Valg av ny AMU

Årets arbeidsmiljøpris ble gitt Vesterdalen skole. AMUs begrunnelse for å tildele prisen til Vesterdalen skole var:

Vesterdalen skole er en liten skole med et stort hjerte, som i flere år har jobbet bevisst for å ha en høy standard i arbeidsmiljøet. Vesterdalen skole kjennetegnes med at rektor og resten av personalet er flinke til å se hverandres behov og stille opp og tilrettelegge når det er nødvendig. Alle medarbeidere bidrar til å skape et godt og inkluderende arbeidsmiljø. Vi snakker med hverandre ikke om hverandre. Kvalitets- og avvikssystemet QM+ brukes aktivt.

Arbeidsmiljøutvalget har hatt to underutvalg i 2018: AKAN-utvalg og IA- utvalg. AKAN-utvalget har jobbet med spørsmål om rus- og avhengighet relatert til arbeidslivet. Det nye IA-utvalget har hovedsakelig jobbet med sykefravær og helserelaterte inkluderings spørsmål.

Ansatte med 25-års fartstid i kommunen mottok jubileumsur. Kvinesdal kommune hedret 6 ansatte som sammenhengende har arbeidet i kommunen i 25 år ved en markering på Utsikten hotell. Ordføreren stod for overrekkelsene av klokkene.

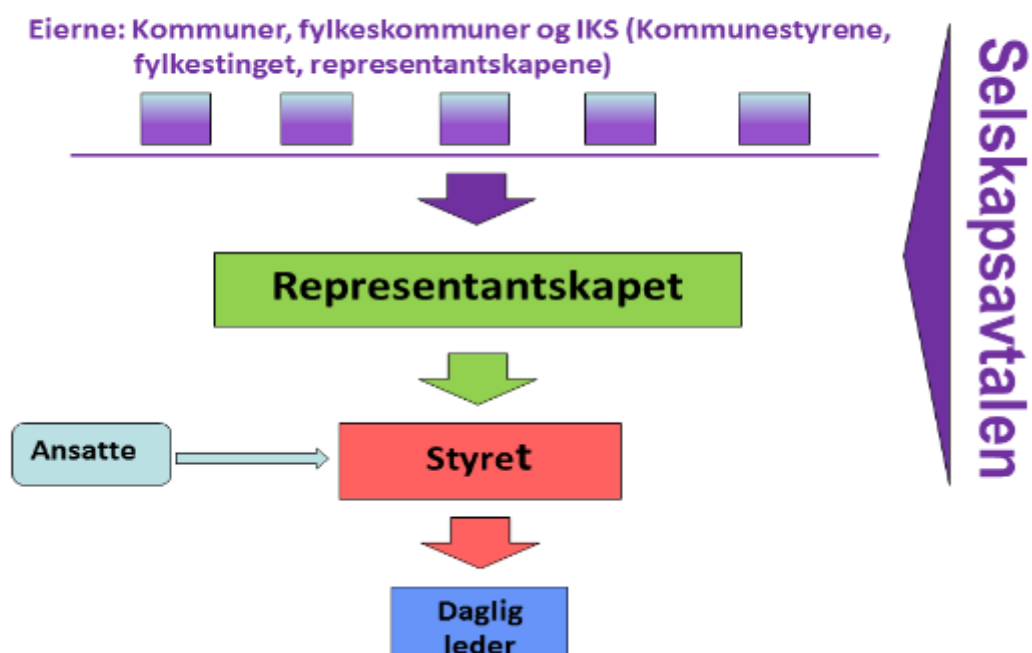
Både rådmann og ordføreren takket de trofaste medarbeiderne for den flotte innsatsen de har lagt ned for innbyggerne i Kvinesdal og sa at alle på hver sin arbeidsplass er viktige medspillere i det arbeidet Kvinesdal kommune gjør for sine innbyggere.

8 Interkommunalt samarbeid

Lovfesta modeller for interkommunalt samarbeid

Styringsstrukturen i et IKS

Kilde: <http://www.ks.no/globalassets/introduksjonshefte-interkommunalt-samarbeid.pdf>

Listerrådet.

Kvinesdal kommune har interkommunalt samarbeid av Listerrådet. Her fører vi regnskap og arkiv. Hovedkontoret ligger i Lyngdal. Listerrådet er definert etter kommuneloven § 27.

Listerrådet er et politisk og administrativt samarbeid mellom de seks vestligste kommunene i Vest-Agder. Det er Sirdal, Kvinesdal, Flekkefjord, Hægebostad, Farsund og Lyngdal.

Leder av Listerrådet er Arnt Abrahamsen (ordfører i Farsund). Han leder også arbeidsutvalget som består av regionens ordførere. Rådmannsutvalget er forberedende organ for arbeidsutvalget og rådet.

Svein Vangen (bilde) er Listerrådets daglige leder. Han har kontor i Postgården i Lyngdal.

Regnskapet til Listerrådet med driftsregnskapet og balansen vises i note 25 i årsregnskapet.

Arbeidsgiverkontrollen er definert i henhold til kommuneloven § 28-1 B, administrativt vertskommunesamarbeid. Hovedkontoret ligger i Kvinesdal kommune, og har ansatt 4 personer fordelt på 4 årsverk. De andre kommunene som er med i samarbeidet er Audnedal, Sirdal, Flekkefjord, Farsund, Lyngdal, Mandal, Hægebostad, Åseral og Lindesnes.

Resultatkravet fra skatt sør er på 5 % kontroller av antall arbeidsgivere i deltakende kommuner.

Antall planlagte kontroller for 2018 var 140. Dette utgjør 5,2% av totalt opplysningspliktige i kommunene.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var 140. Dette utgjør 5,2% av totalt antall opplysningspliktige i kommunene.

Antall opplysningspliktige i kommunene er 2718

Skatteoppkreveren i Vester Agder

Er definert i henhold til kommuneloven § 28-1 B, administrativt vertskommunesamarbeid. Hovedkontoret ligger i Kvinesdal kommune, og har ansatt 4 personer fordelt på 3,8 årsverk.. De andre kommunene som er med i samarbeidet er Audnedal, Hægebostad, Sirdal, Farsund og Flekkefjord.

For videre detaljer vises det til årsrapporten for 2018 skatteoppkreveren.

Kraftrelaterte inntekter som Kvinesdal kommune har:

Inntekter i form av	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regulert budsjett 2018
Konsesjonskraftinntekt	7 241 000	5 990 000	5 990 000
Konsesjonsavgift	3 618 221	6 986 000	6 986 000
Eiendomsskatt på kraftproduksjonsanlegg	38 721 767	40 000 000	38 000 000
Naturressursskatt	24 845 738	23 291 000	23 291 000
Sum	74 426 726	76 267 000	74 267 000

Egenkontroll:

Egenkontrollen handler dypst sett om et levende lokaldemokrati og en tillitsskapende forvaltning i kommunen. Egenkontrollen i kommunen ivaretas i hovedsak av kontrollutvalget, revisjonen og rådmannen. Kommunestyret er også en viktig aktør i egenkontrollarbeidet. Etter rådmannens syn er det et godt samspill mellom aktørene i egenkontrollen.

Rådmannens internkontroll består av planlagte kontrolltiltak som gjennomføres årlig. Det foregår også mye internkontrollarbeid på tjenesteenhetene. Det er et potensial for forbedring i arbeidet, særlig på å utøve et kontrollarbeid basert på risikoanalyser.

Utviklingen fremover

Rådmannen har i flere år hatt fokus på å konsolidere drifta og tilpasse drifta til rammene.

I god økonomistyring ligger friheten til å utvikle kommunen videre. Kommunen har store planer for fremtiden og da er det viktig at kommunen også har økonomisk handlingsrom til å realisere investeringer og andre tiltak som kan fremme "Bolyst og attraktivitet". Rådmannen vil fortsatt ha fokus på en effektiv drift, god kommunal tjenesteproduksjon, ivaretagelse av vår viktigste ressurs – alle våre gode medarbeidere, og sist, men ikke minst, ha så god økonomistyring at det gir mulighet til egenfinansiering av investeringer.

Kommunen fikk et mindreforbruk på 15,05 mill. som utgjør 2,15% i nettodriftsresultat. Det er anbefalt fra tekniskberegningssutvalg at nettodriftsresultat bør ligge på 1,75%. Til tross for et godt regnskapsmessig resultat er det fortsatt viktig å ha fokus på å tilpasse utgiftene til inntektene og i tillegg oppnå et minimum på 1,75% i nettodriftsresultat. I økonomiplanen 2019-2022 var det varslet at det var behov for å spare inn 14 mill. per år som totalt gir en innsparing på 56 mill. i fireårsperioden. Signalene som regjeringen har gitt er at det kan bli endringer på distriktsindeksen, det kan medføre årlig tap for Kvinesdal på 6,3 mill. Lånegjeld innebærer at driften blir belastet med avdrag og renteutgifter. Det er varslet at renteutgifter vil øke i tiden fremover. «Maskinskatten» som den populært blir kalt vil bli faset ut i løpet av en seksårsperiode. I overgangsperioden vil kommunene få dekket hele inntektstapet av eiendomsskatten?

«Flere spår svakere inntektsutvikling, samt at rentene vil øke framover. –Jeg håper norske kommuner er forberedt, sier forsker ved NTNU Ole Henning Nyhus.» (Kommunal Rapport 5.9.2018).

Statlige styringssignaler og forventet utvikling i rammebetingelsene:

Kvinesdal kommune opplever at rammetilskuddet ikke er med på å finansiere hele lønnsoppgjøret samt pensjonsøkningen. Det medfører at vi med årene får tildelt mindre midler til å dekke utgiftene.

Vesentlige endringer i kommunens inntekter:

Eiendomsskatten er med på å sikre Kvinesdal kommunes skatteinntekter. Det er stor politisk uenighet om eiendomsskatten. Eiendomsskatten er satt under betydelig press og Kvinesdal kommune kan miste store inntekter ved et eventuelt bortfall av eiendomsskatten.

Opplysninger om pågående rettsaker og andre tvister med vesentlig økonomisk betydning:

Det kan her nevnes tre saker, den første er konsesjonskraft og det er knyttet seg en viss usikkerhet til hvilke konsesjonskraftmengde Kvinesdal kommune har og har hatt krav på fra Sira- Kvina Utbyggingen. Kvinesdal kommune venter på endelig vedtak fra OED. Kvinesdal kommune kan bli møtt med krav i anledning det endelige vedtaket, men det beror på flere forhold, herunder innholdet av vedtaket.

Den andre saken er AIG Europe Ltd. Kvinesdal kommune har i 2018 vært involvert i en rettssak hvor advokatfirmaet Lund & Co DA har bistått Kvinesdal kommunen: AIG Europe Ltd. mot Hattfjelldal kommune m.fl. (Borgarting lagmannsrett – sak 18-173162-BORG/03). Det vises i sin helhet til note 19 i årsregnskapet 2018.

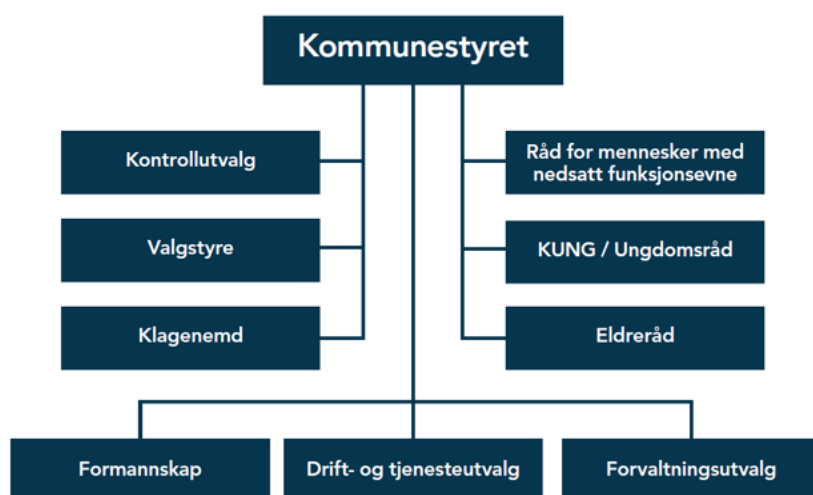
Kvinesdal kommune er uenige i kravet fra skatteetaten angående momsproblematikken ved Kvinabadet. Kvinesdal kommune får bistand fra KS-advokatene i denne saken mot skatteetaten. For mer utfyllende informasjon vises det til note 19 i årsregnskapet.

9 DEL 2 ÅRSRAPPORT

Del 2 som er årsrapporten fra tjenesteområdene, her har enhetslederne kommentert hvert enkelt tjenesteområdet med hensyn til oppnådde resultater i forhold til de målene som er satt. Hver kommunalsjef vil ha en innledning før enhetene presenterer resultatene. Noen enheter har også tatt med noen utvalgte KOSTRA tall. Det presiseres at 2018 KOSTRA-tallene er foreløpige, og basere seg på kommunens innrapportering pr.15. februar. Kvalitetssikrede KOSTRA tall publiseres i juni på nettsiden <https://www.ssb.no/offentlig-sektor?de=KOSTRA>

9.1 Organisering av Kvinesdal kommune

POLITISK ORGANISERING

Et kjennetegn på kommunal virksomhet er at den styres av innbyggerne selv. I praksis skjer dette ved at innbyggerne hvert fjerde år velger 27 representanter til kommunestyret. Sammensetningen i kommunestyret i perioden 2015 – 2019 er: Arbeiderpartiet 9 representanter, Høyre 5, Kristelig folkeparti 5, Fremskrittspartiet 5, Senterpartiet 2 og Miljøpartiet De Grønne 1. Ordfører er Per Sverre Kvinlaug (KrF).

Kommunestyret har tre underutvalg: Formannskap, Forvaltningsutvalg og Drifts- og tjenesteutvalg, alle med 7 medlemmer.

Antall møter og saker i 2018:

Kommunestyret: møter 9, behandlede saker 82.

Formannskapet: møter 14, behandlede saker 120.

Forvaltningsutvalget: møter 10, behandlede saker 70.

Drifts- og tjenesteutvalget: møter 9, behandlede saker 39.

Administrasjonsutvalget: møter 9, behandlede saker 12.

I tillegg har kommunen Eldreråd, Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Ungdomsråd.

Administrativ organisering

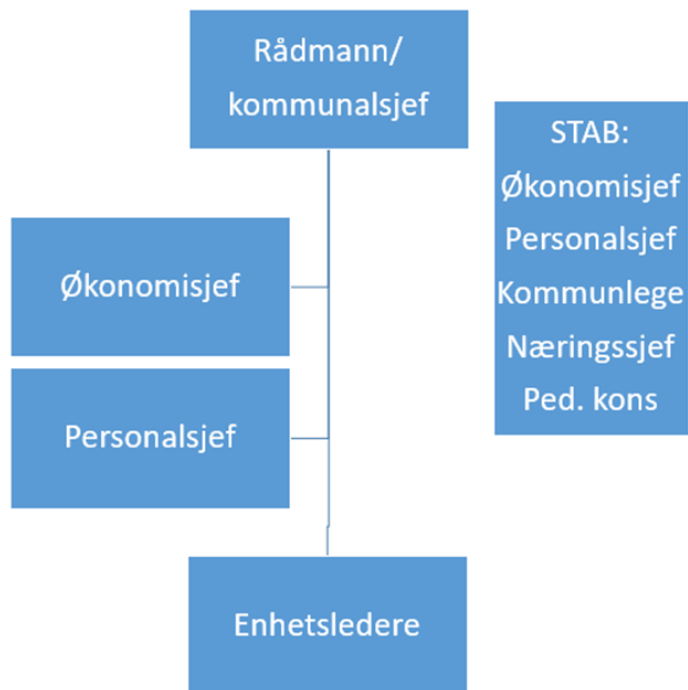
Administrasjonen ledes av rådmannen og tre kommunalsjefer. Det er rådmannsteamets oppgave å sørge for effektiv oppfølging av politiske vedtak og sørge for god drift av kommunen. Til dette har rådmannen en stor organisasjon, med 622 ansatte og 17 tjenesteenheter.

	2016	2017	2018
Årsverk	475	485	488
Ansatte	609	630	622

Kvinesdal kommune har 17 tjenesteenheter:

1. Liknes skole
2. Fedal skole
3. Kvinesdal ungdomsskole
4. Vesterdalen skole
5. Kvinlog skule
6. Austerdalen skole
7. Voksenopplæringen
8. Barnehageenheten
9. NAV Kvinesdal
10. Plan- og miljøenheten
11. Teknisk drift
12. Kulturenheten
13. Informasjonsenheten
14. Åpen omsorg
15. Boligbaserte tjenester
16. Kvinesdal bo og rehabilitering
17. Enhet for levekår

Organisasjonskartet viser at vi er en tonivåmodell med rådmannsnivå (rådmann og kommunalsjefer) og tjenesteenheter som rapporterer til politisk nivå.

9.2 Rådmann med stab

Rådmann:

Jens Arild Johannessen

9,8 årsverk, 27,1mill.

Rådmannsnivåets viktigste oppgave er sikre effektiv oppfølging av effektiv ledelse og overordnet strategisk ledelse av Kvinesdal kommune for å oppnå kommuneplanens målsettinger. Rådmannsnivå skal bidra til godt samspill mellom administrasjon og politikk som bygger opp under Kvinesdal som vakker, vennlig og vågal. Rådmannsnivå skal utøve ledelse som sikrer en effektiv og brukerorientert kommuneorganisasjon. Rådmannsnivå har rådgiving og er systemansvarlig innenfor personal, økonomi og HMS, overordnet pedagogisk ansvar, helseråd, næringsutvikling og beredskap.

Rådmannen har i sitt budsjett også fellesutgifter som forsikring, lisenser, juridisk bistand, konsulenthjelp, kontingenter og lignende.

Totalforbruket i 2018 var på 27,0 mill. kroner. Dette er et mindreforbruk på 100 000 kroner i forhold til budsjettet.

ÅRET 2018

Rådmann og stab har jobbet videre med å utvikle og vedlikeholde en organisasjonskultur som er preget av innovasjon og endringsvilje.

Ny rådmann tiltrådte 1. august.

Kommunen har i 2018 hatt to forvaltningsrevisjoner.

9. april fikk vi oversendt sluttrapport for Forvaltningsrevisjon av offentlige anskaffelser

«Anbefalinger:

På bakgrunn av funnene vil revisjonen komme med følgende anbefalinger:

- Revisjonen vil anbefale at kommunen reviderer sitt innkjøpsreglement slik at dette blir i tråd med regelverket som trådte i kraft 01.01.2017 og sikrer at dette blir gjort kjent og etterlevd av ansatte som har ansvar for anskaffelser.
- Kommunen bør sikre at anskaffelser gjennomføres i henhold til anskaffelsesregelverket.»

Drøftinger i kommunens administrative ledelse førte til følgende tiltaksplan:

- Oppdatere reglement
- To trinns kurs. Et for alle som driver innkjøp. Et oppfølgingskurs for de som driver mest med innkjøp
- Grundigere opplæring i innkjøp som en del av opplæring av nyansatte
- Rutinebeskrivelse/sjekkliste
- Gjennomgang av egen internkontroll på området.
-

Den andre forvaltningsrapporten gjaldt « registrering, iverksetting og ferdigmelding av politiske vedtak». Problemstillingen som ble lagt til grunn var følgende:

- I hvilken grad har Kvinesdal kommune etablert et system for å registrere , utføre og ferdigstille politiske vedtak ?
- I hvilken grad blir politiske vedtak iverksatt ?

Administrasjon vil på bakgrunn av rapporten innføre et «flytskjema» som fortløpende skal ta inn over seg hva som er status i den enkelte sak knyttet opp mot aktuelle utvalg. Skjemaet skal følge som vedlegg til tertialrapporter.

Av andre større oppgaver vi har jobbet med nevnes:

- Beredskapsarbeid
- Delegeringsreglement
- Helse- og omsorgsplan
- Nedskjæringer og gjennomføring av «ostehøvelprosess».
- Sentrumsutvikling og etablering av vitensenter

UTFORDRINGER FRAMOVER

- Jobbe videre med virksomhetsstyring og internkontroll
- Bærekraftig økonomisk drift innenfor gitte økonomiske rammer
- Digitalisering
- Effektivisering og gevinstrealisering
- Strategisk ledelse

10 Sektor for samfunnsutvikling

Kommunalsjef Tor Arne Eiken.

Sektor samfunnsutvikling omfatter tjenester og aktiviteter som er viktig for å bo og trives i Kvinesdal. Den omfatter enhetene Teknisk drift, Informasjonsenheten, Plan- og miljøenheten og Kulturenheten. Oppgavene som utføres er varierte og berører mange ulike fagområder. Sektoren har en viktig oppgave med å utvikle lokalsamfunnet, og være en pådriver for at kommunen har en positiv utvikling. Leder for sektoren er kommunalsjef Tor Arne Eiken.

10.1.1 Næringsutvikling:

Kommuneplanens mål: En variert næringsstruktur som preges av optimisme, nyskaping og risikovillighet.

Næringslivet i Kvinesdal, Handelshuset Kvinesdal og Innovasjon Kvinesdal har et tett og godt samarbeid om næringsarbeid i kommunen. Formannskapet er kommunens næringsutvalg. Kommunens næringsjef leies ut til Innovasjon Kvinesdal i 70 % stilling. Den resterende del av stillingen benyttes på kommunale oppgaver.

Det kommunale næringsfondet er et viktig katalysator for å stimulere næringslivet til økt aktivitet. Regnskapet for fondet er vist i tabellen nedenfor;

Regnskap for næringsfondet 2018			
År	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik
IB 01.01	- 4 841 831	- 4 957 000	- 115 169
Sum inntekter	- 3 822 986	- 7 076 000	- 3 253 014
Sum adm/ utvikling	4 140 455	5 290 000	1 149 545
Sum bedriftsstøtte	2 037 061	1 642 000	- 395 061
Sum infrastruktur	1 485 562	1 231 000	- 254 562
Sum utgifter	7 663 078	8 163 000	499 922
Utgående fond	- 1 001 740	- 3 870 000	- 2 868 260

Næringsfondet har tidligere hatt en stor buffer, og i forhold til budsjett 2018 var det budsjettert med en buffer på kr. 3 870 000,- ved årsslutt. Kommunen fikk imidlertid en inntektsreduksjon på 3 455 000 i 2018. Bakgrunnen for dette er redusert utbetaling fra Sira Kvina kraftselskap i henhold til en dom i Olje- og energidepartementet (OED dommen). Dette ble stadfestet på slutten av budsjettåret, og vil gi konsekvenser for bruk av næringsfondet i 2019. Inntektsreduksjonen er et engangstilfelle. I følge oversikten er det benyttet ca. 7.6 mill.

av næringsfondet for å stimulere næringslivet i kommunen i 2018. Utgående fond er på grunn av mindre inntekter kun ca. 1 mill.

10.1.2 Omdømme og synlighet

Kommuneplanens mål:

videreutvikle verdiene vakker, vennlig og vågal. Bygge og utvikle omdømme som en god og attraktiv bokommune. Profilere kommunen og regionens kvaliteter.

Hovedmålsettingen i kommunens kommunikasjonsstrategi er å skape et omdømme som samhandler med vår kommunikasjonsplattform. En god indikator på at kommunen lykkes med sitt kommunikasjonsarbeid, er at innbyggerne og omgivelsene kjenner igjen og forstår hvilken målsetting kommunen har. Oppnår vi dette vil det bidra til et godt omdømme, fornøyde innbyggere og medarbeidere i kommunen. Et godt omdømme er svært viktig for bosetting og innbyggernes trivsel.

Kommunens overordnede mål er:

«Kvinesdal kommune skal oppfattes som et sentralt, inkluderende og spennende sted å bo, hvor folk heier hverandre frem.»

Denne målsettingen oppfattes som konkret og handlingsorientert, og den er også etterprøvable, f.eks. ved bruk av innbyggerundersøkelser.

Kvinesdal kommune arbeider også aktivt med reisemålsutvikling på Knaben, har egen ressursperson som arbeider med «Destinasjon Knaben». Her er destinasjonsutvikling, salg og markedsføring samt kommersialisering av leirskolen viktige deler av satsingen. Det arbeides også videre med «Handelshuset Kvinesdal». Kvinabadet viser seg også å være en suksess. I innbyggerundersøkelsen som ble utført i 2018, var dette et av flere tiltak som ble omtalt som en positiv satsing fra kommunen.

Næringsfondet prioriterer også midler til markedsføringstiltak.

10.2 Informasjonsenheten

Informasjonsenheten har 16 stillinger som utgjør 13,35 årsverk fordelt på tre avdelinger:

- Servicekontoret
- Dokumentsenteret
- Politisk sekretariat

Budsjett på 16.4 mill.

Informasjonsenheten betjener alle henvendelser som kommer per telefon, post eller personlig oppmøte.

- Vi utfører regelstyrt saksbehandling.
- Enheten har ansvar for all fakturering.
- Enhetsleder er redaktør for websider på internett, intranett og facebook.
- Vi betjener turistinformasjonen.
- Vi ivaretar fellestjenester for andre enheter innen arkiv/post og har fagansvar for alle kommunens nye og eldre arkiver.
- Enheten er sekretariat for alle kommunens politiske utvalg/folkevalgte og har ansvar for gjennomføring av valg.
- Enheten har også ansvar for IT-investeringer/drift knyttet til kommunalt utstyr/nett, bygg og fiberlinjer samt telefonisystemer.

Resultater:

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0	6,1 %	Informasjonsenheten ble etablert ved en sammenslåing av to enheter og samtidig ble IT-avdelingen flyttet fra kommunen til DDV. Mindreforbruket kan forklares med at budsjettet ikke er balansert i forhold til de endringene som ble gjort i denne omorganiseringen. Vi arbeider med å justere slik at vi finner den riktige balansen.
Sykefravær	< 7 %	4,1 %	Oppnådd
Svarprosent MUS	75 %	94 %	Oppnådd
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	100 %	100 %	Oppnådd

Tjenestekvalitet:

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Saksbehandling	Innen 2 uker	Innen 2 uker	Oppnådd
Kundetilfredshet innbyggerundersøkelsen	>=5	5,1	Oppnådd
Sentralbordtjeneste tapte anrop	> 5%	5 %	Oppnådd

Året 2018

Servicekontoret

Servicekontorets hovedoppgave er kundebehandling, regelstyrt saksbehandling og fakturering. Antall anrop i løpet av året var 3796 hvorav 2575 besvares av servicekontoret. Servicekontoret har også ansvar for saksbehandling. Vi behandler byggesaker, eiendomsopplysninger, produksjonstilskudd i landbruket og andre landbrukssaker, tinglyste egenerklæringer, fellingstillatelser, skjenke- og serveringsbevillinger, bostøtte, TT-kort, parkeringstillatelser, og salg av kommunale tomter. I 2018 ble det sendt ut 16.847 fakturaer hvorav 530 er EHF faktura og det ble totalt fakturert for kr 96.358.613,-

Post/Arkiv

Det ble i 2018 registrert 9605 inngående dokumenter i vårt saks-/arkivsystem ePhorte. Det ble produsert 5386 utgående brev og 461 saksframlegg og opprettet 1267 nye saksmapper. I tillegg til ePhorte registreres det post for Helse og omsorg, NAV kommune og Helsestasjonen i programmene Profil, Velferd, Visma Flyktning/voksenopplæring og HSPro. Vi har også kontorfunksjoner på Kvinesdal omsorgssenter, Helsestasjonen og Fjotland omsorgssenter.

Kvinesdal kommune ønsker å være en gjennomsliktig kommune med offentlighet i forvaltningen og vi publiserer daglig postliste med fulltekstdokument. Vi har etablerte rutiner for å sikre at dokumenter som skal være unntatt offentligheten blir skjermet for innsyn.

Politisk sekretariat

Politisk sekretariat har ansvar for alle politiske utvalg og folkevalgte, valg og politisk saksbehandling.

Kommunestyret: møter 9, behandlede saker 82.

Formannskapet: møter 14, behandlede saker 120.

Forvaltningsutvalget: møter 10, behandlede saker 70.

Drifts- og tjenesteutvalget: møter 9, behandlede saker 39.

Administrasjonsutvalget: møter 9, behandlede saker 12.

Utfordringer fremover

Vi har fokus på digitalisering og ser på hvilke nye muligheter som finnes for å ta kommunen et skritt videre i digitaliseringen.

Vi fortsetter arbeidet med å etablere avdelingene som en enhet og opparbeide gode rutiner på tvers av enheten og i samarbeid med andre enheter.

Det skal i løpet av 2019 utarbeides nye hjemmesider for kommunen og det er viktig å få alle enheter involvert i utarbeidelsen av denne.

2019 er valgår og det vil kreve ekstra innsats fra enheten for å få en best mulig gjennomføring.

10.3 Plan- og Miljøenheten

10,5 årsverk, Budsjetttramme 7,9 mill kr

Mål og/eller Visjon

Enheten arbeider med en rekke prosjekt som bygger opp under kommunens strategi; bolyst og attraktivitet. Enhetens visjon er: «*Vi former en bedre framtid*»

Økonomi og personal

Plan- og miljøenheten har ansvar for behandling av areal- plansaker, bygge- og delingssaker, utbygging av kommunale bygg og anlegg, oppmåling, kartverk, matrikkelføring, kraft – og energisaker, landbruk, miljø og viltforvaltning. Enheten har 10,5 årsverk fordelt på 11 stillinger.

	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0% eller positivt avvik	5,5%	Mindre forbruket skyldes i hovedsak vakanse i stillinger.
Sykefravær	< 2 %	2,0 %	Lite langtidsfravær i 2018.
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	100%	100%	
Svarprosent medarbeiderundersøkelse	75%	100%	

Tjenestekvalitet

Arbeidsområde	Mål	Ferdigstilt 2018
Planlegging, planer til behandling, private og kommunale	Gjennom plan utarbeider vi forutsigbare og gjennomarbeidede løsninger for å benytte arealene best mulig. Ferdigstillelse av planer er viktig for å nå kommunens langsiktige mål	Overordnede planer: Rullering av kommunedelplan for Øyesletta pågår. Områdereguleringer: Arbeid med planer for Feda og Knaben pågår. Reguleringsplaner (vedtatte): Detaljregulering for Lykkehjem, Øye
Byggesak, behandling av søknader om tiltak etter Plan- og bygningsloven	Enheten mener at rask og effektiv saksbehandling av byggesak er en viktig målsetting for å gi innbyggerne et godt tjenestetilbud og er med på å sørge for et godt omdømme av kommunen..	Antall utstedte ferdigattester: Boliger - 10 Leiligheter - 5 Fritidsboliger - 7 Behandlingstid for ett trinns søknad med 3 ukers svarfrist var i snitt 7 dager. Det er gitt 157 byggetillatelser, både med og uten ansvarsrett. I dette tallet ligger alt fra store bygg til enkle tiltak som fasadeendringer, terrasser osv.
Oppmåling	Målsetting er en effektiv saksbehandling av god kvalitet innenfor lovpålagte tidsrammer.	Det kom inn 59 nye oppmålingsaker og 53 saker ble fullført. Gjennomsnittlig behandlingstid på 68 kalenderdager.

		<p>Det meste av kommunen er gjennom Vegadresseprosjektet nå tildelt vegadresser, som vil gi en dekning på 98%.</p> <p>Det ble seksjonert 2 eiendommer med en gjennomsnittlig behandlingstid på 25 kalenderdager.</p>
Utbygging	<p>Plan og miljøenheten har ansvar for utbygging av kommunale bygg når omfanget er større enn vanlig vedlikehold. Målsetting er å prosjektere og lede byggeprosjekter innenfor de rammer som blir satt.</p>	<p>Ferdigstilte prosjekter 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trafikkavvikling ved Liknes Skole • Medåsan – Opparbeidelse av friluftsområde • Endre rundkjøring, etablere bussløsning, endre parkering og etablere bobiloppstilling, tømmestasjon og elbil-ladestasjon ved svømmehallen/Kvinaparken • Kvinesdal Ungdomsskole – Oppgradering administrasjonsbygg. • Liknes Skole – modulbygg • Kvinesdal Omsorgssenter – skyllerom på Rehab <p>Pågående prosjekter som ikke er ferdigstilt i 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bussholdeplass i Lunden • Trivselssone Øye • Gangbru Feda • Munnlauga – Opparbeidelse av friluftsområde • Liknes Skole ombygging (endret fra «etterbruk svømmehall/garderobes»)) • Erosjonskring Stokkelandsåna • Stadionvegen 5, omsorgsleiligheter, samlokalisering og kontorer • Kvinesdal Ungdomsskole – spesialfløy, inkl. skolekjøkken • Kleivebakken boligfelt (gjenstår lekeplass)

		<p>Nye igangsatte prosjekter 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feda omsorgssenter oppgradering. Skisseprosjekt med ulike løsningsmodeller. • Bo lengre hjemme. Tverrsektorielle prosjekt mellom private boligeiere, Husbanken/NAV, ergoterapeut/hjelpemiddel og Plan- og Miljøenheten. (1 prosjekt startet i 2018) • Flerbrukshall Kvinlog (overtatt PLM i 2018 fra Rådmannens Stab)
Landbruk	<p>Kvinesdal er nest største landbrukskommune i Vest-Agder (i areal), og en viktig næringsvei i bygda. Antallet foretak som søker produksjonstilskudd har hatt en svak nedgang, men enhetene er blitt større, så arealene blir absolutt holdt i hevd. Det var 106 søkere i 2018 (2017-109, 2016-110, 2015-110, 2014-109 søkere).</p> <p>Husdyrhold med storfe og sau utgjør størstedelen av landbruksproduksjonen. Viktig målsetting å opprettholde drift på alle landbrukseiendommene</p>	<p>Det har blitt søkt og innvilget kommunalt tilskudd til oppføring av gårdsbutikk på Ytre Egeland. Total kostnadsramme for prosjektet er 814 000 kr. Søker har fått støtte fra Innovasjon Norge. Bygget er ferdigstilt.</p> <p>Også tilbygg for storfe godkjent i 2016 er ferdigstilt og kommunalt tilskudd utbetalt.</p> <p>Tørkesommeren 2018 førte til en ekstremt stor mengde søknader om avlingsskaderstatning. Søknadsmengden ble håndtert effektivt og alle søknader var ferdig behandlet i god tid før årets slutt.</p> <p>Åsne Lilledrange og Thorunn Landa har praktisert som veterinærer og har mottatt driftstilskudd for å praktisere som veterinærer i Kvinesdal på produksjonsdyr.</p>
Skog	<p>Grana som ble plantet for mange år siden er hogstmoden. Dette gir en god avvirkningsstatistikk. 2018 ble et ganske bra år for hogsten, og skogeierne fulgte opp med godt plantearbeid.</p>	<p>Hogst 2015 - 12026 m³ 2016 – 14432 m³ 2017 – 26634 m³ 2018 – 15499 m³</p> <p>Planting nye felt 2015 - 226 dekar</p>

	<p>Ungskogpleien var imidlertid laber. Målsettingen er å holde en jevn høg aktivitet på hogst, planting og ungskogpleie. For å oppnå dette har vi samarbeid med nabokommuner om faghjelp i skogbruket.</p>	<p>2016 – 320 dekar 2017 – 65 dekar 2018 – 235 dekar</p> <p>Ungskogpleie 2015 - 575 dekar 2016 – 443 dekar 2017 – 335 dekar 2018 – 173 dekar</p>
Miljø	<p>Enheten er kommunens forurensningsmyndighet og har forvaltningsansvar for natur- og miljøraker.</p> <p>På forurensningssida har vi tilsyn med kommunens renseanlegg, og vi følger opp bedrifter og privatpersoner på forurensningssaker.</p> <p>På vassdragssida er det en viktig målsetting å bedre miljøforholdene gjennom kalking, biotiltak og opprensning av Knabensand. Vi har et aktivt samarbeid med Sira-Kvina kraftselskap og fagråd for fisk. Kalking av Kvina og Litlåna håndteres av kommunen selv med finansiering fra staten.</p> <p>Målsetting innen viltforvaltning er å opprettholde sunne og friske bestander av hjortevilt. Tettheten skal holdes på et nivå som gir et godt jaktutbytte og som samtidig er forsvarlig ut fra andre samfunnshensyn som trafikk, landbruksnæring og friluftsliv.</p>	<p>Forurensningsaker i 2018: <i>Antall saker 11</i> <i>Saker avsluttet 8</i> <i>Saker som pågår 3</i> <i>Varsel om pålegg 1</i> <i>Pålegg 0</i> <i>Tvangsmulkt 0</i></p> <p>Tilsyn på renseanlegg: 0</p> <p>Kalking i Kvina: 2519 tonn kalk ble dosert fra Steindør og Nyland kalkingsanlegg. Mengden ligger omtrent «midt på treet». Måloppnåelse pH i elva: God</p> <p>Viltforvaltning: Elg: tettheten har vært ganske stabil de siste årene, men kondisjonen ser fortsatt ikke ut til å bedre seg. Hjort: bestanden øker, samtidig er fellingsprosenten fortsatt lav så det er absolutt rom for å øke fellingene.</p>

Utfordringer fremover

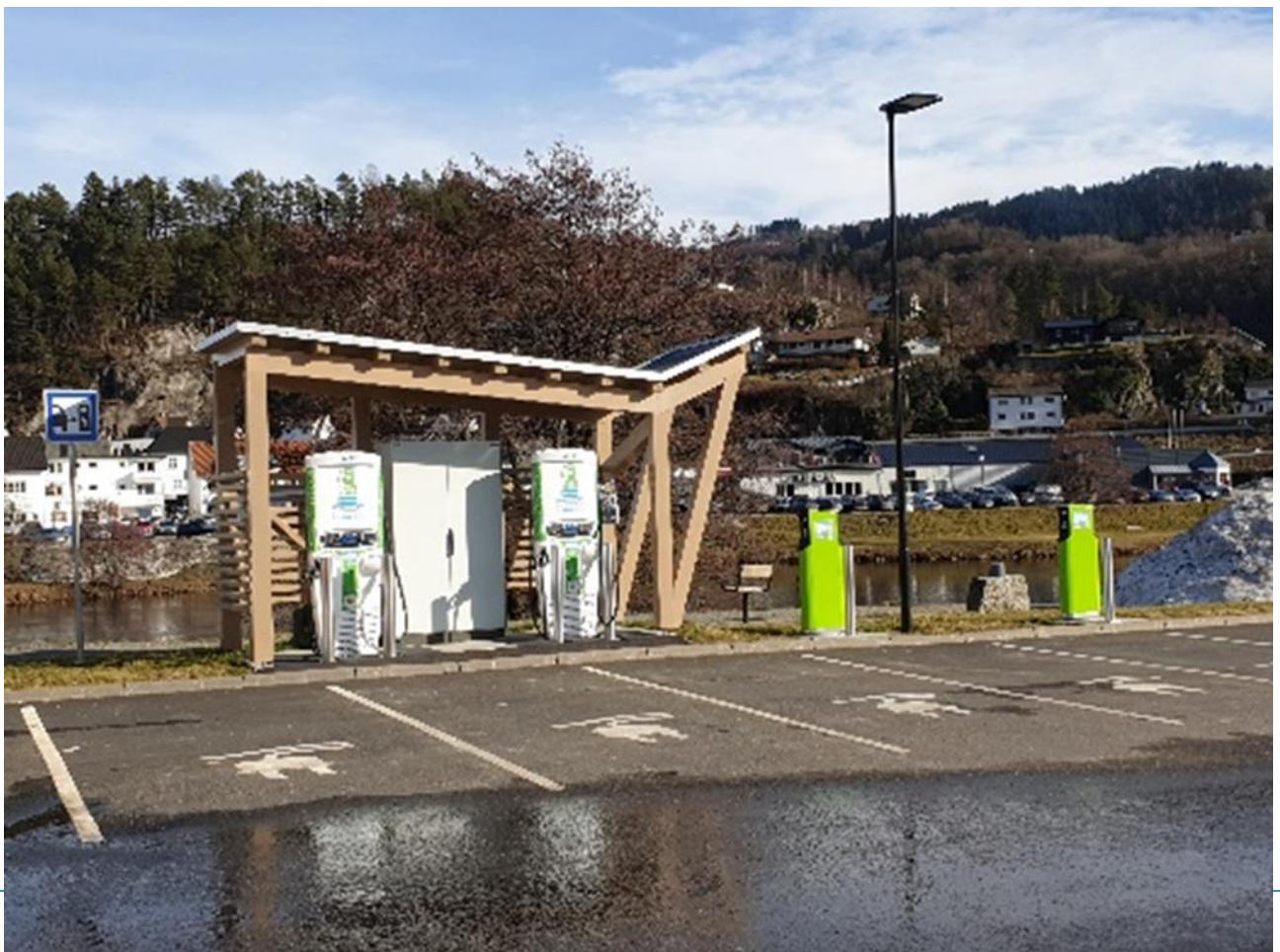
Enheten har som mål å ha forutsigbarhet og god service til innbyggerne på de fagområdene vi har ansvar for. Vi legger derfor vekt på at hver medarbeider får faglig utvikling, da mange av oppgavene vi utfører er komplekse og faglig utfordrende.

Vegadresser er til uvurderlig hjelp for en lang rekke virksomheter som skal betjene innbyggerne i kommunen, fra drosjer og postverk til hjemmesykepleien og vareleverandører. Vegadressprosjektet gjenstår kun tildeling av 2% vegadresser, og prosjektet ventes ferdigstilt i 2019.

Områdereguleringen for Feda og kommunedelplan for Øyesletta er planarbeid som har pågått lenge, med planoppstart henholdsvis 2011 og 2013. Det forventes at disse planene sluttbehandles i 2019. Det jobbes også med en kompleks områdeplan for Knaben. De nevnte planarbeidene krever mye ressurser, men vil gi forutsigbare gode rammevilkår for utvikling i disse områdene fremover. I år vil det også bli oppstart av Sti- og løypeplanen.

Klimatilpassing og arbeidet med å håndtere økte nedbørsmengder og overvann er en utfordring som det blir lagt vekt på. Det vil bli brukt en god del ressurser på å tilegne seg kunnskap og erfaring på hvilke betydninger dette har for vår saksbehandling.

I 2016 ble det inngått en frivillig avtale mellom Sira Kvina og kommunen om revisjon av konsesjonsvilkårene som vil bidra til at vi kan gjennomføre flere positive miljøtiltak. Blant annet pågår det et viktig arbeid med opprydding av gruveslam fra Knaben som ligger i Kvina. Dette prosjektet regnes å ta flere år. I fjor ble det gjort et prøveprosjekt med godt resultat. Tildekking av forurensede sedimenter i Fedafjorden er et annet viktig prosjekt som er under oppseiling. Det er viktig å planlegge jobben godt for å være sikker på å få et godt resultat. Vi har hatt noen utfordringer med å få alle aktørene til å bidra noe som har medført at prosessen har tatt lang tid.

10.4 Kulturenheten

Jan Schou – enhetsleder

17 årsverk -10,3 mill. i driftsbudsjett

Mål:

«I Kvinesdal får vi det til»

Visjon:

«Et rikere liv gjennom opplevelse og deltakelse»

Kort beskrivelse av enheten:

Kulturenheten har i 2018 følgende tjenester: Kulturkontor, Kulturskole (Piano, fiolin, gitar, band, samspill, korps og kunst- og håndverk), Skolekorps (Kvinesdal, Kvinlog og Feda), Kvinesdal Musikkorps, Bibliotek (Kvinesdal, Feda filial og Kvinlog filial), Leirskole, Kulturvern, Muséer, Idrett- og fritidsaktivitet, Barneidrettsskolen, Idrettshall, Svømmehall, Turstier- og løypenett, Spillemiddelsøknader, Grendehus, Fritidsklubber (Feda og Kvinlog), UKM, Ungdomsråd, Barnas talsperson, Mekkeverksted, Barne- og ungdomsarbeid, Barne- og ungdomsteater (i samarbeid med UL Kvindølen), Utvidede tilbud til barn- og unge i skoleferier (Kino, Kunstsenter, Idrettshall og Svømmehall), Oppfølging av frivillige lag, foreninger- og organisasjoner, Rockecontainere, Kino, Allment Kulturarbeid, Fritidstilbud til utviklingshemmede, Den Kulturelle skolesekken, Den Kulturelle spaserstokken, Frivilligsentral, Aktivitetssenter, Kulturhus, Kunstsenter og Oppvekstmiljøarbeid.

I tillegg jobbes det med følgende prosjekter: Nye bygdebøker i Kvinesdal, Kulturminneplan, Plan for idrett og friluftsliv, Destinasjon - Knaben, Attraksjonsutvikling i Kvinesdal, Plan for turstier og folkehelseiltak og stedsnavnprosjektet.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	10,3 mill.	-4,0 %	Kr. 400.000,- i overforbruk, skyldes lavere inntekter fra Kvinabadet
Sykefravær	4.5 %	5.0	Høyere enn målsetting – lavere enn i 2017

Svarprosent MUS 10-faktor	75 %	70 %	Lavere enn målsetting
Faktor: Bruk av kompetanse	4.0 %	4.2 %	Høyere enn målsetting
Faktor: Fleksibilitetsvilje	4.0%	4.2 %	Høyere enn målsetting
Faktor: Mestringsklima	4.0 %	3.9 %	Lavere enn målsetting
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	100 %	100 %	Det er gjennomført gruppedarbeidersamtaler i 2018

Tjenestekvalitet

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Besøk i biblioteket pr. innbygger	2,0	2,9	
Utlån av alle medier i biblioteket pr. innbygger	5,0	4,7	
Kulturskolen antall elever	> 125	115	
Antall medlemmer i skolekorps	> 60	53	
Antall medlemmer i barne- og ungdomsteater	30	29	
Elever leirskole	➤ 1100	1039	
Besøk Museum, kunstsenter	> 1000	579	
Deltakere UKM	> 50	54	
Kinobesøk pr. innbygger	2,5	3,2	
Besøk Kvinabadet pr. innbygger	3,0	4,0	
Medlemmer i lag- og foreninger knyttet til Norgesidrettsforbund	> 3000	3475	
Deltakere knyttet til frivilligsentralen opp mot aktiviteter	> 15000	13978	
Aktiviteter knyttet til frivilligsentralen	> 700	784	
Antall mottakere av lokale stipend til idrettsutøver	2	2	
Besøk av Riksteatret	2	2	Avtale avsluttet 31.12.2018
Investering i kultur pr. innbygger 2018 (SSB)	500	604	

Kulturenheten har ikke gjennomført noen brukerundersøkelse i 2018, men ut fra Kvinesdal Kommunes innbyggerundersøkelser, så scorer kultur høyt på innbyggernes tilbakemeldinger i forhold til brukertilfredshet

KOSTRA tallene for 2018 viser at Kvinesdal Kommune scorer bra på tilskudd til aktivitetstilbud barn- og unge, kinodrift, kunstformidling, idrettsarbeid og drift av kommunale kulturbygg. Når det gjelder netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner, så driver vi kostnadseffektivt og får gode tilbud med mindre midler enn sammenlignbare kommuner (gruppe 12). Når det gjelder bibliotek, kulturskole og muséer ligger vi fortsatt under kommunene vi sammenligner oss med, men vi har beveget oss noe i riktig retning i året som ligger bak oss.

Kvinesdal Kommune har i 2017 inngått samarbeidsavtale med Frivillighet Norge for å ha et sterkere fokus på større samspill og samarbeid mellom frivillige lag- og foreninger og kommunen.

Kvinesdal Kommune er på 5.plass i landet og 1. plass i Vest-Agder ifølge SSB, når det gjelder størst investering på kultur i 2016

Kinobesøket 01.01 – 31.12.2018

	2017	2018	2017 -18	2017 - 18%	Bill.inntekt er 2017	Bill.inntekt er 2018	Bill.inntekt er 2017-18	Bill.inntekt er 2017- 18 %
Barn	3366	2516	- 850	- 25,25 %	311.468	222.050	-89.418	-28,71%
Voksn e	1711 4	1801 2	898	5,25%	1.485.614	1.644.442	158.828	10,69%
Totalt	2048 0	2052 8	48	0,23%	1.797.082	1.866.492	69410	3,86%

Kilde: filmweb.no

Merknader til kinobesøket:

Kinobesøket på barnefilmer er gått tilbake med over 25 % fra 2017 – 18, selv med rabatterte kinobilletter for barn. Kinobesøket for voksne har gått opp med 5,25 %. Vi har 48 flere besøk i år, i forhold til i fjor, når det gjelder kinobesøket totalt sett. Når det gjelder inntektene, så har vi spilt inn over 70.000 mer enn i samme periode i fjor.

Året 2018

Enhetens satsningsområder:

- Digitalisering
- Informasjon til innbyggere og brukere
- Strategisk kommunikasjon
- Tilgjengelighet
- Åpenhet
- Etske retningslinjer
- Samarbeid med frivillige lag- og foreninger

- Trafikksikkerhet
- Folkehelse
- Agders kulturkommune 2019

Utfordringer fremover:

- Balansen mellom daglig drift og utviklingsarbeid
- Internkontroll – HMS arbeid – Branntilsyn
- Videreutvikling av kultursamarbeidet i Agder og i regionen
- Den profesjonelle kunsten – skaping og formidling

10.5 Teknisk drift

Enhetsleder: Geir Netland, 61 ansatte og 49 årsverk. Budsjettramme på 43 mill kr.

Enheten er fordelt på 3 avdelinger; B&E (Bygg og Eiendom), VVAP (Vei, vann, avløp og park) og Renhold. Det er 33 kvinner og 28 menn i enheten.

Enheten har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens vannverk, renseanlegg, ledningsnett, veier, parker, bygg, boliger, eiendommer og Kvinesdal havn

Mål: Drive innenfor de krav og pålegg som er gitt av tilsynsmyndighetene.

Beskrivelse av virksomheten i 2018.

Alle kommunale vannverk leverer nå drikkevann av meget god kvalitet, og tilfredsstiller kravene som er gitt av tilsynsmyndigheten (Mattilsynet).

De kommunale renseanleggene tilfredsstiller kravene som tilsynsmyndighetene setter til fosforfjerning, med unntak av Knaben som ligger like under kravet.

Det ble derfor påbegynt en mindre ombygging på Knaben renseanlegg i 2018 og denne vil bli ferdigstilt i løpet av 2019.

7800 m² av kommunale veier og kryss har fått ny asfalt og det er reasfaltert ca. 7000 m², noe som tilsvarer ca. 1,7 km med kommunal vei.

Kommunen har ca. 60.000m² med bygningsmasse, med tilhørende utearealer.

Enheten har prosjektledelsen i mange prosjekter, både når det gjelder vei, vann, avløp og bygg. Enheten er også en stor eier av både bygg og eiendom, og bidrar derfor som prosjektdeltaker på mange prosjekter på bygg, jordskifter, kraftutbygginger m.m.

Utbedringene av kloakkpumpestasjonen ved broa på Feda startet opp sommeren 2018, sammen med bygging av ny bro. Her har enheten et samarbeid med Vegvesenet.

Vi har de siste årene hatt en del ekstremvær og da særlig knyttet til flom. I 2018 unngikk vi de store flommene. Vi fikk likevel ekstremvær, først med mye snø tidlig på året og så som en usedvanlig tørr og solfylt sommer.

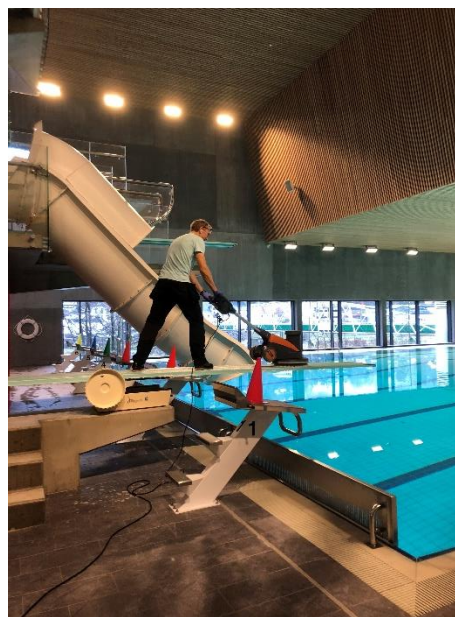
Dette førte til lav fyllingsgrad i vannmagasinene, noe som igjen førte til at strømprisen steg kraftig i 2018.

Kvinesdal havn har 3 godkjente ISPS anlegg. Disse havneanleggene har hatt totalt 350 anløp i 2018, fordelt på: Eramet 291, Kleven 40 og Angholmen 19.

	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	Budsjettbalanse	-4,25 %	Se kommentar under.
Sykefravær	< 4%	7,99 %	Se kommentar under.
Svarprosent MUS 10-faktor	75 %	61 %	
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	100%	100 %	
Trivsel i medarbeiderundersøkelsen	Over 4,9	5,34	

Det totale sykefraværet er gått mye opp og ligger nå på 7,99 %, mens korttidsfraværet har holdt seg forholdsvis lavt med 1,58 for hele enheten i 2018.

Teknisk drift har hatt et merforbruk i 2018 og bakgrunnen til dette er først og fremst økte utgifter knyttet til økte strømpriser, men også vintervedlikehold av vei. Merforbruket knyttet til vintervedlikehold av vei, skyldes i hovedsak mye brøyting tidlig i 2018.

Brukere av vei, vann og avløpstjenester.

Tjeneste/brukere	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Antall boliger/enheter tilkoblet kommunal vannforsyning.	1938	1990	2035	2055
Antall boliger/enheter tilkoblet kommunalt avløpsanlegg	1749	1801	1847	1872
Husstander som benytter seg av kommunal				

brøyting av kommunal vei	527	509	474	497
--------------------------	-----	-----	-----	-----

Antall boliger/enheter som er tilkoblet kommunalt vann og avløpsanlegg, stiger i takt med at ledningsnettet blir mer og mer utbygd, også i forbindelse med nye boligfelt. Økningen i brøytegebyret i 2018, fulgte vanlig prisstigning.

Utfordringer fremover:

Enheten har som mål å drive innenfor de krav og pålegg som er gitt av tilsynsmyndighetene, dette må sies å være oppfylt. Det er også levert gode tjenester til publikum.

Når det fattes investeringsbeslutninger for nye bygg og anlegg er det viktig at det også tas høyde for driftsutgiftene som følger med dette og at det foretas investeringer som ikke er kostnadsdrivende, men investerer med tanke på å holde driftskostnadene nede. Det blir også flere krav fra forskjellige tilsyn til tekniske anlegg i bygg, noe som er kostnadsdrivende. VA-avgiftene på bygg øker også mer enn inndeckningen for dette i budsjettet.

Det har vært flere hendelser i forbindelse med ekstremvær de senere årene og enheten bruker derfor en del ressurser på beredskapsarbeid. I 2018 var ekstremværet snø og tørke, dette kan selvsagt endres i årene som kommer.

11 Sektor for oppvekst

Kommunalsjef Geir Bruli

Mål og/eller visjon for sektoren:

Sektorens overordna mål er at alle som går ut av grunnskolen skal ha gode holdninger, kunnskaper og ferdigheter, som gjør dem i stand til å mestre livet, og gjennomføre videregående skole.

Vi ønsker at våre barn og unge i barnehage og skole skal møtes med respekt, motiveres, og gis faglige utfordringer tilpasset hver enkelt.

Oppvekstsektoren:

Oppvekstsektoren i Kvinesdal består av Barnehageenheten, med 7 kommunale barnehager, 6 skoler (omtalt som Kvinesdalsskolen) og Voksenopplæringen. Sistnevnte ble fra 1.1.18 egen enhet og knyttet til Oppvekstsektoren.

Tidlig innsats er høyt prioritert i sektoren. Barnehagens betydning for barnas utvikling er viktig. Kommunen har stort fokus på samarbeidet mellom barnehagene og skolene, slik at en sikrer en god sammenheng fra barnet begynner i barnehagen til det begynner i videregående skole.

Samarbeid på tvers av sektorer er også viktig for å sikre en god oppvekst. Helsestasjonen er en sentral samarbeidspartner for oppvekstsektoren.

Sektoren har gjennom flere år jobbet mye med Tverrfaglig innsats (BTI) og skal nå implementere de planer/rutiner som er utarbeidet. Dette har vist seg mer krevende enn forventet og en må øke fokuset på dette viktige samarbeidet.

Kommunen har som mål at flest mulig skal gjennomføre videregående skole. Derfor er et godt samarbeid med videregående skole viktig.

Voksenopplæringen har som mål å gi en rask og varig overgang fra skole til utdanning eller arbeid. Som en ser av deres rapport oppnådde de svært gode resultat i 2018. De hadde imidlertid en stor reduksjon i antall elever og jobber nå intenst for å tilpasse driften til brukere, og få etablert seg som egen enhet. Enheten deltar i et 3årig utviklingsprosjekt (FVO) i forhold til å tilpasse undervisningen til elevens kompetanse (modulbasert læreplan). Dette har vært krevende, men har bidradd til en kompetansehevning i enheten og elevenes utvikling har vært veldig bra.

Økonomi

Økonomistyringen i sektoren er god, men en merker reduserte budsjett. Sektoren hadde i 2018 et samlet mindreforbruk på kr. 532 869,- (se tabell nedenunder). Liknes skole hadde et stort overforbruk, mens Austerdalen skole og Vesterdalen skole kun hadde et lite avvik fra budsjettet. Kvinesdal ungdomsskole har hatt vakante stillinger i administrasjonen og dette bidro til et mindreforbruk.

Det er mindreforbruket i barnehageenheten som bidrar til at sektoren har dette mindreforbruket. At denne enheten har så stortmindre forbruk skyldes at det var færre barn som begynte i barnehagen høsten 2018 og en kunne derfor stenge ned et par avdelinger. I tillegg var deler av enhetslederstillingen vakant hele året.

Voksenopplæringen har et stort avvik. Det ble først på høstparten utarbeidet et budsjett for denne enheten, og enheten fikk da bevilget mye midler fra disposisjonsfondet. Enheten har imidlertid lyktes å ta ned kostnadene raskere enn antatt og det jobbe fremdeles med å tilpasse driften til de brukere enn har.

Målet for sektoren er å gi best mulig tjenester med det budsjettet en har. 2018 er første året på lang tid at skolene samlet «overforbruker» og det gir grunn til bekymring. Enheten hadde budsjettetert med mindre ressurser, men klarte ikke helt å ta ned driften. Det er ulike forklaringer på hver enhet i forhold til det økonomiske resultatet, og dette blir redegjort for under rapportene fra de enkelte enhetene.

Økonomiske resultat for sektoren

	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2018	Differanse -minus - betyr merforbruk
Grunnskole felles	2 532 000	2 440 454	91 546
Liknes skole	23 187 000	24 017 318	-830 318
Austerdalen skole	7 174 000	7 216 248	-42 248
Vesterdalen skole	6 793 000	6 801 345	-8 345
Kvinlog skule	10 219 000	10 157 369	61 631
Feda skole	6 194 000	6 025 400	168 600
Kvinesdal ungdomsskole	20 430 000	20 165 348	264 652
Barnehager	46 678 000	45 850 649	827 351
Sum barnehager og skoler	123 207 000	122 674 131	532 869

--	--	--	--

	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2018*	Differanse -minus - betyr merforbruk
Voksenopplæringen	1 392 000,00	53 774,88	1 338 225,12

Oppsummering for sektoren.

Undersøkelser viser at barna trives i våre barnehager og skoler. Det er svært viktig for sektoren, og en bruker mye energi på barnehage- og skolemiljø.

Foreldre som ønsker barnehageplass har fått plass, men ikke alltid førstevalget deres.

Sektoren har hatt stort fokus på utviklingsarbeid og kompetanseheving i både barnehage og skole. Dette som et ledd i å kontinuerlig forbedre våre tjenester ovenfor barna. Sektoren er opptatt av å ha kompetente voksne i møte med barna, og dette har preget utviklingsarbeidet i sektoren.

En del av kompetansehevingen har vært felles for de ansatte i sektoren (barnehage og skole). Sektoren har i 2018 prioritert videreføring av Språkkommune satsningen. Barnehager og skoler har jobbet intensivt med språkløyper (et viktig verktøy i språkkommune opplegget). En anser denne satsningen som så vellykket at en har valgt å prioriterer språksatsningen også kommende år.

Sektoren har også prioritert Inkluderende barnehage og skolemiljø satsningen. Denne satsningen er regional og våre barnehager og skoler har jobbet i nettverk sammen med andre ansatte i Lister. Våre ansatte mener at prosjektet har gitt den kompetansehevingen som vi hadde som målsetting. Det har imidlertid vært ganske krevende å kjøre to så store satsninger parallelt.

Utfordringer fremover

Utfordringene kan varieres litt fra enhet til enhet og hver enhetsleder har redegjort for disse. I dette kapitlet trekker vi frem de utfordringer som er felles i sektoren.

Rekruttering av pedagoger i barnehage og skole er utfordrende. Det samme gjelder ledere. Det er for få søkere til disse stillingene, og kommunen må vurdere om det er tiltak en kan iverksette som vil kunne øke søkermassen (det er tiltak for pedagoger i barnehagene). For skolen er det en del fagfelt som er spesielt krevende å få søkere til (spesielt språk).

Udir har nå satt i gang desentralisert kompetansebygging både i barnehage og skole. I 2018 var ikke Kvinesdal direkte involvert, men det er gjort forberedelser og dette settes i gang i 2019.

Kompetanseheving er nødvendig og viktig men utfordringen er å balansere mengden kompetanseheving med en forsvarlig drift. Vi må bygge kapasitet til å fortsette utviklingsarbeidet, samt implementere de planer som er utarbeidet er viktig.

For barnehagene blir det en utfordring i å tilpasse tilbudet til etterspørsel. Vi har nedgang i antall barn som ønsker barnehagene. For at vi barnehagene skal ha en økonomisk drift er det viktig å ha så fulle avdelinger som mulig. Dette kan bety at vi i mindre grad kan tilby første valget til en del foreldre. Det kan også bety stillingsreduksjoner.

I forhold til Voksenopplæringen er det en utfordring at elevtallet minker og det blir færre som skal ta grunnskoleeksamen. Driften må tilpasses dette, og det er startet en prosess i regionen for å se om et større regionalt samarbeid om voksenopplæringen vil være fordelaktig.

Tverrfaglig innsats er svært viktig, men også en av våre største utfordringer. Kommunen må lykkes i å fjerne barrierer mellom enhetene som jobber med barna. Dette gjelder både kommunalt, regionalt og i forhold til 3. linjetjenesten.

11.1 Grunnskole felles

Tjenesteområdet grunnskole omfatter kommunens 6 grunnskoler med skolefritidstilbud; 765 (755) elever, 88 (88) lærere og 29 (34) assistenter. (tall i parentes er 2017 tall)

Dette er en økning på 10 elever fra forrige skoleår.

Formålet med tjenesten er å gi barn grunnskoleopplæring og et SFO tilbud. Tjenesten er organisert med 4 barneskoler, en ungdomsskole, og en kombinert skole med både barne- og ungdomsskole.

Skolefritidsordningene drives ved hver barneskole under enhetsleders ansvar. Tilbudet er finansiert ved foreldrebetaling og kommunalt bidrag.

Nøkkeltall fra Kostra 2018:

	2018			
	Landet	Kvinesdal	Vest-Agder	Kostra-gruppe 12
Netto driftsutgifter grunnskolesektorer (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	23,1	22,5	23,2	23,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (prosent)	7,9	4,7	6,6	8,8
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskoleskolen. per elev	127 949	136 260	125 026	147 147
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	98 358	106 957	98 216	113 886
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud	30 834	24 192	31 545	36 270

d (215), per elev.				
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev	19 757	22 075	18 260	22 921
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	10 013	8 819	9 005	9 794
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	13,1	12,4	13,6	10,9

Som det fremgår av tabellen for de økonomiske nøkkeltallene for skole, bruker Kvinesdal kommune mindre penger på de fleste nøkkeltallene sammenliknet med andre kommune i kommune gr.12, men mer enn nasjonen.

Skolens andel av de samlede netto driftsutgiftene er mindre enn både kommunegruppe 12, Vest-Agder og Landet.

Kvinesdal kommune har imidlertid høye driftsutgifter til skolelokaler. Dette skyldes nok at vi har mange skoler og disse har en bra teknisk standard.

Kommunen har imidlertid lavest brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud.

Generelt er bilde det samme som det har vært i flere år nå, men p.g.a. innsparinger har differansen mellom hva Kvinesdal og nasjonen har blitt mindre.

Læringsmiljø:

Kommunens indikatorer for Læringsmiljø er hentet fra brukerundersøkelser (Elevundersøkelsen og Foreldreundersøkelsen).

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse som alle skoler i landet er pålagt å gjennomføre. Den er obligatorisk på 7. og 10. trinnet.

NB! Hver enkelt enhetsleder kommenterer sine resultat, men er gruppen mindre enn 10 elever har en ikke lov å offentliggjøre resultatene.

Elevundersøkelsen 7. trinn:

Indikator og nøkkeltall	Kvinesdal kommune skoleeier	Kommunegruppe 12	Vest-Agder fylke	Nasjonalt
Læringskultur	4,1	4,0	4,2	4,0
Elevdemokrati og medvirkning	3,9	3,8	4,0	3,8
Faglig utfordring	4,2	4,1	4,2	4,1
Felles regler	4,4	4,4	4,5	4,4
Trivsel	4,2	4,2	4,4	4,3
Mestring	4,2	4,0	4,1	4,1

Støtte fra lærerne	4,5	4,4	4,6	4,4
Motivasjon	3,8	3,8	3,9	3,8
Vurdering for læring	4,1	3,9	4,0	3,9
Støtte hjemmefra	4,5	4,4	4,5	4,4

Dette er gode resultat. Kvinesdal ligger likt eller bedre enn nasjonen på alle disse parameterne, bortsett fra på Trivsel hvor vi ligger 0,1 under nasjonalt snitt.

Elevundersøkelsen 10. trinn:

Indikator og nøkkeltall	Kvinesdal kommune skoleeier	Kommunegruppe 12	Vest-Agder fylke	Nasjonalt
Læringskultur	4,1	3,8	3,9	3,8
Elevdemokrati og medvirkning	3,5	3,4	3,4	3,4
Faglig utfordring	4,4	4,3	4,3	4,3
Felles regler	4,3	4,0	4,1	4,0
Trivsel	4,2	4,1	4,1	4,1
Mestring	3,8	3,9	3,9	3,9
Utdanning og yrkesveiledning	3,7	3,8	3,9	3,8
Støtte fra lærerne	4,1	4,0	4,1	4,0
Motivasjon	3,5	3,4	3,5	3,5
Vurdering for læring	3,4	3,3	3,3	3,3

Slik det fremgår av tabellene ovenfor er det kun noen få svar som «gul sone», dvs. like under målsettingen (innen standardavviket).

Skolene er svært godt fornøyd med disse resultatene. Elevenes læringsmiljø og trivsel er viktig og det er tilfredsstillende at Kvinesdal kommune nå synes å ha etablert seg på et høyt nivå. En jobber imidlertid intens for å få enda bedre resultat.

Foreldreundersøkelsen 2018

Foreldreundersøkelsen Indekser			
	Kvinesdal kommune (Høst 2018)	Nasjonalt (Høst 2018)	Fylkesmannen i Agder (Høst 2018)
Motivasjon	4,2	4,3	4,3

Støtte fra lærerne	4,6	4,6	4,6
Trygt miljø	4,4	4,4	4,5
Grunnleggende ferdighet - regning	3,9	3,5	3,6
Grunnleggende ferdighet - lesing	4,2	4	4,1
Dialog og medvirkning	4,5	4,5	4,6
Informasjon til skolen	4,2	4,2	4,3
Læring og utvikling	4,6	4,2	4,5
Utviklingssamtalene	4,8	4,6	4,6

Som det fremgår av tabellen over, er foreldrene godt fornøyd med tilbudet barna får i skolen. Det er kun på indeksen motivasjon at de svarer at vi ligger like under nasjonalt snitt. For alle andre ligger Kvinesdal likt eller over.

Oppsummert læringsmiljø:

Kommunen har hatt stort fokus på Læringsmiljøet og gjennomførte i 2018 prosjektet Inkluderende barnehage og skolemiljø (IBSM) sammen med resten av Lister regionen. Formålet var å øke kompetansen hos de ansatte. Nettverksbygging i både barnehage og skole, både i kommunen og i regionen sto sentralt.

Tabellene ovenfor viser at elevene er velig godt fornøyd med læringsmiljøet/skolene sine. Under utarbeidelsen av denne rapporten fant vi ikke tall i forhold til mobbing og tok derfor kontakt med Udir. De skriver i mail til kommunen:

For 10. trinn får dere ikke opp tall fordi det ikke er noen elever som har svart at de blir mobbet, verken på overordnet indeks eller på delskårene.

Dette er vi svært godt fornøyd med, men vi fortsetter med å ha svært stor fokus på dette.

For 7. trinnet skriver Udir:

For 7. trinn er andel «elever som opplever mobbing på skolen» prikket fordi det totalt på 7. trinn bare er xx elever som har svart at de opplever mobbing på skolen. Dette tallet er for lavt til å offentliggjøres. Grensen for offentliggjøring er 7 stk.

Også dette resultatet er en bekreftelse på de solide arbeid som legges ned i sektoren.

Fagresultater:

I dette avsnittet presenteres resultater fra nasjonale prøver, eksamensresultat og grunnskolepoeng for Kvinesdalskolen.

Kvinesdal kommune har et konkret mål om å være på eller over nasjonalt snitt på disse indikatorene.

I tabellene nedenunder har vi tatt med historiske data slik at en kan se utviklingstrender.

De resultatene vi har oppnådd er markert med grønt. Resultatene som ligger i usikkerhetssonen (akseptabelt) har vi markert gult og de under er markert røde.

Indikator og nøkkeltall	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Engelsk - Kvinesdal kommune	47	48	50	50

Engelsk - Kommunegruppe 12	49	48	.	49
Engelsk - Vest-Agder fylke	49	50	50	50
Engelsk - Nasjonalt	50	50	50	50
Lesing - Kvinesdal kommune	47	48	50	48
Lesing - Kommunegruppe 12	49	48	.	49
Lesing - Vest-Agder fylke	49	50	49	49
Lesing - Nasjonalt	50	50	50	50
Regning - Kvinesdal kommune	48	51	50	51
Regning - Kommunegruppe 12	49	49	.	49
Regning - Vest-Agder fylke	50	50	50	50
Regning - Nasjonalt	50	50	50	50

Nasjonale prøver 5. trinn

Barneskolene har måloppnåelse i fagene engelsk og Regning, og ligger like bak nasjonalt snott på lesing.

Nasjonale prøver 8. trinn

Indikator og nøkkeltall	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Engelsk - Kvinesdal kommune	49	48	47	48
Engelsk - Kommunegruppe 12	49	48	49	49
Engelsk - Vest-Agder fylke	49	49	49	49
Engelsk - Nasjonalt	50	50	50	50
Lesing - Kvinesdal kommune	48	48	47	48
Lesing - Kommunegruppe 12	49	48	48	48
Lesing - Vest-Agder fylke	49	49	48	49
Lesing - Nasjonalt	50	50	50	50

Regning - Kvinesdal kommune	47	52	46	49
Regning - Kommunegruppe 12	49	48	49	49
Regning - Vest-Agder fylke	50	50	49	50
Regning - Nasjonalt	50	50	50	50

Ungdomskolen har ikke måloppnåelse i noen av fagene, men resultatene har blitt bedre sammenliknet med forrige skoleår og ligge nå tett opp mot nasjonalt snitt.

Nasjonale prøver 9. trinn

Indikator og nøkkeltall	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Lesing - Kvinesdal kommune	53	51	54	49
Lesing - Kommunegruppe 12	52	53	52	.
Lesing - Vest-Agder fylke	53	53	53	52
Lesing - Nasjonalt	53	54	54	53
Regning - Kvinesdal kommune	53	51	53	49
Regning - Kommunegruppe 12	52	53	52	.
Regning - Vest-Agder fylke	54	53	54	53
Regning - Nasjonalt	54	54	54	54

NP for 9. trinnet ligger under nasjonalt snitt og er markert rødt fordi avviket er større en det statistiske standardavviket.

Eksamenskarakterer

Indikator og nøkkeltall	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Engelsk skriftlig eksamen - Kvinesdal kommune	3,0	2,8	3,2	3,6
Engelsk skriftlig eksamen - Kommunegruppe 12	3,5	3,4	3,5	3,6
Engelsk skriftlig eksamen - Vest-Agder fylke	3,6	3,4	3,7	3,6
Engelsk skriftlig eksamen - Nasjonalt	3,7	3,6	3,8	3,7
Engelsk muntlig eksamen - Kvinesdal kommune	4,1	4,3	3,1	4,1
Engelsk muntlig eksamen - Kommunegruppe 12	4,4	4,6	4,3	4,4
Engelsk muntlig eksamen - Vest-Agder fylke	4,3	4,3	4,2	4,4

Engelsk muntlig eksamen - Nasjonalt	4,4	4,5	4,5	4,5
Tysk 1 muntlig eksamen - Kvinesdal kommune			4,6	4,7
Tysk 1 muntlig eksamen - Kommunegruppe 12	4,3	4,3	3,9	4,2
Tysk 1 muntlig eksamen - Vest-Agder fylke	4,3	4,3	4,3	4,4
Tysk 1 muntlig eksamen - Nasjonalt	4,2	4,2	4,2	4,3
Matematikk skriftlig eksamen - Kvinesdal kommune	2,7	2,3	2,9	3,2
Matematikk skriftlig eksamen - Kommunegruppe 12	2,6	3,1	3,2	3,3
Matematikk skriftlig eksamen - Vest-Agder fylke	2,9	3,4	3,3	3,6
Matematikk skriftlig eksamen - Nasjonalt	2,9	3,3	3,4	3,6
Matematikk muntlig eksamen - Kvinesdal kommune	3,7	3,6	3,8	3,8
Matematikk muntlig eksamen - Kommunegruppe 12	3,9	3,9	4,0	4,1
Matematikk muntlig eksamen - Vest-Agder fylke	4,1	4,1	4,0	4,1
Matematikk muntlig eksamen - Nasjonalt	4,0	4,1	4,1	4,1
Naturfag muntlig eksamen - Kvinesdal kommune	3,2	3,9	3,6	3,5
Naturfag muntlig eksamen - Kommunegruppe 12	4,3	4,2	4,3	4,1
Naturfag muntlig eksamen - Vest-Agder fylke	4,2	4,3	4,0	4,2
Naturfag muntlig eksamen - Nasjonalt	4,2	4,2	4,3	4,3
Norsk hovedmål skriftlig eksamen - Kvinesdal kommune	3,0	2,7	3,6	3,2
Norsk hovedmål skriftlig eksamen - Kommunegruppe 12	3,3	3,3	3,2	3,3
Norsk hovedmål skriftlig eksamen - Vest-Agder fylke	3,4	3,4	3,4	3,5
Norsk hovedmål skriftlig eksamen - Nasjonalt	3,4	3,5	3,4	3,5
Norsk muntlig eksamen - Kvinesdal kommune	3,9	3,6	3,9	4,4
Norsk muntlig eksamen - Kommunegruppe 12	4,3	4,3	4,3	4,3
Norsk muntlig eksamen - Vest-Agder fylke	4,1	4,2	4,3	4,4
Norsk muntlig eksamen - Nasjonalt	4,4	4,4	4,5	4,5
Norsk sidemål skriftlig eksamen -	2,5	2,8	3,0	3,1

Kvinesdal kommune				
Norsk sidemål skriftlig eksamen - Kommunegruppe 12	3,0	3,1	3,1	3,3
Norsk sidemål skriftlig eksamen - Vest- Agder fylke	3,0	3,2	3,2	3,3
Norsk sidemål skriftlig eksamen - Nasjonalt	3,1	3,2	3,3	3,4
Kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE) muntlig eksamen - Kvinesdal kommune		4,3	4,4	5,1
Kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE) muntlig eksamen - Kommunegruppe 12		4,3	4,2	4,5
Kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE) muntlig eksamen - Vest-Agder fylke		4,1	4,2	4,4
Kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE) muntlig eksamen - Nasjonalt		4,4	4,4	4,4
Samfunnsfag muntlig eksamen - Kvinesdal kommune	4,7	3,8	3,9	3,8
Samfunnsfag muntlig eksamen - Kommunegruppe 12	4,4	4,2	4,2	4,5
Samfunnsfag muntlig eksamen - Vest-Agder fylke	4,3	4,1	4,2	4,3
Samfunnsfag muntlig eksamen - Nasjonalt	4,4	4,4	4,4	4,4

Vi oppnår i for liten grad måloppnåelse på eksamenskarakterene. Dette har skoleledelsen stort fokus på.

Grunnskolepoeng 10.klasse

Indikator og nøkkeltall	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Kvinesdal kommune	39,7	40,1	41,7	41,9
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Kommunegruppe 12	39,6	40,2	39,9	40,7
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Vest- Agder fylke	40,3	40,7	41,0	41,5
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Nasjonalt	40,7	41,1	41,4	41,7

Denne indikatoren er rangert som den viktigste. Den er en oppsummering av eksamen og standpunktarakter og det er denne som legges til grunn ved inntak i videregående skole. Kommunen kan derfor si seg fornøyd med at vi nå for tredje år på rad har måloppnåelse på denne.

Oppsummert fagresultat:

Som en ser av tabellene er resultatene litt variable. På Nasjonale prøver på 5. trinn har vi måloppnåelse på to av tre parametere og like under på den tredje. alle tre fag. Det er bra. På

8.trinnet ligger vi dette skoleåret på «gult» på alle tre indikatorene og er tett på landsnittet. Dette er bedre enn forrige år. På 9.trinnet hadde vi ikke måloppnåelse på hverken lesing eller regning, men elevene har hevet seg faglig siste skoleår.

Eksamensresultatene varierer litt, men er jevnt over under det vi forventer.

For faglige resultat er det Grunnskolepoeng som gir den beste oversikten over elevenes kompetanse. Den viser resultatet av både standpunkt og eksamen ved gjennomført grunnskole. 2018 var 3.gang på rad at vi klarte over nasjonal snitt på denne indikatoren og det er skolene svært godt fornøyd med.

Gjennomføring – Overganger

Vurderingsområdet presenterer en indikator som beskriver overganger fra grunnskole til videregående opplæring. Indikatoren viser prosentdelen av elevene som har direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring.

Indikator og nøkkeltall	2015-2015	2016-2016	2017-2017	2018-2018
Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole - Kvinesdal kommune	100,0	100,0	*	*
Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole - Kommunegruppe 12	97,6	98,7	97,5	97,7
Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole - Vest-Agder fylke	98,9	98,6	98,0	98,7
Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole - Nasjonalt	98,3	98,4	98,1	98,0

* Tall er unntatt offentlighet

Tabellen viser andel av 16 åringene i Kvinesdal som går direkte over i videregående skole. Som det fremgår gikk samtlige elever i 2015 og 2016 direkte over i videregående skole. Alle gikk da direkte over i videregående. I 2017 og 2018 gikk ikke alle videre, men det er så få at tallene ikke blir publisert.

Sektoren har imidlertid stort fokus på at flest mulig etter 5 år skal ha fått seg en utdannelse som kvalifiserer dem for arbeidslivet. I dette arbeidet er det et nært samarbeid mellom videregående skole og kommunen.

Oppsummering:

Året 2018 var et utfordrende år for Kvinesdalsskolen. Økonomisk ble budsjettet for skolene redusert, samtidig som flere av skolene har hatt utfordringer med læringsmiljøet. En har måtte bruke ressurser utover budsjettene.

Administrativt hadde skolene store utfordringer. Vi hadde vikarer både som avdelingsledere og enhetsledere. Dette bidro til at det var krevende å finne gode løsninger for en forsvarlig drift av skolene. I store deler av høsten 2018 hadde 2 av skolene en felles rektor. Dette var svært utfordrende for den aktuelle rektoren og ikke minst for de ansatte på disse skolene. Erfaringene tilsier at en slik løsning kan fungere i en akutt situasjon, men ikke som en permanent løsning.

Selv med en stram økonomistyring klarte ikke skolene smalt klart å holde budsjettet. Det er første gang på lang tid.

Heller ikke i 2018 klarte skolene å skaffe kvalifiserte vikarer. Dette har medført ekstra press på eksisterende personale og ledelsen har fått tilbakemelding på at presset på personalene har vært så stort at det har resultert i enkelte sykemeldinger. Dette er en svært uønsket situasjon som skolene vil ha stort fokus på fremover. Vi har også hatt noen vakante stillinger.

Året 2018 var preget av prosjekter, utviklingsarbeid og kompetanseutvikling. Dette er nødvendig for «kompetansebedrifter» som skolene er, men det har vært krevende å balansere daglig drift med dette utviklingsarbeidet.

Selv med en del utfordringer på flere skoler opplevde skolene at både elever og foreldre gjennom brukerundersøkelser at de er veldig godt fornøyd. At barna opplever et godt læringsmiljø og at mobbetallene i skolen er lave er bra.

Faglige var 2018 tilfredsstillende, men vi regner med at vårt systematiske utviklingsarbeidet vil bidra til at vi kan løfte elevene våre ytterligere.

Samarbeidet mellom barnehage og skole har vært bra i 2018.

Den kommunale oppvekstplanen gir føringer for hvor vi prioriterer ressursene, og bidrar til en mer «samstemt» sektor.

Utfordringer fremover

Utfordringen kan i hovedsak inndeles i følgende områder:

Personell – Faglige resultat – Skolemiljø – Økonomi

Personell:

Det er utfordrende å rekruttere allmennlærere. Spesielt filologer til ungdomsskolen. Det er også svært krevende å få kvalifiserte søkere til de administrative stillingene i skolen. Dette kan bli utfordrende komme skoleår. Mer og mer ansvar blir lagt på lederne. Mangler vi ledere er det svært krevende å drifte enhetene.

Faglige resultat:

Kvinesdal har ikke full måloppnåelse på de faglige resultatene i skolen, og det jobbes intenst med å heve disse resultatene. Bl.a. har kommunen gjennomført ulike prosjekt, herunder kompetanseheving for ansatte. Implementering av nye metoder er krevende og tar tid.

Språkkommune satsingen vil derfor bli videreført ut skoleåret 2019/20. Det er viktig å være tålmodig nok til å avvente effekten av igangsatte tiltak.

Utviklingsprosjekt er viktige, men både ressurskrevende. Det pågår nå et omfattende arbeid med fagutviklingen og nye fagplaner. Dette vil kreve mye av skolene de nærmeste årene.

Kommunen har mange fremmedspråklige i grunnskolen, men vi har god kompetanse på å ta imot flyktninger og på å starte med norskopplæringen og integreringen. Det er imidlertid vanskelig å skaffe pedagogisk personell med språkferdigheter.

Skolemiljø:

Skolene har utarbeidet regelverk for skolemiljø (opplæringsloven paragraf 9A), men etter å ha praktisert dette et års tid, vil skolene revidere dette i 2019. Denne revisjonen vil også ta inn de erfaringer som kommunen har tilegnet seg gjennom prosjektet «Inkluderende barnehage og skolemiljø (IMSM)».

Økonomi:

Kommunen har nå gjennom flere år gjennomført innsparinger. Enhetene har ikke fått full kompensert for prisstigning. Skoleskys er en stor utgift og politisk nivå har vedtatt at flere veier er spesielt trafikkfarlige og samlet betyr det at skolene må bruke mer penger på skoleskys og mindre på pedagogiske aktiviteter. Dette er bekymringsfylt.

Lønnsutgiftene vil også fortsette å stige som en følge av at pedagogene må gjennomføre videreutdanning for å undervise i skolene. Denne videreutdanningen må slutføres innen 2025 og kostnadene vil øke frem mot da.

For 2019 har skolene fått ytterligere 1,6 mill. redusert tilføring, og utover dette kan en forvente at sektoren må ta sin del av den underdekking kommunen ikke har klart å spare inn. Når en vet at flere av skolene ikke klarte å holde budsjettene i 2018, betyr ytterligere reduksjoner at det begynner det nå å bli krevende å fortsette den satsningen en nå har hatt på utviklingsarbeidet og kompetanseheving.

11.2 Kvinesdal ungdomsskole

Tøri Johannessen, enhetsleder Kvinesdal ungdomsskole.
34 ansatte. Netto budsjettramme 2018 var på 20,4 mill.

Visjon- «Et godt sted å være – et godt sted å lære. Trivsel og resultater!»

Skolen har som overordnet målsetting å ligge på landssnittet eller over i fagene og på elevundersøkelsen. Skolen arbeider i tråd med Kvinesdalsskolens satsingsområder: ledelse, grunnleggende ferdigheter, læringsmiljø og samarbeid.

Vi vektlegger i særlig grad god klasseledelse, vurdering for læring, høy fagkompetanse og arbeid med relasjoner i undervisningsarbeidet. Skolen jobber kontinuerlig med mobbeforebygging og trivselsfremmende tiltak i tett samarbeid med elevråd og trivselsledere. Gjennom tydelige forventninger til arbeid, orden og oppførsel skapes faglige muligheter, trygghet og respekt. Kvinesdal ungdomsskole utdanner vennlige, vakre og vågale samfunnsborgere. Vi vil gi våre elever de beste muligheter til å lykkes i livet.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0% avvik	1,3	Underforbruk skyldes stram økonomistyring i tråd med innsparinger.
Sykefravær	<7,0%	9,57	Skolen har et økt langtidssykefravær.
Svarprosent MUS 10-faktor	75 %		Ingen medarbeiderundersøkelse i 2018.
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale		100%	

Tjenestekvalitet

Tabell 2 - Brukerundersøkelser	Mål	Resultat	
Trivsel	>4,1	4,2	Brukerundersøkelsene viser gode resultater.
Støtte fra lærerne	>4	4,1	
Støtte hjemmefra	>4,1	4,3	

Læringskultur	>3,8	4,1	I tabell 2 er de elleve første punktene hentet fra elevundersøkelsen på 10.trinnet høsten 2018. Mobbetallene er lavere enn landsnittet. De fem siste punktene er tatt fra foreldreundersøkelsen som ble foretatt høsten 2018. Målsettingen er landssnittet eller bedre.
Vurdering for læring	>3,3	3,4	
Mestring	>3,9	3,8	
Utdannings og yrkesrådgivning	>3,8	3,7	
Motivasjon	>3,5	3,5	
Medvirkning	>3,4	3,5	
Regler på skolen	>4	4,3	
Mobbing av andre elever	>4,7	5,0	
Motivasjon	>4,3	3,9	
Støtte fra lærerne	>4,6	4,1	
Trygt miljø	>4,4	4,0	
Dialog og medvirkning	>4,5	4,3	
Informasjon fra skolen	>4,2	4,1	
Svarprosent foreldreundersøkelsen	>28,3%	36,1%	

<i>Tabell 3 - Resultater</i>	<i>Mål</i>	<i>Resultat</i>	
Nasjonale prøver engelsk 8. trinn	50	48	Eksamensresultatene viser at vi har en vei å gå, men skolen har økt grunnskolepoengene jevnlig de siste årene.
Nasjonale prøver lesing 8. trinn	50	48	
Nasjonale prøver regning 8. trinn	50	48	
Nasjonale prøver regning 9.trinn	54	49	
Nasjonale prøver lesing 9.trinn	53	49	
Skriftlig eksamen norsk hovedmål	3,5	3,2	
Skriftlig eksamen engelsk	3,7	3,6	
Skriftlig eksamen matematikk	3,6	3,2	
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	41,7	41,7	

Året 2018

Resultatene for trivsel og læringsmiljø viser gode og stabile tall. På dette området bærer arbeidet med relasjoner og inkluderende skolemiljø frukter og viser at rutiner og samarbeid er godt implementert. Et nært samarbeid med vårt engasjerte elevråd og en positiv og interessert foreldregruppe som bryr seg om elevenes skolehverdag er en forutsetning for å lykkes på disse områdene.

Vi har flyttet inn i nytt oppusset administrasjonsbygg og kan glede oss over et bygg som imøtekommer våre behov og som vi kan være stolte av!

Utviklingsarbeidet dette året har særlig hatt fokus på kompetanseutvikling og implementering ift inkluderende skolemiljø, BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) og språkkommune. Gjennom samlinger, nettverk og lærende møter har skolen blitt godt rustet til å arbeide videre for å øke elevenes trivsel, kunne anvende riktige hjelpetiltak fra andre instanser gjennom godt samarbeid og bruke metoder som fremmer språklæringen og leseforståelsen i alle fag. Skolen har fått verdifull kunnskap om ulike metoder for reflekterende samtaler hvor fokus har vært på praksisfortellinger og erfaringsdeling i møte med andre skoler. Dette for å videreutvikle skriving på fagenes premisser og få en felles forståelse for språk i de ulike fag.

Året 2018 har også på flere måter vært et «unntaksår» da skolen sto ovenfor sykemeldinger i ledelsen som fordret en omrokking av rektorer i kommunen for å opprettholde driften på best mulig måte.

Utfordringer fremover

Vi vil fortsette vårt målrettede arbeid for øke de faglige resultatene ved skolen. Dette vet vi er et både tidkrevende og ressurskrevende og vil dessuten kreve gjennomtenkte prioriteringer noe som er en av flere hovedutfordringer i skolen. Indikasjoner viser også at det kan bli en økning i behovet for spesialundervisning og dertil ressurser. Nye læreplaner i tråd med fagfornyelsen kommer og dette er noe skolen må forberede seg på.

Spesialfløyen skal renoveres. Dette arbeidet har blitt utsatt grunnet fravær i ledelsen og er ment påbegynt våren 2019. Dette er sårt tiltrengt og noe vi setter stor pris på, men som vil bety at skolen må ta høyde for å se på alternativer ettersom det vil få direkte konsekvenser for elevenes skolehverdag. Alternative opplæringsarenaer i fagene musikk, mat og helse og kunst og håndverk må muligens benyttes for å gi elevene den opplæringen de har krav på i tråd med Kunnskapsløftets mål og læreplaner.

11.3 Liknes skole

Bjørn Arild Frestad, enhetsleder Liknes skole. Antall årsverk 2018 var ca 36. Netto budsjetttramme 2018 var på 23,1 millioner.

Visjon - «Læring i sentrum»

Liknes skole er en 1-7 skole med 45 ansatte og 298 elever per 31.12.18. Det er en liten oppgang fra i fjor. Vi har i tillegg kommunens eneste helårs sfo med 54 brukere per 31.12.18. Dette er en liten oppgang fra i fjor(10%). Skolens visjon henspiller både på skolens beliggenhet i kommunen og fokuset vi skal ha hver dag vi går på jobb.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0% avvik	-3,58%	Mye av overskridelsene på økonomi skyldes sviktende inntekter i forhold til budsjettet. Det er også brukt ekstra midler med bakgrunn i akutte elevsaker. Skolen tar konsekvens av dette og reduserer rammen med over ett årsverk foran neste skoleår. Sykefraværet er imidlertid gått ned fra over 7% fra i fjor. Det er meget bra. Medarbeiderundersøkelsen er fra 2017. Det ble ikke gjennomført noe i 2018.
Sykefravær	<7,0%	5,37%	
Svarprosent MUS 10-faktor	75%	67%	
Faktor: Bruk av kompetanse Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.	4,2	4,3	
Faktor: Flexibilitetsvilje Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	4,5	4,3	
Faktor: Mestringsklima I et mestringsklima motiveres	4,1	4,3	

medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.			
---	--	--	--

Tjenestekvalitet

Innsatsområde	Indikator	Mål	Resultat	
Læringsutbytte	Nasjonale prøver	Nasjonalt snitt eller bedre		
	Nasjonale prøver: Lesing 5. trinn	50	46	
	Nasjonale prøver: Regning 5. trinn	50	49	
	Nasjonale prøver: Engelsk 5. trinn	50	48	
	<i>NB! For NP vil resultat på 0,2 under NS være akseptabelt resultat for 5.klasse (gult) og 0,3 for 8. og 9. trinn. For eksamen og Grunnskolepoeng er akseptabelt resultat 0,3</i>			
Læringsmiljø	Elevundersøkelsen	På nasjonalt snitt eller over		
	Trivsel	4,3	4,3	
	Motivasjon	3,8	4,0	
	Støtte hjemmefra	4,4	4,4	
	Støtte fra lærer	4,4	4,6	
	Læringskultur	4,0	4,2	
	Mestring	4,1	4,2	
	Vurdering for læring	3,9	4,3	
	Elevdemokrati og medvirkning	3,8	4,0	
	Felles regler	4,4	4,3	
	Faglig utfordring	4,1	4,3	
	Mobbing av andre elever på skolen (1,0 det beste)	1,3	1,2	
	<i>Resultat likt NS eller over er grønt, 0,3 under er gult, og dårligere er rødt</i>			
	Foreldreundersøkelse*			
	Tas bare i partallsår			
	<i>Motivasjon</i>	4,3	4,3	
Samhandling (Skole-hjem)	Støtte fra lærerne	4,6	4,6	
	Trygt miljø	4,3	4,4	
	Dialog og medvirkning	4,5	4,5	
	Informasjon til skolen	4,3	4,2	

Året 2018

I fra 2017 til 2018 har skolen klart å løfte resultatene på elevundersøkelsen, og redusere sykefraværet. Dette er vi godt fornøyd med. Resultatene på nasjonale prøver er noe under ønsket nivå, spesielt i lesing som har vært ett av våre satsingsområder. Vi fortsetter arbeidet med å forbedre dette, med enda mer fokus på konkrete endringer i klasserommet, og litt mindre fokus på generell kompetanseheving. Vi følger likevel programmet «språkløyper» som er en sentral del i språkkommunesatsingen i Kvinesdal.

I 2018 fikk vi for første gang 3 førsteklasse, og det har fungert bra. Klasserom i modulbygg fungerer godt, men det ble en spesiell løsning med at skolebudsjettet ble belastet med bygget og leien, mens tilføringene i budsjettrammen ikke dekket fullt ut kostnadene. Det ser ut til å gå i orden i 2019.

Utfordringer fremover

Skolen må i første rekke justere utgiftene til rammen. Det betyr at vi første må ned ca 700.000 i lønnsmidler i 2019, før evt annen innsparing. Det vil la seg gjøre, men går som nevnt tidligere på bekostning av tilpasset undervisning, særskilt norskopplæring og styrkingstiltak. Det blir også meget utfordrende hvis vi om ett år må belage oss på at 2012-kullet skal fra 3 klasser til 2 klasser. Det er i dag 54 elever i kullet, og elever med utvidet plassbehov.

Vi ser imidlertid frem mot ombygging av svømmehallområdet, og håper skolen kan få et løft og fasiliteter som står opp til den store elevmassen vi har her, og de behov og ønsker skolen har.

Å drive skole er utfordrende, men vi gleder oss til å drive skolen fremover og forsøke å løfte resultatene opp på et jevnt høyt nivå.

11.4 Vesterdalen skole

Anne Grete Røgenes Frestad, enhetsleder

Årsverk: I overkant av 8.

Netto budsjettramme: 6,8 mill.

Visjon: «Kvalitet og trivsel, læring og lek»

Vesterdalen skole er en 1-7 skole med 14 fast ansatte og 68 elever per 31.12.18.

I tillegg har vi lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget inneværende skoleår.

Vi har morgen-sfo fra 07.00 og ettermiddags-sfo til 16.30 alle skoledager.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0 eller positivt avvik	-0,12%	
Sykefravær	< 7%	4,3	

Rapportering fra 10-faktor-undersøkelsen

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Svarprosent MUS 10-faktor	75 %	92 %	
Faktor: Bruk av kompetanse Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.	4,2	4,4	Tallene er fra 2017. Det er ikke gjennomført 10-faktor i 2018.
Faktor: Fleksibilitetsvilje Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	4,5	4,5	
Faktor: Mestringsklima I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.	4,1	4,6	

Innsatsområde	Indikator	Mål	Resultat
Læringsutbytte	Nasjonale prøver	50	Det er for få elever på 5. trinn til å kunne rapportere tallene offentlig. Alle prøvene viser imidlertid et snitt bedre enn landssnittet.
	Nasjonale prøver: Lesing 5. trinn	50	
	Nasjonale prøver: Regning 5. trinn	50	
	Nasjonale prøver: Engelsk 5. trinn	50	
	<i>NB! For NP vil resultat på 0,2 under NS være akseptabelt resultat for 5.klasse (gult) og 0,3 for 8. og 9. trinn. For eksamen og Grunnskolepoeng er akseptabelt resultat 0,3</i>		
Læringsmiljø (Tallene er hentet samlet for 5.-7.trinn, da 7. trinn er for få elever til	Elevundersøkelsen	På nasjonalt snitt eller over	
	Trivsel	4,3	4,3
	Motivasjon	3,7	3,4
	Støtte hjemmefra	4,2	4,6
	Støtte fra lærer	4,2	4,2

å rapportere på).	Læringskultur	4,0	3,8
	Vurdering for læring	3,6	3,9
	Elevdemokrati og medvirkning	3,6	3,4
	Felles regler	4,3	4,2
	Mobbing av andre elever på skolen (5,0 det beste)	1,3	1,3
	<i>Resultat likt NS eller over er grønt, 0,3 under er gult, og dårligere er rødt</i>		
	Foreldreundersøkelse* Tas bare i partallsår		
	<i>Motivasjon</i>	4,3	4,3
Samhandling (Skole-hjem)	Støtte fra lærerne	4,6	4,8
	Trygt miljø	4,4	4,5
	Grunnleggende ferdighet - regning	3,5	3,6
	Grunnleggende ferdighet - Lesing	4,0	3,9

Året 2018

Undersøkelser viser at det er høy trivsel blant elever og ansatte, og vi har gode elevresultater. Vi har en elevflokk både skole og foresatte kan være stolte av. Der er likevel mye vi kan bli bedre på, og vi jobber systematisk for å være en god skole for alle. Etter en oppgang i sykefraværet i 2017, er vi nå glade for å ha redusert dette i 2018. Skolens økonomi er i balanse, noe vi er svært glade for.

Skolen har fokus på fellesopplevelser, noe elevene setter høyt. Kanonballturnering og juletreff er to gode eksempler på dette.

Utfordringer fremover

Vi har jobbet målrettet gjennom flere år for å få gode elevresultater og god trivsel, og dette har vi i stor grad lykkes med. Vi har som mål at alle elever skal ha et godt læringsutbytte, samtidig som en skal sørge for at de får oppfylt sine rettigheter i det psykiske og fysiske skolemiljøet. Det er en utfordring å nå disse målene.

Økonomi: Skoleskyssen gjør et stort innhogg i skolens økonomi. I tillegg er det gjort strukturelle endringer i delingen av elevgrupper for å støtte læringsmiljøet. I tiden fremover kan det bli en utfordring å holde budsjettet i forbindelse med store skyssutgifter og tiltak med økt voksentetthet i enkelte elevgrupper.

Anne Grete R. Frestad
Konstituert rektor
Vesterdalen skole
Mars 2019

11.5 Austerdalen skole

Enhetens mål og/eller visjon:

Et trygt sted å være og et godt sted å lære.

Kort beskrivelse av enheten:

Skolen er en fådelt 1-7 skole med 72 elever. Vi har 13 ansatte: 7 lærere, 1 rektor, 3 fagarbeidere, 1 assistent og 1 lærling.

Enhetens satsningsområder:

Kvinesdalsskolen og Austerdalen skole har fire hovedsatsningsområder:

- Ledelse
- Grunnleggende ferdigheter
- Læringsmiljø
- Samarbeid

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	+/-1%	-0,59%	Aldri bra nok når det er minus!
Sykefravær	< 7	6,45%	Vi jobber med dette hele tiden!
Svarprosent MUS 10-faktor	75 %		Ingen medarbeiderundersøkelse i 2018
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	75 %	100%	Fornøyd

Tjenestekvalitet

Innsatsområde	Indikator	Mål	Resultat
Læringsutbytte	Nasjonale prøver	Nasjonalt snitt eller bedre	Klassene er for små til å rapportere
	Nasjonale prøver: Lesing 5. trinn	Nasjonalt snitt eller bedre	
	Nasjonale prøver: Regning 5. trinn	Nasjonalt snitt eller bedre	
	Nasjonale prøver: Engelsk 5. trinn	Nasjonalt snitt eller bedre	
	<i>NB! For NP vil resultat på 0,2 under NS være akseptabelt resultat for 5.klasse (gult) og 0,3 for 8. og 9. trinn. For eksamen og Grunnskolepoeng er akseptabelt resultat 0,3</i>		
Læringsmiljø	Elevundersøkelsen (5-7.kl)	På nasjonalt snitt eller over	
	Trivsel	4,3	3,8
	Motivasjon	3,7	3,5
	Støtte hjemmefra	4,2	4,4
	Støtte fra lærer	4,2	4,4
	Læringskultur	4,0	4,0
	Vurdering for læring	3,6	3,9
	Elevdemokrati og medvirkning	3,6	3,8
	Felles regler	4,3	4,6
	Mobbing av andre elever på skolen (5,0 det beste)	4,7	4,8
	<i>Resultat likt NS eller over er grønt, 0,3 under er gult, og dårligere er rødt</i>		
Foreldreundersøkelse*			
Tas bare i partallsår			
<i>Motivasjon</i>	4,3	4,7	
Samhandling (Skole-hjem)	Støtte fra lærerne	4,6	4,9
	Trygt miljø	4,4	4,9
	Grunnleggende ferdighet - regning	3,5	4,1
	Grunnleggende ferdighet - Lesing	4,0	4,3

Året 2018

Vi har jobbet for trivsel og læring. Vi har ennå spørsmål om det blir læring av det vi gjør.
Vi har lagt vekt på god klasseledelse og gode relasjoner!
Vi har jobber for å se hver elev og utvikle denne best mulig.
Austerdalen skole har i tillegg jobbet ekstra med disse to mer lokale satsingsområdene:
VFL (Vurdering for læring) og «Språk-kommune».

Utfordringer fremover

Vår hovedutfordring er å stabilisere og få et jevnt godt læringsresultat på Austerdalen skole.
Vi har hatt gode ansatte som er bevisste at dette er vår største utfordring.
Dette året var vi på snitt eller rett under i nasjonale prøver.

Vi sliter med at det går mye penger av skolens budsjett til spesialundervisning/ til enkelt elever med behov. Og at vi er en skole der forholdsvis mye penger går med til skyss.

Vi jobber for å bedre læringsresultater i matematikk, engelsk og norsk. Vi forsøker å skjerme disse time og holder derfor i så stor grad som mulig klassene delt/i egen gruppe i disse fagene. Sparingen som kommer gjør dette veldig vanskelig for oss fremover.

Trivsel og godt læringsmiljø skal ivaretas for alle elever.
Skoleåret 2018 ser vi at vi har et dårligere resultat på elever sin skoletrivsel.
Dette må vi bedre til neste skoleår og blir vår store utfordring.
Vi mener at dette kan ha sammenheng med mye sammenslåtte timer og stram økonomi.
I tillegg kan nok et rektoransvar fordelt på to skoler spille inn her.
Vi jobber ennå med å få alle ansatte til å se hver enkelt elev og i vareta hver enkelt av dem.
Vi vil elevene godt!

Vi har hatt en bedring i sykefraværet og vil jobbe for at denne utviklingen skal fortsette.

Austerdalen skole har hatt et tøft år med halv rektorressurs på egen skole.

11.6 Feda skole

Feda skole har 11 ansatte fordelt på ca 9 årsverk og en brutto budsjetttramme var i 2018 kr 6,1 MNOK

I 2018 hadde Feda skole hadde 54 flotte elever fra 1.-7. klasse. 23 elever har benyttet seg av tilbud om skolefritidsordning. Skolen har et flott utemiljøet som i de siste årene er oppgradert med kunstgressbane, lekeapparater og hinderløype.

Skolen og dens område benyttes aktivt av lokalmiljøet utenom skoletid.

Skoles motto er - «kvalitet og trivsel» og i 2018

Skolens resultater

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi		2,7%	Enheten har god økonomisk styring.
Sykefravær	7 %	14,6%	Situasjonen mhp sykefravær har vært utfordrende.
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	100%	100%	

Tjenestekvalitet

Innsatsområde	Indikator	Mål	Resultat	Kommentar
Lærings-utbytte	Nasjonale prøver	Nasjonalt snitt eller bedre		
	Nasjonale prøver: Lesing 5. trinn	50		<i>Elevtallet er for lite til offentliggjøring av resultatet. Men skolen skåret godt på nasjonale prøver.</i>
	Nasjonale prøver: Regning 5. trinn	50		
	Nasjonale prøver: Engelsk 5. trinn	50		
Læringsmiljø	Elevundersøkelsen	Mål Nasjonalt snitt eller over	Resultat	
	Trivsel	4,3		<i>Elevtallet er for lite til offentliggjøring. Ellers er skåren på elevundersøkelsen god i år.</i>
	Støtte fra lærerne	4,		
	Støtte hjemmefra	4,4		
	Faglig utfordring	4,1		
	Vurdering for læring	4,1		
	Læringskultur	4,0		
	Mestring	4,1		
	Motivasjon	3,8		
	Elevdemokrati og medvirkning	3,8		
	Felles regler	3,8		
	Mobbet av andre elever	1,3		

Året 2018

Skolens satsingsområder er nedfelt i Oppvekstplanen for Kvinesdal kommune – Barnehage og grunnskole 2016 – 2020. Feda skole følger opp disse.

- I forhold til Læringsmiljø har vi fokusert på arbeidet med å skape et godt og trygt skole- og læringsmiljø gjennom tydelig klasseledelse og fokus på å utvikle sosial kompetanse. Videre har skolen revidert sine rutiner slik at de er i tråd med den nye §9A i opplæringsloven.
- Gjennom satsing på grunnleggende ferdigheter som lesing og regning i alle fag har skolen hatt et sterkt fokus på elevenes læring og faglige resultater.
- Samarbeid arbeider med å ha godt forhold og tett dialog med foresatte. Tverrfaglig samarbeid har også vært en satsing og skolen har arbeidet med BTI modellen. Gjennom denne satsingen har også barnevernets satsing på traumebasert omsorg vært en del av skolens fokusområde.

I arbeidet med satsingsområdene utvikler skolen en egen tiltaksplan som gjennomføres i løpet av skoleåret. Det vil være flere konkrete tiltak for hvert av satsingsområdene. Tiltakene skal være målbare. Tiltaksplanen skal følges opp kontinuerlig og evalueres på slutten av hvert skoleåret.

Året har ellers vært preget av midlertidig rektorbytte på grunn av utfordringer med sykdom i rektorkollegiet i Kvinesdalskolen

Utfordringer fremover

Skolen vil fortsette å følge opp satsingsområdene i oppvekstplanen. For å lykkes i dette arbeidet er det viktig at skolen hele tiden utvikler seg og tar i bruk ny forskningsbasert kunnskap. Det å utvikle skolen til en lærende organisasjon og bygge kapasitet i organisasjonen en viktig utfordring i året som kommer.

Torbjørn Johnsen
Feda skole
Rektor

11.7 Kvinlog skule

Skulen er ein 1- 10-skule og den einaste nynorskskulen i kommunen. Skulen har 77 elevar, 20 tilsette, mest 14 årsverk. Revidert budsjetttramme på 10,1 mill..

Forutan satsingsområda til Kvinesdalsskolen, har vi jobba vidare for å implementere satsinga «Ungdomsstrinn i utvikling» i regi av UDIR som starta hausten 2015 med «Regning i alle fag» og «Klasseleiing» som tema. Satsinga Språkkommune med språkløyper er veldig bra og er via stor oppmerksomheit på skulen.

Sentralt i drifta på skulen, er organisasjonsutvikling og profesjonalisering av tilsette. Tilsette er den viktigaste ressursen vi har, og den må forvaltast godt. Skulen har klare mål å vera ein skule som er utviklingvillig, og då er organisasjonsutvikling med og er ein «drivar».

Visjon: Kvinlog skule – ein trygg og god skule der alle trivst og får kunnskapar– der alle viser ansvar og tek omsorg for kvarandre.

Økonomi og personale

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	+/- 1%	0,6 % i mindreforbruk	God økonomistyring
Sykefravær	< 7 %	2,39	
Svarprosent MUS 10-faktor	75 %		Ingen medarbeiderundersøkelse i 2018
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	100%	100 %	

Tjenestekvalitet

Innsatsområde	Indikator	Mål	Resultat
Læringsutbytte		Nasjonalt snitt eller bedre	For få til å oppgje tall *
	Nasjonale prøver		
	Nasjonale prøver: Lesing 5. trinn	50	54
	Nasjonale prøver: Lesing 8. trinn	50	50
	Nasjonale prøver: Lesing 9. trinn	53	*
	Nasjonale prøver: Regning 5. trinn	50	57
	Nasjonale prøver: Regning 8. trinn	50	52
	Nasjonale prøver: Regning 9. trinn	54	*
	Nasjonale prøver: Engelsk 5. trinn	50	58
	Nasjonale prøver: Engelsk 8. trinn	50	47
	Avgangsprøve		*
	Eksamenskarakterer: Norsk skriftlig (h)		*
	Eksamenskarakterer: Matematikk skriftlig		*
	Eksamenskarakterer: Engelsk skriftlig		*
Eksamenskarakterer: Munnlege fag.		*	
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	41,7	*	
	<i>NB! For NP vil resultat på 0,2 under NS være akseptabelt resultat for 5.klasse (gult) og 0,3 for 8. og 9. trinn.</i>		

	<i>For eksamen og Grunnskolepoeng er akseptabelt resultat 0,3</i>			
Læringsmiljø	Elevundersøkelsen	På nasjonalt snitt eller over	5-10.kl gj.snitt	
	Trivsel	4,3	4,2	
	Motivasjon	3,7	3,7	
	Støtte hjemmefra	4,2	4,6	
	Støtte frå lærar	4,2	4,6	
	Læringskultur	4,0	4,0	
	Vurdering for læring	3,6	4,2	
	Elevdemokrati og medvirkning	3,6	3,9	
	Felles regler	4,3	4,3	
	Mobbing av andre elever på skolen (5,0 det beste)	4,7	4,8	
	Utdanning og yrkesveiledning (ungdomsskolen)	3,7	4,0	
	Relevant opplæring	3,6	4,0	
	<i>Resultat likt NS eller over er grønt, mellom 0,1 og 0,3 under er gult, og dårligere er rødt.</i>			
Samhandling (Skole-hjem)	Foreldreundersøkelsen *			
	Motivasjon	4,3	4,3	
	Støtte fra lærerne	4,6	4,9	
	Trygt miljø	4,4	4,8	
	Grunnleggende ferdighet – lesing	4,0	4,4	
	Læring og utvikling	4,2	4,6	

Året 2018

Også dette året var det veldig bra når det gjelder NP. Spesielt 5.kl hadde svært godt resultat, langt over landsnittet. Sjå tala ovanfor!

Grunnskulepoenga synar at elevane på Kvinlog skule igjen har godt læringsutbytte og klarar seg bra, mest 2,0 poeng over landsnittet!

Eg må bare gjenta meg sjølv: Det er arbeidsmiljø og trivsel som er drivarane her! Dette klarar dei tilsette å bruke inn mot elevane i møte med læring saman med fagleg og relasjonell dyktighet. Dei synar i praksis at dei er til for elevane.

Skulen har positive og flotte foreldre som er medspelarar i skularbeid. Alt dette er med på å halde den gode «kulturen» levande!

Utfordringer fremover

Halde det positive «trykket» som vi har og har hatt år etter år. Ein av utfordringane framover vil fortsatt vera å prioritera energien på dei rette områda som bl.a. Kvinesdalsskolen satsar på, for skulen vår. Det er viktig å få tid til å «trene» på det vi satsar på.

Implementeringstid/»trening» tek 3-5 år, seier forskarane.

Skulen har mange område som det skal «satsast på», og dette skal gå hand i hand med det daglege arbeidet og oppfølging av kvar enkelt elev. Og det å «sjå» kvar elev, at eleven opplever at dei tilsette bryr seg om han, det er nok det aller viktigaste.

Renovering av store delar av skulen håper vi vil bli sett i gong om ikkje lenge. Og når fleirbrukshallen står på ferdig om nokre år, vil vi få positive utfordringar som vi gler oss å ta fatt på. Dette vil bli ein svær positiv tilvekst til skulen.

11.8 Kvinesdal voksenopplæring

Raymond Olsen er enhetsleder for Kvinesdal voksenopplæring
11 ansatte. Budsjettrammen vår var på 1,4 millioner.

Visjon- «Vi hjelper deg videre»

Kvinesdal voksenopplæring har som mål å gi en rask og varig overgang fra skole til utdanning eller arbeid. Dette gjøres gjennom å kvalifisere elevene i norsk og andre fag som trenges for å komme videre i karrieren i Norge.

Vi skal også sørge for grunnleggende ferdigheter for voksne som ikke har hatt tilstrekkelig utbytte av den ordinære grunnskolen.

Utvikling av skolen er viktig for oss. Derfor søkte vi i 2017 om å bli med i et 3-årig nasjonalt prosjekt som går under navnet FVO. Vi prøver ut en ny modulbasert læreplan, Kompetanseløftet, som er tilrettelagt for voksne med innvandrerbakgrunn. I forbindelse med dette prosjektet ble vi også i 2018 invitert til å søke om et kollektivt utviklingsprosjekt innenfor Vurdering for Læring VFL. Prinsippene i VFL er i liten grad utprøvd i et flerkulturelt miljø.

Vi oppfordrer de av våre elever som har muligheter for det til å ta utdanning i Norge. Mange har kort skolegang fra hjemlandet og det er få jobber i Norge for de som ikke har minst et fagbrev i CV-en sin.

Vi jobber også for integrering av våre elever i samfunnet og i Kvinesdal. For å bli gode borgere i Norge er både, jobb, utdanning og sosiale relasjoner viktig.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0% avvik	96,14%	Mindreforbruk skyldes stram økonomistyring og økte norsktilskudd.
Sykefravær	<7,0%	7,77%	Skolen har et økt Langtidssykefravær.
Svarprosent MUS 10-faktor	75 %	92%	God deltakelse. En ansatt unnlot å svare
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale		100%	

VI har ingen elev/bruker undersøkelse i voksenopplæringen.

<i>Grunnskolen</i>	<i>Mål</i>	<i>Resultat</i>	
Snitt standpunktkarakter		3,2	Det er normalt at muntlig karakterer ligger over skriftlig i grunnskole for voksne. Vi ønsker å høyne skriftlig karakterene på eksamen.
Muntlig eksamen norsk		3,4	
Muntlig eksamen Naturfag		3,1	
Skriftlig eksamen engelsk		2,0	

Norskprøver et Introduksjonsloven			% på nivå B2	% på nivå B1	% på nivå A2	% på nivå A1	% under A1	% ikke vurdert
Norge	Sommer 2018	Prøvetype Muntlig kommunikasjon	9	31	46	14	1	0
		Skriftlig framstilling	4	30	47	17	2	0
Kvinesdal	Sommer 2018	Muntlig kommunikasjon	18	59	9	14	-	-
		Skriftlig framstilling	-	27	53	20	-	-

Året 2018

Vi har flere gode resultater å vise til for dette året. Vi hadde rekord i antall elever som tok grunnskole eksamen i 2018, 20 stk. Slik ser statistikken ut de siste 4 årene:

2016	2017	2018	2019
3	10	20	16

Det er ikke bare at de tar eksamen som teller, men vi kjenner ikke til at noen av våre elever har droppet ut av videregående skole.

De fleste som har grunnskole fra hjemlandet skal kun ta norskprøve hos oss. For sommeren 2018 var våre resultater også her gode.

For 2017 fikk tilbakemelding fra IMDI om at vi var blant de 3 beste kommunene i Vest Agder i forhold til å få flyktinger ut i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. Da var tallene 52 %..

Flyktingtjenesten NAV har regnet ut at tallene for 2018 er enda bedre. Hele 92 % av våre introduksjonselever gikk ut i arbeid eller utdanning etter introduksjonsprogrammet i 2018.

Vi følger opp våre to nasjonale prosjekter. De fører til en dreining fra aktivitet i skolen til læring i skolen. Våre fellesmøter er preget av et kollegiet som prøver ut, evaluerer, diskuterer og vi er opptatt av utvikling. Vi deltar på mange, gode og relevante kurs. Vi prøver ut og deler prinsipper i VFL og målet er en kollektiv vurderingspraksis til beste for våre elever.

Vårt aktivitetsnivå kan også være slitsom og krevende for våre lærere. Det kan gi seg utslag i en viss slitasje.

En annen utfordring er å få informert politikere om hva vi gjør for tiden. Vi blir ofte møtt med at voksenopplæringen bruke mer penger enn før, men aktivitets nivået vårt forklarer hvorfor.

Vi har også et aktivt forhold til Facebook og lokalpressen for å drive positiv informasjon om våre elever og vårt arbeid.

2018 var også vårt første år som egen enhet. Vi er en skole og vi driver undervisning, både etter Opplæringsloven og Introduksjonsloven. Men vi arbeider med voksne og mange av våre fokusområder er annerledes enn Kvinesdalskolens. Det har derfor kun blitt sporadisk deltakelse på rektormøter for vår del. Geir Bruli og Finn Kydland er gode mellomledere for oss.

Kvinesdal voksenopplæring har også en liten avdeling norske, voksne spesialelever. Det dreier seg om 6 elever som har fra 1-6 timer undervisning i uken. Voksenopplæringen har i flere år kjøpt tjenester utenfor skolen til disse elevene, der de fleste har helt spesielle behov. 1 elev kommer på skolen og får undervisning i lesing og skriving.

Utfordringer fremover

Neste skoleår vil by på store utfordringer for oss. Elevtallet minker og de som skal ta grunnskole eksamen er nedadgående. Vi har fått betydelige kutt i vårt budsjett som setter ekstra store krav til oss og hvordan vi organiserer våre klasser. Spredningen på nivåene vil bli større.

Vi ønsker å tilby våre tjenester på andre områder. Arbeidsinnvandringen til Norge vil øke og vi har startet kurs i norsk for denne gruppa. Det ønsker vi å utvide. Vi har på planer om å starte kurs i digital kompetanse for voksne.

FVO forsøket forlenges og vi vil søke om å bli med videre. Vi har også snakket med de andre voksenopplæringssettene i Lister om de blir med. I løpet av en måned vil de svare på det.

Vi har blitt oppfordret til å delta i et kombinasjonsforsøk med videregående skole. Det vil være mest aktuelt å samarbeide med Karriere Lister om et slikt forsøk. Også dette skal avgjøres i april.

Vi vil fortsette med FVO forsøket, nå med en dreining på hvordan vi kan organisere det med enda færre elever. Vi vil avslutte kompetansehevings arbeidet med VFL sommeren 2020.

Vi må, i samarbeid med Flyktningtjenesten, arbeide for en større inkludering og integrering av våre flyktninger i kommunen. Mye arbeid gjenstår her.

Raymond Olsen
Enhetsleder
Kvinesdal voksenopplæring

12.03.2019

11.9 Barnehageenheten

Barnehageenheten er organisert i *en* enhet med enhetsleder, og styrer i hver barnehage. Enheten består av 7 kommunale barnehager. Pr. 15.12.18 var det 309 barn og ca. 85 årsverk. Budsjetttramme: 46.7 mill.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Barn har rett til omsorg og nærhet. For barnehagen er det en primæroppgave å gi omsorg og nærhet og sørge for at barna ut fra alder og individuelle forutsetninger blir møtt med lydhørhet, innlevelse og vilje til samspill.

(Barnehageloven § 1).

Visjon: Læring i alt

Enhetens satsningsområder (ref. kommunal oppvekstplan):

- Ledelse
- Grunnleggende ferdigheter
- Læringsmiljø
- Samarbeid

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0 el.	1,77 %	• En avd. ved

	pos.avvik		<p>Åmotsmarka ble ikke igangsatt ved barnehagestart fordi det ikke var behov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vakante stillinger • Få barn som har rett på spesialpedagogisk hjelp • Oppfyller ikke norm om pedagogisk bemanning • Refusjoner langtidssykm.
Sykefravær	>8,5 %	10 %	Høyt langtidsfravær i enkelte avdelinger
Barnehageenheten, felles			Tall kan ikke publiseres pga. under 10 ansatte
Austerdalen barnehage		5,03	
Feda barnehage		5,48	
Fjotland barnehage			Tall kan ikke publiseres pga. under 10 ansatte
Knerten barnehage		33,64	
Rafoss barnehage		5,06	
Sentrum barnehage		3,28	
Åmotsmarka barnehage		13,85	
Svarprosent MUS	>75 %	82 %	Bra deltakelse!
Austerdalen barnehage		91 %	
Feda barnehage		67 %	
Fjotland barnehage		100 %	
Knerten + Øye		69 %	
Rafoss barnehage		75 %	
Sentrum barnehage		69 %	
Åmotsmarka barnehage		95 %	
Bruk av kompetanse	4,2	4,6	Kjempe bra 😊
Austerdalen barnehage		4,4	
Feda barnehage		4,6	
Fjotland barnehage		4,4	
Knerten + Øye		4,6	
Rafoss barnehage		4,6	
Sentrum barnehage		4,8	
Åmotsmarka barnehage		4,5	
Fleksibilitetsvilje	4,5	4,7	Kjempe bra 😊
Austerdalen barnehage		4,4	

Feda barnehage		4,6	
Fjotland barnehage		4,6	
Knerten + Øye		4,6	
Rafoss barnehage		4,7	
Sentrum barnehage		4,9	
Åmotsmarka barnehage		4,5	
Mestringsklima	4,1	4,5	
Austerdalen barnehage		4,1	
Feda barnehage		4,6	
Fjotland barnehage		4,6	
Knerten + Øye		4,5	
Rafoss barnehage		4,6	
Sentrum barnehage		4,1	
Åmotsmarka barnehage		4,4	
Brukertilfredshet Foreldreundersøkelsen 2018 (Udir)			Nasjonalt snitt:
<i>Ute- og innemiljø</i>	Landssnittet +	4,3	4,3
<i>Relasjon mellom barn og voksen</i>	Landssnittet +	4,6	4,6
<i>Barnets trivsel</i>	Landssnittet +	4,8	4,7
<i>Informasjon</i>	Landssnittet +	4,3	4,2
<i>Barnets utvikling</i>	Landssnittet +	4,8	4,6
<i>Medvirkning</i>	Landssnittet +	4,4	4,2
<i>Henting og levering</i>	Landssnittet +	4,5	4,4
<i>Tilvenning og skolestart</i>	Landssnittet +	4,6	4,5
<i>Tilfredshet</i>	Landssnittet +	4,6	4,5
Svarprosent	Landssnittet +	71%	71 %
Kostratall 2018			
Andel barn med barnehageplass 1 – 5 år	Landssnittet (91,8)	87,5	Sammenlignet med 2017 har dekningsgraden gått noe ned 0,5 %.
Andel barn med oppholdstid 33 timer el. mer pr. uke	Landssnittet (98,4)	93,2	Det har vært en betydelig økning i oppholdstid selv om vi fortsatt ligger en del under landssnittet.

Året 2018

Enheten hadde stort fokus på kompetanseheving og kapasitetsbygging i forhold til kvaliteten på den voksnes relasjoner til hvert enkelt barn. Vi hadde også dette året stor satsning på kompetanseheving innen språk og språkutvikling. Kommunen deltok bl.a. i Språkkommune satsningen.

Enheten tilbydde barnehageplass til alle som ønsket det.

Utfordringer fremover

- Å skaffe og beholde kvalifisert personalet (pedagoger) slik at vi driver barnehagene i tråd med barnehageloven
- Å balansere tilbud og etterspørsel
- Å gi et barnehagetilbud av høy kvalitet til **alle** barn
- Høyt sykefravær i enkelte avdelinger
- Mange ansatte som ønsker å jobbe deltid

12 Sektor for Helse og omsorg

Årsrapporter for tjenesteenheter innen helse og omsorg
Kommunalsjef

Anne Berit Åtland Hansen

Sammen skaper vi fremtiden

Helse- og omsorgstjenestene gir tjenester som er viktige i alle faser av livet. Tjenestene er preget av utfordringer: Det blir flere eldre og færre yrkesaktive og kommunen får nye oppgaver fra staten. Men ny teknologi gir nye muligheter. Regjeringen la i mai 2018 fram stortingsmeldingen «Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre». Fornye, forenkle og forbedre er stikkord for tjenestene framover.

Måloppnåelse 2018 og evaluering:

- **Dypdykk i tjenesten samt ny helse- og omsorgsplan.** Våren 2018 bisto Agenda Kaupang Kvinesdal kommunen i arbeidet med analyse og «dypdykk» i helse- og omsorgstjenestene. Analysemateriell, demografi og statlige føringer har gitt grunnlag for nytt strategisk styringsdokument i tjenesten, **Helse og omsorg i Kvinesdal mot 2040 (Kst. PS – 67/18)**. Det er stort fokus på strategier og hovedgrep for utvikling av tjenesten. Helsefremming, innovasjon og frivillighet er noen av stikkordene. Kommune 3.0 er et begrep som blir brukt i planen for å signalisere en ny rolle for kommunen. Vi er på vei fra det såkalte «servicesamfunnet» over mot «felleskapssamfunnet». Plan for **Helse og omsorg i Kvinesdal mot 2040** skal

rulleres i 2023. Handlingsplanen rulleres årlig og det rapporteres om måloppnåelse i årsrapporten.

- **Velferdsteknologi og Telemedisin.** Strategisk plan for Helsenettverk Lister har et område som omhandler velferdsteknologi. «Innføring velferdsteknologi Agder» Kvinesdal er, sammen med resten av Agderkommunen, med i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet. Målet med prosjektet er: «*Trygghets- og varslings-teknologi er integrert i helse- og omsorgstjenesten i alle 30 kommunene innen 2020 på en slik måte at det gir gevinster*». Sektoren har i løpet av 2018 brettet ut teknologi i alle enheter. I tillegg regnes det på gevinster, for å synliggjøre effekter av teknologien. Velferdsteknologi er en del av de kommunale tildelingskriteriene.
- **Trygghetsalarmer.** I løpet av 2018 ble det politisk vedtatt at Kvinesdal kommune sine trygghetsalarmer skulle knyttes opp mot responscenteret i Kristiansand. I løpet av høsten ble alle trygghetsalarmer skiftet ut med digitale alarmer, og innen utgangen av 2018 ble alle trygghetsalarmer koplet opp mot responscenteret på Valhalla. Erfaringer er gode med denne ordningen. Det jobbes med teknisk overvåking av teknologien.
- **Pasientjournal.** Regjeringen har gitt sin tilslutning til anbefalingen om at en felles, nasjonal løsning for helse- og omsorgstjenesten bør være målbildet for «Én innbygger – én journal». Direktoratet for e-helse er bedt om å initiere det videre planleggingsarbeidet. Direktoratet valgte å invitere med Kristiansand og Agder i dette arbeidet. Kvinesdal har vært med i oppstartsamlingen i Agder Dette er et av de største og viktigste prosjektene innenfor kommunal helse- og omsorgstjeneste, og Agderkommunene har kunnet bidra med kunnskap og erfaring til å påvirke morgendagens journal-løsninger og samtidig få førstehånds kjennskap til den nasjonale prosessen.
- **Miljørettet helsevern.** Kvinesdal, Flekkefjord, Lyngdal og Sirdal har samarbeidet om et prosjekt hvor formålet er å systematisere, samordne og videreutvikle arbeidet med miljørettet helsevern. I 2018 ble det ansatt en fagutvikler i prosjektstilling som har arbeidet med dette området i nært samarbeid med kommuneoverlegene, tekniske tjenester, oppvekst og helse og omsorg. Miljørettet helsevern er et omfattende og komplisert fagområde, og det jobbes aktivt med nettsider, oversikt, struktur og planlagte godkjenninger av virksomheter (skoler, barnehager, frisørsalonger, hulltaking mm).
- **Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH).** Fra 1.1.2018 ble psykisk helse og rus en del av det kommunal øyeblikkelige hjelpetilbudet. I løpet av 2018 har det vært totalt 37 innleggelses i KØH, 23 fra hjemmet, 2 fra spesialisthelsetjenesten og 12 fra annet. 8 av innleggelsene var med utgangspunkt i psykisk helse /rus. Det er nært samarbeid mellom enhetene for å håndtere KØH tilbudet på en god måte.
- **Kompetanseheving.** Det jobbes aktivt med strategisk kompetanseheving innen sektoren. I 2018 deltok 134 stk. på ulike kompetanseprogram. Dette fra Demensomsorgens ABC, helsefag, vernepleie, sykepleie, div videreutdanninger og masterprogram.
- **Måling og mening.** Listerprosjekt som ble tildelt 250 000,- i skjønnsmidler for 2018. Målsetting for prosjektet var at kommunene i Lister skal ha kompetanse på hvordan

man innhenter, analyserer og bruker styringsdata i planlegging av helse- og omsorgstjenester, herunder i styringsdokumenter som virksomhetsplaner, budsjett- og økonomiplaner. I løpet av 2018 har kommunen deltatt i nettverk med analyser samt opplæring via e-læringskurs i IPLOS.

Kommunal drift 2018 (IPLOS)

Antall enkeltvedtak	536
Antall innvilgede søknader	525
Antall søknader med avslag	11
Antall søknader avskrevet (avsluttet uten behandling)	5
Antall langtidsplass i institusjon ikke iverksatt til gitt garantidato	2
Innvilget langtidsopphold i institusjon	12
Avslag langtidsopphold i institusjon	0

12.1 Boligbaserte tjenester

Enhetsleder **Carina Alemi**

44,2 årsverk fordelt på 64 ansatte
Budsjett 38,1 mill

Visjon:

«Vi skal skape mestring, aktivitet og livslyst, - via medvirkning, glede og omsorg.»

Boligbaserte tjenester er organisert som egen enhet med to avdelinger (Faret og Bjørkelunden), og yter tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Vi gir tjenester til mennesker med medfødte og/eller ervervede funksjonshemninger, utviklingshemning og -forstyrrelser.

Tjenesten omfatter:

- Boliger med del- eller heldøgnsdrift for til sammen 30 personer (geriatri, psykiatri og personer med utviklingsforstyrrelser). Her tilbys hjemmehjelp, hjemmesykepleie, praktisk bistand, botrening, veiledning og aktiv omsorg.
- Avlastningstilbud til hjemmeboende barn og unge, og deres familier.
- Vi yter også tjenester, gjennom både små og store tiltak til personer som bor i egne hus og leiligheter utenfor ordinære bofellesskap.

Enheten benytter seg av tverrfaglig kompetanse for å gi individuelt tilpassede tjenester. Vi jobber tett sammen med den enkelte tjenestemottaker og deres representanter. Dette gir gode muligheter til å utforme, organisere og gjennomføre forsvarlige tjenester som er individuelt tilpasset den enkeltes behov. Målet vårt er at våre brukere skal styre egen hverdag i størst mulig grad på egenhånd og oppnå mest mulig mestring i eget liv. Vi gjennomfører brukerundersøkelse hvert annet år som en del av kvalitetssikringen på området.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0 % avvik	-3,89 % merforbruk	Endringer i brukergruppen gir store variasjoner i inntekter og utgifter som er vanskelig å forutse. Brukergruppen blir eldre og mer pleietrengende. Å bo i eget hjem til livets slutt er blitt prioritert. Enheten har store utgifter grunnet rettighetsfestet BPA. Høyt sykefravær.
Sykefravær	<10%	11,36%	Stort langtidsfravær. Ikke jobbrelatert.
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	75%	75,68%	

Tjenestekvalitet

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Brukerundersøkelse	75%	27%	Gjennomføres hvert andre år Svarprosenten er lav, noe som igjen fører til at det er vanskelig å bruke resultatene som indikator for kvalitet.
Pårørende/brukerrepresentantundersøkelse	75%	28%	Gjennomføres hvert

			andre år
			Svarprosenten er lav, noe som igjen fører til at det er vanskelig å bruke resultatene som indikator for kvalitet.

Året 2018

I 2018 har det vært jobbet mye med differensiering og spesialisering av tjenester innen enheten. Ved å sikre særskilt høyere kompetanse i hver enkelt bolig/tiltak har det gitt oss gode forutsetninger for økt kvalitet. Flere ansatte har jobbet med kurset «Mitt livs ABC». I tillegg er flere ansatte under utdanning i helsefag og vernepleie. Vi har holdt fokus på opplæring og vedlikehold i forhold til våre fagsystemer Profil og QM+ gjennom året som har gått.

Ressursutnyttelsen ser vi innebærer økte forutsetninger for å kunne løse lovpålagte oppgaver mer kostnadseffektivitet og med en høyere grad av kvalitet. Ledelsen har hatt et stort fokus på kompetanseheving. Det har vært startet og videreført moduler for ledelsesutdanning, samt enkelte har påbegynt Masterprogram i Helseledelse.

Vi har i 2018 hatt fokus på velferdsteknologiske løsninger, som er med å fremme egenstyring og uavhengighet, som igjen har vist seg å være en bidragsyter til at tjenestemottakerne opplever egenmestring, økt selvstendighet og livskvalitet i hverdagen.

Enheten har gjennom året hatt stort fokus på nærværarbeid i form av tett oppfølging både i plenum og av den enkelte ansatte. Det er igangsatt individuelle nærværssamtaler med personer med høyt sykefravær med bistand fra organisasjonskonsulent og BHT.

Brukermassen ser vi er i stadig endring. Disse endringene gir store utslag økonomisk da det ofte er ressurskrevende brukere som tildeles tjenester. Enheten dekker behov fra yngre til

eldre tjenestemottakere, hvor det er store varierte hjelpebehov. Det er i dag flere personer med utviklingshemning som når en høyere alder enn tidligere, samtidig som de også er disponert for en tidligere aldringsprosess enn mennesker uten utviklingshemning.

Utfordringer fremover

Enheten har fortsatt et høyt sykefravær, til tross for fokusprosjekt som ble avsluttet i 2016.

Tilpasse driften til rammene. Dette gjøres ved å kontinuerlig arbeide med alternativer for effektivisering av tjenester. God struktur på enheten kan bidra til økonomisk balanse og bedre handlingsrom økonomisk sett.

Enheten valgte å legge til side og avslutte arbeidet med større bofellesskap. Det ble isteden satt i gang en del nye tiltak i forhold til balanseringen av økonomien jf. Virksomhetsplan 2017.

Ulike brukergrupper krever ulike tiltak. Rettighetsfestet BPA ordning gir en høyere utgift enn det som det er budsjettet til.

12.2 Åpen omsorg og rehabilitering

«Vakre, vennlige, vågale hver for seg – sammen dynamitt»

Enhetsleder **Torhild Kvinlaug**

75 årsverk fordelt på 110 ansatte. 52,5 mill.

KVINA^{vit}_{id}
Et hjem med velferd, innovasjon, trygghet & ansvar

Enhetens mål /visjon:

- Åpenhet og respekt.
- Kunnskap og innovasjon i tjenesten.
- Et forsvarlig tjenestetilbud innenfor rammen.
- Tilrettelegge for at brukeren i større grad blir en ressurs i eget liv.

- Trygghet, egenmestring og kreativitet.

«Hva er viktig for deg?»

Kort beskrivelse av enheten:

Åpen omsorg og rehabilitering tilbyr tjenester som hjemmesykepleie og hjemmehjelp til hjemmeboende eller beboere i omsorgshybler, som på grunn av sykdom eller funksjonshemming trenger nødvendig helsehjelp for å kunne bo hjemme.

Til hjemmeboende regnes også omsorgssentrene. Disse tilbyr 42 leiligheter/hybler. 22 leiligheter/hybler med heldøgns bemanning er plassert på Fjotland omsorgssenter og 10 leiligheter/ hybler med og uten heldøgns bemanning er plassert på Feda omsorgssenter.

Videre har enheten ansvar for helseminister, syn/hørsel kontakt, brukerstyrt personlig assistent (BPA), kreft sykepleier, omsorgslønn, fysioterapeut (kommunal og på driftstilskudd), ergoterapeut, kontaktperson for innføring av velferdsteknologi kommunalt, interkommunalt samt regionalt, avdeling for vurdering og rehabilitering med 9 rom, herav 1 rom til lindring og 1 rom til kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH), hverdagsrehabiliterings team, tjenester til barn, ambulerende vaktmester og Visingsbolig for velferdsteknologi KVINA vita.

Økonomi og personal

Innsatsområde	Resultat indikator	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomistyring	Budsjettavvik	0 eller positivt avvik	0,07%	37 [^] i mindreforbruk
Arbeidsmiljø	Sykefravær	<7%	5,72 %	Rekordlavt, ned 1,65 prosentpoeng fra 2017
	Hele stillinger 60-80-100%	Øke 4 stk ila året	12 økte i stillingsprosent	Dette er ansatte som har fått en økning i stilling, samt utlysninger som har blitt oppjustert.
	Andel ansatte tilbudt medarbeidersamtale	100% skal bli tilbudt.	100% ble tilbudt	
	Svarprosent MUS	<75%	68%	Permisjoner

Tjenestekvalitet

Innsatsområde	Indikator	Mål	Resultat	Kommentar
Forebygging	Hjemmebesøk av helseminister	75%	100%	
Tjenestekvalitet	Kompetanseøkning velferdsteknologi	80% av alle ansatte skal besøke	80%	

Året 2018

Det har vært et spennende år for åpen omsorg og rehabilitering, innovasjon og nyskaping er implementert i enheten som del av den daglige drift. KVINA vita ble ny åpnet i 2017 og aktiviteten er fortsatt stor.

Hverdagsrehabiliterings teamet har jobbet målrettet, tilbudet er nå veletablert.

Kreftsykepleier/ Koordinator er også på plass og vi får gode tilbakemeldinger både fra brukere, pårørende, spesialisthelsetjenesten. Vi har etablert et godt fagnettverk og samarbeid med kreft foreningen.

Enheten jobber målrettet med implementering av velferdsteknologi og er representert i ulike interkommunale/regionale prosjekter og piloteringer. Enheten har deltatt på stands og foredrag på nasjonale og regionale konferanser på feltet. Vi jobber med digitalisering (fornye, forenkle, forbedre) automatisering og kontinuerlig forbedring.

Enheten satser på kompetanse og har flere ansatte som tar videreutdanning.

Det tilbys en rekke aktivitetstilbud til brukere av tjenesten som basarer, sommerfester, grillfest med barnehage, kafe turer, by turer, gårds turer, trim for eldre mm.

Åpen omsorg og rehabilitering har dyktige, engasjerte, lojale, innovative medarbeidere som hver dag gjør en fremragende jobb for brukere av tjenesten. Med et slikt team har måloppnåelsen for 2018 vært svært god.

Utfordringer fremover

- Demografi
- Ingen omsorgssenter med bemanning i sentrum (med unntak fra Bo).
Det er heller ingen kommunale leiligheter i tilknytting til Fjotland omsorgssenter. Det er behov for nærhet til tjenesten både i sentrum og på Fjotland på denne måten kan tjenesten drives mer effektiv og i tråd med enhetens ønske om brukere i fokus.
- Enheten vokser og blir større år for år, Utfordrende å administrere en så stor bredspektrert enhet for enhetsleder og for avdelingsledere som stadig får utvidet ansvarsområder.
- Innsparings tiltak i den grad at det gjenstår lite handlingsrom inne egen ramme til utvikling av tjeneste tilbudet. Etter gjennomgang av Agenda Kaupang vises det at ressursene vi i Kvinesdal bruker i hjemmetjenesten er under landssnittet, når vi i tillegg får innsparingstiltak er det utfordrende å imøtekomme kommunens mål om å styrke hjemmetjenesten og legge til rette for at mennesker skal kunne bo lengre hjemme «lengre i eget liv»
- Nedleggelse av langtidsplasser har skapt «kø» slik at vi nå må ivareta tyngre pasienter ved omsorgssentrene. Dette er vi ikke bemannet til, og det krever ekstra innleie.
- Systemer som ikke samhandler fører til mye dobbelt føringer, som ikke er effektivt bruk av ressursene
- Nasjonale målinger som Kostra er en utfordring for enheten. Rapporten viser hjemmetjenester for hele kommunen hvilket også gjelder boligbaserte tjenester, tjenester i levekår, samt to av boenhetene som er omsorgssenter sammen med Fjotland og Feda omsorgssenter. Dette gir et «galt» inntrykk av hjemmetjenestene da de ofte forbindes med hjemmesykepleien. Det er ikke mulig i Kostra rapportene og ta ut rapporter pr sted. Det samme gjelder for tjenesten praktisk bistand.
- Pasienter blir «skrevet» ut tidligere og tidligere fra spesialisthelsetjenesten. Andre enheter ønsker bistand fra hjemmesykepleien, dette gjør arbeidet for ansatte og ledelse utfordrende og koordinere, særlig innenfor gitte rammer da ikke kostnadene med et økt tjenestevolum kompenseres for.
- Etterspørsel etter omsorgsbolig med bemanning er ikke stor, dette er økonomisk belastende.

12.3 Kvinesdal bo og dagsenter

Visjon:

- Lev livet – livet ut!

Beskrivelse av virksomheten:

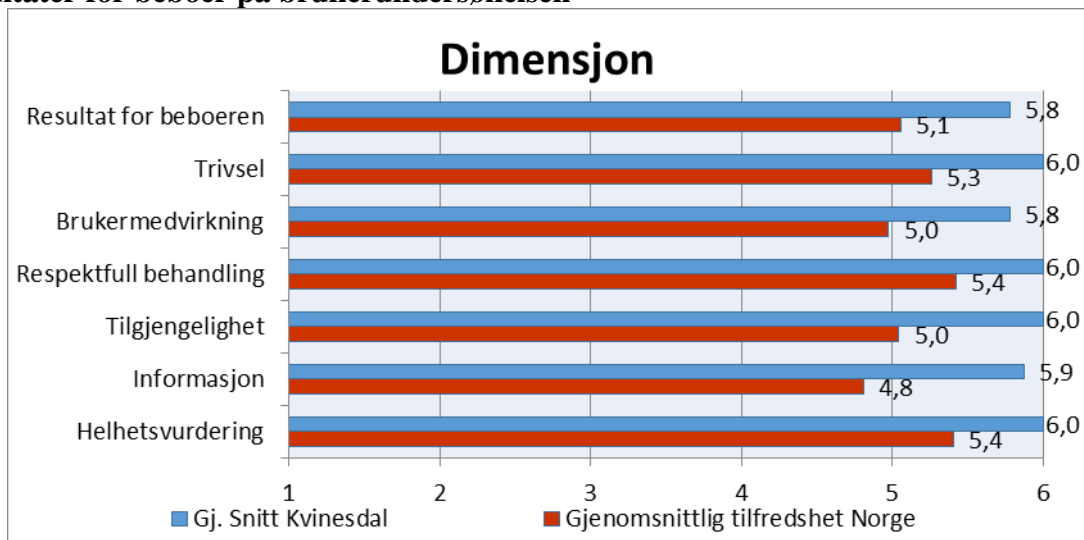
Består av 31 sykehjemsplasser, der av 7 er skjermet sykehjemsplasser for personer med demens. 14 plasser heldøgnsomsorgshybler for personer med demens. Dagsenter for hjemmeboende personer med demens, vikarsentral, fagkonsulent og storkjøkkendrift: som gjennomsnittlig lager 150 middager daglig. Til sammen 60,24 årsverk.

Økonomi og personal

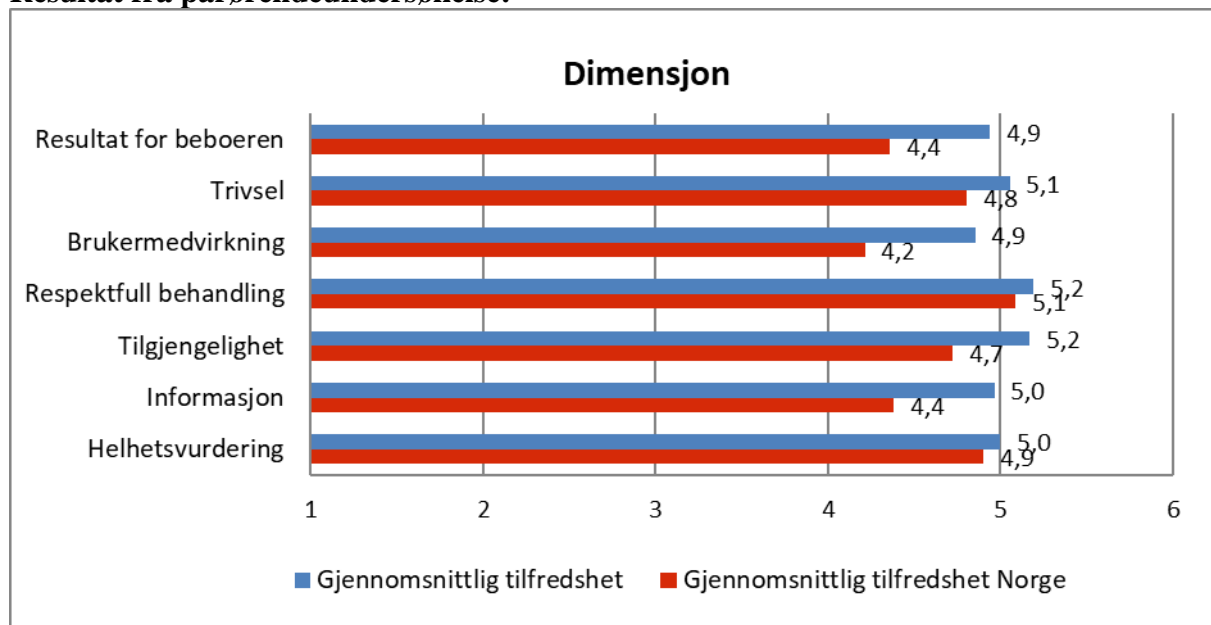
Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi Nettoramme 35 502	0 i balanse	-2,10% Merforbruk	Vikarbyrå i begynnelsen av året og vikarutgifter ved fravær.
Sykefravær	8	8,41	Reduksjon fra 2017 på 6,96 %
Svarprosent Medarbeider undersøkelse via Qm+ ble gjennomført i 2018.	>75	50%	Nedgang fra året før.
Svar medarbeidersamtale	100%	100%	Alle avdelinger gjennomfører medarbeidersamtale med sine medarbeidere (langtidssykemeldte blir fulgt opp ved nærværsamtaler, og er ikke med her)
Jobbe for hele stillinger internt i enheten 60/80/100	3 stk pr år	5 stk	En kontinuerlig prosess som vi tilstreber ved evt ledige stillinger.
Helhetlig trivsel for medarbeidere etter medarbeiderundersøkelse	5	5,5	
Brukerundersøkelse til pårørende 2018.Mål for svarprosent. Se egen tabell for resultat.	75	34	Lav deltakelse tross at Brukerundersøkelse ble sendt pr mail eller post til pårørende.
Brukerundersøkelse til beboere Mål for svarprosent. Se egen tabell under for resultat	75	100	Vi har egen nøytral intervjuguide som er tilgjengelig til å hjelpe beboere å fylle ut dersom de trenger assistanse

Resultater for beboer på brukerundersøkelsen

2018.

Resultat fra pårørendeundersøkelse:

Målmatrixe tjenestekvalitet

Innsatsområde	Indikator	Mål
Livsgledesykehjem.	Enheten ble livsgledesykehjem sept.2014. RE sertifisert: 2015,2016, og 2017 . Alle de 9 kriterier må opprettholdes for å bli re sertifisert.	Godkjent resertifisering for 4. gang!
Brukermedvirkning	Brukerundersøkelsen 2018 for beboere og pårørende,	4,9 fra pårørendesvar 5,8 fra beboere svar
God tjenestekvalitet, ved å drive et godt og forsvarlig	Brukerundersøkelsen 2018 for beboere og pårørende	5,0 fra pårørendesvar 6,0 fra beboere

tilbud til våre beboere innenfor tildelt ramme: helhetsvurdering.		
Det er mye god omsorg i rett organisering.	Se på oppgaver på avd.: kan ting endres for å lette hverdagen for de som jobber her og kan våre beboere få det enda bedre.	Fravær redusert med 6,96 % fra 2017, stabile arbeidstakere gir bedre helsetjenester for våre beboere.
Sosiale entreprenører – innovative løsninger som frivillighet, velferdsteknologi og samskaping.	Er satt under forskjellige temaer i virksomhetsplan under andre faner.	Oppstart av prosjekt pasientvarslingssystem som innebærer velferds- teknologi september 2018. Opprettet fast dag med frivillige på avdelingene via vår fantastisk sanitetskvinner.

Året 2018

Alle avdelinger levere også sin egen årsrapport til enhetsleder. Vi er blitt re -sertifisert som Livsgledesykehjem for 4, gang Enheten har nesten halvert sitt sykefravær. Med 6,96 % på et år. Vi jobber svært tett med sykefravær og har jevnlig møter der fravær er eneste tema.. Fraværet er ikke arbeidsmiljørelatert.

Redusert budsjettet med 850 000 for året 2018, som har vært en utfordrende da vi ikke har noen turnover av medarbeidere. Stabile, dyktige og flotte medarbeidere som ønsker å jobbe her hos oss.

Utfordringer fremover

*Henviser til virksomhetsplan 2019** (utarbeidet etter vernerunde, samt handlingsplaner fra hver enkelt avdeling og innspill fra medarbeidere hver høst.)

- Jobbe for hele enheten følger opp satsningsområder ned til hver enkelt medarbeider.
- Høyt sykefravær som gir utslag i overforbruk
- Har ingen undervisningsrom/grupperom/møterom/rom for selskapslokale (huset er fullt)
- Dagsenter for personer med demens: da kommunen ikke har transport til og fra dagsenter ser vi at det kan gjøre hverdagen vanskeligere for pårørende å få den avlastningen de kunne hatt.
- Økning med pasienter med dobbeltdiagnoser: psykiatri/demens. Kontinuerlig fokus på å øke kompetansen til vårt helsepersonell.

12.4 Enhet for Levekår

Enhetsleder **Vigdis Hunsbedt**

Enhet for levekår hadde ved utgangen av året 60 ansatte fordelt på 45,6 årsverk. Netto budsjetttramme var på kr. 23 339,00

Trygghet, egenmestring og kreativitet.

Vi skal bidra til at det er godt å bo i Kvinesdal kommune i alle livssituasjoner. utfordringer og ulikheter i levekår skal bedres ved forebygging og tidlig innsats, helhetlige og samordnede tjenester med nødvendig kompetanse og god kvalitet.

Enhet for levekår bestod av helsestasjonen, avdeling for psykisk helse, avdeling enslige mindreårige og tjenestekontoret. Enheten har ansvaret for all saksbehandling innen helse- og omsorgssektoren samt folkehelsekoordinatør, frisklivssentralen og kvalitetsutvikling innen IKT i helse- og omsorgssektoren.

Resultater:

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	0	1.587 000 6,4%	Hovedårsaken til mindre forbruket er at tilskuddene til enslige mindreårige var større en forbruket.
Sykefravær	7,0%	2,2%	Oppnådd
Ansattes trivsel	5,0	5,6	Oppnådd
Svarprosent MUS	90%	90%	Oppnådd
Andel ansatte gjennomført medarbeidersamtale	90%	95%	Oppnådd

Tjenestekvalitet

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Saksbehandling	Behandle og ferdigstille saker innen 3 uker	Oppnådd	
Dokumentasjon i pasientjournal	Ingen avvik	Delvis oppnådd	Dokumentasjonen er betydelig bedre de siste årene, men det gjenstår fortsatt områder som må forbedres.
Kompetanseheving	Ansatte har rett kompetanse innen sine arbeidsområder.	Oppnådd	6 ansatte fullførte videreutdanning i kognitiv terapi trinn 2. En fullførte vernepleierutdanning. To ansatte tok videreutdanning i hasj avvenning. To ansatte begynte på videreutdanning i recovery. 2 ansatte tar videreutdanning som helsesykepleier. To ansatte tar master i ledelse.
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	Ingen avvik i forhold til lovpålagte oppgaver og nasjonale retningslinjer, interne og eksterne tilsyn.	Oppnådd	Har gjennomført helsekontroller, hjemmebesøk mm. til alle barn selv om bemanningen har vært mindre pga. at to helsesykepleiere har vært i utdanning. Har jobbet med IP (individuell plan) og samarbeidet med andre sektorer.
Jordmortjenesten	Ingen avvik i forhold til lovpålagte oppgaver og	Oppnådd	Svangerskaps – og barselomsorgen er i tråd med nasjonale retningslinjer. Alle

	retningslinjer		familier med nyfødte barn får hjemmebesøk av jordmor etter at de kommer hjem (helst innen 48 timer) og hjemmebesøk av helsesøster innen barnet er 14 dager.
Lege og psykolog i skolehelsetjenesten. «Kommunebup)	Ansette lege og psykolog i skolehelsetjenesten Redusere henvisninger til spesialisthelsetjenesten. Gi rask hjelp til barn/unge/foresatte	Oppnådd Oppnådd	I 2018 var lege og psykolog ansatt på helsestasjonen. Henvisninger til barne- og ungdomspsykiatrien vurderes av ABUP og kommunen i fellesskap. Vi lager årlige samarbeidsavtaler.
SLT (samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet)	SLT ordning er iverksatt sammen med Flekkefjord kommune	Oppnådd	SLT koordinator i 40% stilling ble ansatt.
Traumebasert omsorg og BTI (bedre tverrfaglig innsats)	Helsestasjonen jobber etter modell og metoder.	Oppnådd	Alle ansatte helsestasjon har de siste to årene hatt 8 dager opplæring i traumebasert omsorg. En kommunal arbeidsgruppe er opprettet for å drive arbeidet videre, en familiekonsulent er med i denne gruppa. To ansatte fra helsestasjonen er med i den kommunale BTI-arbeidsgruppa. Når handlingsveilederne er ferdige vil de bli implementert i vår avdeling. Helsestasjonen har mye samarbeid med skoler og barnehager i dag og BTI blir et verktøy i dette samarbeidet.
Helsestasjon for ungdom	Videreføre tilbudet	Oppnådd	Helsestasjon for ungdom startet opp i oktober 2017. Lavterskel tilbudet som er bemannet med to helsesykepleiere og lege. Målgruppen er elever på ungdoms- og videregående

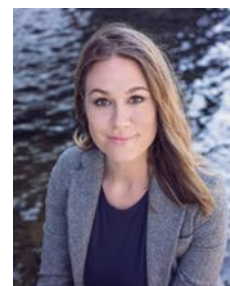
			skole og ungdom som er lærlinger eller er i arbeid.
FIT (feedback informerte tjenester)	Ansatte blir lært opp og tar i bruk programmet	Delvis oppnådd	FIT ble tatt i bruk av familiekonsulenter og ungdomshelsesøster våren 2018.
IPS (individuell jobbspesialist) Lister prosjekt sammen med spesialisthelsetjenesten.	Personer med moderate og alvorlige psykiske lidelser får ordinært arbeid.	Ikke oppnådd	Prosjektet har ikke svart til forventningene. Det blir endringer i prosjektarbeidet i 2018.
Recovery (metode/filosofi som vektlegger brukeren sin plan/sitt prosjekt og liv)	Alle ansatte jobber recovery for å fremme brukerens bedringsprosess.	Devis oppnådd	Ansatte har deltatt på kurs, tar videreutdanning og har fokus på recovery på personalmøter. Det er et gjennomgående tema i oppfølging av bruker.
Rask psykisk helsehjelp	Tilbudet er lavterskel, og brukere får rask og riktig hjelp.	Oppnådd	Tilbudet ble opprettet i 2017. Brukere får tilbudt 5 vedtaksfrie samtaler.
Videreføre aktivitetstilbud/ oppfølging for personer med psykiske/ruslidelser.	Utvide aktivitetstilbudet. Gi økt oppfølging i bolig. Aktiv brukerdeltakelse.	Oppnådd	Det er jevnlig dialog med brukerne angående behovet for endret åpningstid. Brukere har fått økt hjemmehjelp og hjelp til å komme til avtaler som for eksempel. NAV, lege og tannlege.
Enslige mindreårige	Gi et godt bo- og omsorgstilbud. Bidra til integrering å hjelpe ungdommene ut i arbeid/utdanning	Oppnådd	I løpet av 2018 flyttet 5 ungdommer ut i egne leiligheter. Alle går på skole og de fleste har deltidsjobber.
Folkehelsearbeid	Folkehelsearbeid er systematisk og kunnskapsbasert. Tenke «helse i alt vi gjør». Utjevne den sosiale helsegradienten		Kommunedelplan for folkehelse 2014-2018 var inne i sitt siste år. Planen revideres ikke da prinsippet om å tenke helse i alt vi gjør skal bidra til at alle sektorer jobber med folkehelse – alt er folkehelse. Det vil derfor være uhensiktsmessig å lage en egen folkehelseplan. Det er større fokus enn

			<p>tidligere på den sosiale gradienten inne helse, at helse er «ulikt fordelt» i befolkningen. De med lang utdanning og høy inntekt rapporterer gjennomgående å ha bedre helse enn de med kort utdanning og lavere inntekt. Denne ulikheten i helse har økt de siste årene uten at man vet årsaken til det.</p> <p>Det er gjort forberedelser til igangsetting av arbeidet med utarbeidelse av dokumentet Folkehelsekartlegging 2019 som vi pågå hele våren 2019.</p>
Frikslivssentralen			<p>De fleste Frisklivs resepter kom fra fastlegene, og de fleste ønsker et tilbud om aktivitet i gruppe. Det blir utarbeidet en oversikt over gruppeaktiviteter som jevnlig oppdateres.</p> <p>Frisklivssentralen markerte Helsedirektoratets røykesluttkampanje med Stopptober.</p> <p>Tilbudet om aktivitet i varmtvannsbassenget var populært, og har venteliste.</p>
Trafikksikkerhetsarbeid			<p>Arbeidet med å revidere kommunedelplan for trafikksikkerhet startet opp, og det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av fire personer fra ulike sektorer: helse, kultur, teknisk og plan. Det er større fokus på det holdningsskapende arbeidet, noe som trafikksikkerhetsprosjektet</p>

			<i>Kjør me ved</i> har hatt som hovedfokus. Dette pilotprosjektet ble avsluttet ved at studiemateriellet ble ferdigstilt, men tenkes videreført som en del av det forebyggende trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen. Det samarbeidet for øvrig godt med Trygg Trafikk og Nullvisjonen Lister.
--	--	--	---

I all hovedsak ble målsettingene for 2018 oppnådd.

12.5 NAV

Antall kommunale årsverk (faste) 8
 Netto budsjettramme 18 317 000

Visjon: Arbeid først

NAV Kvinesdal er et statlig og kommunalt partnerskap med totalt 13,6 årsverk fordelt på 15 ansatte. Vi arbeider for at flere innbyggere i kommunen kommer i arbeid og utdanning og færre på passive stønader. NAV skal videre arbeide for å bedre levekårene til de vanskeligstilte, herunder holde et høyt fokus på barnefattigdom og sikre rett stønad til rett tid.

Økonomi og personal

Område	Mål	Resultat	Kommentar
Økonomi	18 31700	18 758 000 -2,4%	Kommentarer til merforbruk er gitt i årsberetningen
Sykefravær	<5%	2,20	
Svarprosent MUS	100	93%	
Faktor: Trivsel	5,0	5,69	
Andel ansatte gjennomført	100 %	65%	Alle ansatte

medarbeidersamtale			har fått tilbud
--------------------	--	--	-----------------

Tjenestekvalitet

Område	2018	2017
Antall sosialhjelpsmottakere	122	115
Antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp over 6mnd	15	19
Beløp pr innbygger	428 (Snitt for øvrige Lister kommuner kr. 598)	
Resultat for deltakere i arbeid/utdanning etter endt introduksjonsprogram. Nasjonalt måltall 55%	92%	52%

Året 2018

Toppllassering i Kommunebarometeret

Kommunal rapport utarbeider hvert år et kommunebarometer for alle landets 422 kommuner. Kvinesdal tok en 1.plass innen sosialtjeneste blant alle landets kommuner. I 2017 hadde vi en sterk plassering med 5. plass. Også for 2016 markerte vi oss bra med en 9.plass på sosiale tjenester.

Bosetting av flyktninger/introduksjonsordningen

I tråd med anmodning og vedtak i Kvinesdal kommune bosatte vi 12 flyktninger, 7 voksne og 5 barn. I tillegg kommer familieegjenforente. Flyktningene kom fra Syria og Eritrea, direkte fra flyktningeleirer. Overføring fra IMDI til Kvinesdal kommune var på kr. 25 000 000 for 2018.

NAV er ansvarlige for Introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger. I løpet av 2018 hadde vi 47 deltakere. 25 personer ble avsluttet i løpet av året og 23 personer gikk til arbeid og utdanning, og de øvrige er i tiltak via NAV.

Ungdom

Kommunen hadde en jevn og lav ledighet med et snitt på 2,0 % helt ledige. I tillegg kommer delvis ledige og personer i tiltak. Ved utgangen av året var 75 ungdommer under 30 år registrert som ledige og mottok oppfølging. NAV har et eget ungdomsteam som jobber tett med oppfølgingstjenesten i videregående skole og andre samarbeidspartnere, med mål om å kvalifisere ungdommen for utdanning og arbeid.

Satsingsområder fremover

Digitalisering og gevinstrealisering

Enheten vil ha et stort fokus på å utnytte de fordeler som ligger i økt digitalisering og veiledning av våre brukere i slike løsninger, nettopp for å frigjøre tid til oppfølging av de innbyggerne som har behov for bistand for å komme i arbeid og utdanning.

Ungdomsgaranti/Ungdomslos

Det vil fortsatt være et høyt fokus på ungdom, og det er innført en nasjonal ungdomsgaranti om at alle ungdommer under 30 år uten arbeid eller skole skal ha tilbud om aktivitet innen 8 uker. I 2018 har Kvinesdal styrket denne satsingen ytterligere ved å ansette en ungdomslos for å drive oppsøkende virksomhet og oppfølging av ungdom med hovedvekt på aldersgruppen 16-24 år. Dette er delvis prosjektfinansiert av Bufdir.

Jobbsjansen

NAV har mottatt prosjektmidler fra IMDI og vil i 2019 styrke innsatsen mot innvandrere som ikke er kommet i jobb i løpet av introduksjonsprogrammet.